

371. 89
3/ 524 ค/
ร. 3

ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของ
โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4

172 88.8. 2541

ปริญญานิพนธ์
ของ
ปัญญา คล้ายจันทร์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2541

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ฉบับ: 69

ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของ
โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4

บทคัดย่อ
ของ
ปัญญา คล้ายจันทร์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา
พฤษภาคม 2541

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงาน
กิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนที่
กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประจำปี
การศึกษา 2540 จำนวน 355 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ความคิดเห็นของนักเรียนต่อ
การปฏิบัติงานกิจการนักเรียน ที่โรงเรียนได้ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน 5 ด้าน คือ การควบคุม
ความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน การจัดกิจกรรมนักเรียน การจัดบริการแนะแนวนักเรียน
การจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน และการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน

ผลการศึกษาพบว่า

1. นักเรียน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามี
ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ
การปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ในด้านการควบคุม
ความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน และด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน พบว่ามีความคิดเห็น
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนด้านการจัดบริการแนะแนวนักเรียน ด้านการจัด
บริการห้องสมุดโรงเรียน และด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน พบว่ามีความคิดเห็น
แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน
มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4
ในด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน
ด้านการจัดบริการแนะแนวนักเรียน และด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน พบว่ามี
ความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการจัดบริการห้องสมุด
โรงเรียน พบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน
มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4
ในด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน
ด้านการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน และด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน
พบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านการจัดบริการแนะแนว
พบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

A STUDY OF THE STUDENTS' OPINIONS ON THE STUDENT
ACTIVITY ADMINISTRATION IN THE SECONDARY SCHOOLS
IN THE CENTRAL ADMINISTRATION GROUP 4

AN ABSTRACT
BY
PANYA KLAICHAN

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Educational degree in Educational Administration
At Srinakharinwirot University

May 1998

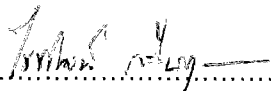
The purpose of this study is to study the student's opinion on the working of student's affairs in the secondary schools of the fourth academic group in Bangkok. The population was 355 students studying in the lower and upper secondary schools. The data was collected by questionnaires asking them towards the working of student's affairs in their school in 5 items : the control of the student's behavior-disciplines, the management of student's activities, the guidance service, the school library service and the school health service.

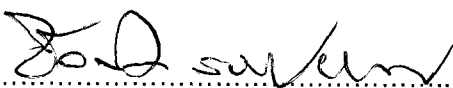
The findings are as follows

1. The students have the opinion on the working of student's affairs in all 5 items in the middle level.
2. The result of comparison of the different sex student's opinion in the control of the student's behavior-disciplines and the student's activities was found differently significant at .05. While the result of their opinion on the guidance service, the school library service and the school health service is found no statistical difference.
3. The opinion of the students in different levels on the control of the student's behavior-disciplines, the student's activities, The guidance and the school health service is found differently significant at .01. But there is no statistical difference in their opinion on the school library service.
4. The result of the opinion comparison of the students in different size school is that their opinion on the control of student's behavior-disciplines, the student's activities, the school library service and the school health service is not found differently significant. But their opinion on the guidance service is differently significant at .05.

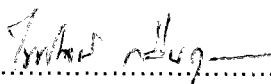
คณะกรรมการควบคุมและกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

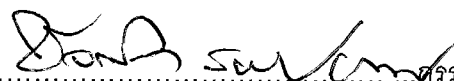
คณะกรรมการควบคุม

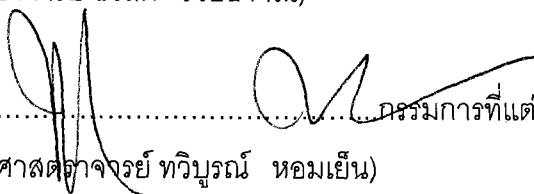
..........ประธาน
(ดร. ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ)

..........กรรมการ
(อาจารย์ ชวลิต รวยอาจिन)

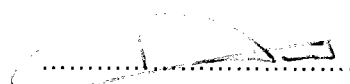
คณะกรรมการสอบ

..........ประธาน
(ดร. ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ)

..........กรรมการ
(อาจารย์ ชวลิต รวยอาจिन)

..........กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์ ทวีบูรณ์ หอมเย็น)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

วันที่ 13 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2541

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความช่วยเหลือ และการให้คำแนะนำอย่างยิ่ง จาก ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ ประธานที่ปรึกษา อาจารย์เซาวลิต รวยอาจิณ และรองศาสตราจารย์ ทวีบูรณ์ หอมเย็น กรรมการสอบเพิ่มเติม ซึ่งทุกท่าน ได้ให้ความกรุณา แนะนำแนวทาง การตรวจแก้ไข จนปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จเรียบร้อย ผู้วิจัย รู้สึกซาบซึ้ง และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณ ดร.ทัศนาศาสตร์ แสงศักดิ์ อาจารย์สุวรรณ คำฝ่าย อาจารย์อมรรัตน์ ปิ่นเงิน ดร.วัชรินทร์ สุระวิญญู และ อาจารย์ชัชมน วันแหม่ม ที่ได้ให้ความกรุณาตรวจพิจารณา แก้ไขแบบสอบถาม เพื่อให้ได้ความสมบูรณ์ ถูกต้อง

ขอขอบคุณผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี ทำให้ได้ข้อมูล ซึ่งเป็นส่วนสำคัญ ในการจัดทำปริญญานิพนธ์ในครั้งนี้

ขอขอบคุณ อาจารย์สุนิดา พูนสวัสดิ์ อาจารย์อภิญญา เทพรักษา และอาจารย์ สรรพพร กลิ่นทอง ที่ให้ความอนุเคราะห์รวบรวมข้อมูลต่างๆ ในการทำปริญญานิพนธ์

ท้ายที่สุดที่ลืมมิได้คือ อาจารย์พรณี คล้ายจันทร์ คู่ชีวิตของผู้วิจัยซึ่งคอยให้กำลังใจ และคอยช่วยเหลือตลอดเวลา จนปริญญานิพนธ์เสร็จสมบูรณ์

ปัญญา คล้ายจันทร์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	2
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	5
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
ความหมายและความจำเป็นและความสำคัญของงานกิจการนักเรียน.....	9
ขอบข่ายของการบริหารกิจการนักเรียน.....	13
นักเรียนระดับมัธยมศึกษา.....	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานกิจการนักเรียน.....	34
สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	39
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	40
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	40
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	41
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ.....	42
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	42
การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานการณ์ภาพของนักเรียน.....	46

ตอนที่ 2 ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4	47
ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการ นักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลางกลุ่มที่ 4	108
5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	117
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	118 - 119
อภิปรายผล.....	119
ข้อเสนอแนะ.....	122
บรรณานุกรม.....	124
ภาคผนวก.....	130
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	148

10	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อ การปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียนจำแนกตามเพศและรายชื่อ.....	65
11	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อ การปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ด้านการจัดบริการแนะแนวนักเรียนจำแนกตามเพศและรายชื่อ.....	68
12	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อ การปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ด้านการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียนจำแนกตามเพศและรายชื่อ.....	71
13	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อ การปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียนจำแนกตามเพศและรายชื่อ.....	74
14	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อ การปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน จำแนกตามระดับ การศึกษาและเป็นรายชื่อ.....	77
15	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อ การปฏิบัติงาน กิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษาและเป็นรายชื่อ...	80
16	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อ การปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ด้านการจัดบริการแนะแนวนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษาและ เป็นรายชื่อ.....	83
17	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อ การปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ด้านการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน จำแนกตามระดับการศึกษาและ เป็นรายชื่อ.....	86

18	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษาและเป็นรายชื่อ.....	89
19	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียนและเป็นรายชื่อ.....	92
20	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียนและเป็นรายชื่อ....	96
21	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ด้านการจัดบริการแนะแนวนักเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียนและเป็นรายชื่อ.....	99
22	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ด้านการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียนและเป็นรายชื่อ.....	102
23	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ด้านจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียนและเป็นรายชื่อ.....	105
24	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ในด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียนจำแนกตามเพศ.....	108

25	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ในด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน จำแนกตามเพศ.....	108
26	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ในด้านการจัดบริการแนะแนว นักเรียน จำแนกตามเพศ.....	109
27	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ในด้านการจัดบริการห้องสมุด โรงเรียน จำแนกตามเพศ.....	109
28	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ในด้านการจัดบริการสุขภาพ อนามัยนักเรียนจำแนกตามเพศ.....	110
29	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ในด้านการควบคุมความประพฤติ และระเบียบวินัยนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา.....	111
30	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ในด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน จำแนกตาม ระดับการศึกษา.....	112
31	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ในด้านการจัดบริการแนะแนว นักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา.....	112
32	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ในด้านการจัดบริการห้องสมุด โรงเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา.....	113
33	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ในด้านการจัดบริการสุขภาพ อนามัยนักเรียนจำแนกตามระดับการศึกษา.....	113

34	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ในด้านการควบคุมความประพฤติ และระเบียบวินัยนักเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	114
35	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ในด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	115
36	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ในด้านการจัดบริการแนะแนว นักเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	115
37	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ในด้านการจัดบริการห้องสมุด โรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	116
38	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ในด้านการจัดบริการสุขภาพ อนามัยนักเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	116

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนประชากรและจำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง.....	41
2	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรเพศ ระดับการศึกษา และขนาดโรงเรียน.....	46
3	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 จำแนกเป็นรายด้าน.....	47
4	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน.....	48
5	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน.....	51
6	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ด้านการจัดบริการแนะแนวนักเรียน.....	53
7	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ด้านการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน.....	56
8	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน.....	58
9	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน จำแนกตามเพศ และรายข้อ.....	61

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญของความเจริญทางสังคม เศรษฐกิจ และเสถียรภาพความมั่นคงของชาติ ทั้งนี้เพราะการศึกษามีส่วนช่วยยกระดับความเป็นอยู่ของบุคคล ให้มีความเจริญ ทั้งในด้านวัตถุและจิตใจ พัฒนาร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา การศึกษาจึงนับได้ว่าเป็นสิ่งจำเป็น และสำคัญยิ่งต่อการที่จะพัฒนาเอกราชภาพบุคคล การให้การศึกษาแก่ประชาชนของประเทศนั้นเป็นรากฐานของการพัฒนาทั้งมวล (อาร์ุง จันทวานิช. 2522 : 4) การที่ประชาชนจะมีประสิทธิภาพเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา สำหรับประเทศไทยได้พัฒนาการศึกษามาเป็นลำดับ กล่าวคือการศึกษาประถมศึกษาได้ทำการขยายการศึกษาภาคบังคับถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เมื่อปี พ.ศ. 2520 และการศึกษาระดับมัธยมศึกษาได้เปลี่ยนแปลงโครงสร้าง หลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตรใน พ.ศ. 2521 และมีการปรับปรุงแก้ไขตลอดมา

โรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นสถาบันการศึกษาที่จัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีอายุระหว่าง 13 - 18 ปี เป็นส่วนใหญ่ซึ่งเด็กในช่วงอายุดังกล่าวนี้ หรือเด็กวัยรุ่น เป็นวัยที่กำลังอยู่ในระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต เป็นช่วงที่ชีวิตอาจหักเหขึ้นหรือลงได้อย่างมากในช่วงนี้ เพราะเป็นวัยของการเปลี่ยนแปลงอย่างมากทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ ปัญญา อารมณ์ และสังคม ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับตัวเองในด้านร่างกาย เช่น รูปร่างที่เปลี่ยนแปลงไป เป็นวัยที่ก้าวเข้าสู่ภาวะเจริญพันธุ์ นอกจากจะเกิดความวิตกกังวลต่อสภาพการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายแล้วยังเกิดความวิตกกังวลอันเนื่องมาจากต้องเผชิญกับความคาดหวังใหม่ๆ ของสังคม หรือแม้แต่จากพ่อแม่ และจากความต้องการของเด็กเอง ในการที่จะมีกิจกรรมทางสังคมมากขึ้นด้วย (คณะกรรมการพัฒนาการศึกษาอบรมและดูแลเด็กวัยรุ่น. 2535 : 5-6) ความละเอียดอ่อนทางด้านจิตใจ นับเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เด็กในวัยนี้เป็นวัยที่มีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดปัญหาทางจิตใจซึ่งอาจนำไปสู่ปัญหาอื่นที่มีผลต่อคุณภาพชีวิต ไม่ว่าจะเป็นปัญหาการติดสารเสพติด ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ และการติดเชื้อโรค หรือตั้งครรภ์ในวัยรุ่นตามมา รวมทั้งปัญหาการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ ทั้งนี้เพราะเด็กในวัยนี้เป็นวัยที่มีอารมณ์ค่อนข้างอ่อนไหว ครอบครัวยังเป็นสถาบันที่มีอิทธิพลอย่างสูง ต่อการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กวัยรุ่นในด้านต่างๆ ปัญหาของเด็กวัยรุ่นส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากปัญหาของครอบครัวเป็นประการสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กวัยรุ่นที่ด้อยโอกาส

ขาดความรับผิดชอบของบิดามารดาผู้ให้กำเนิด ความยากจนของครอบครัว ขาดความรัก ความอบอุ่น และความเข้าใจในครอบครัว

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงของประเทศไทย ได้เกิดขึ้นอย่างมากมายในทุกๆ ด้าน อันเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ ความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ และระบบการสื่อสารข้อมูลที่รวดเร็ว มีการรับเอาวิทยาการสมัยใหม่ มาใช้ประกอบอาชีพ รวมทั้งรับเอาวัฒนธรรมจากต่างประเทศเข้ามามากขึ้น จึงมีผลต่อความเป็นอยู่ และวิถีการดำเนินชีวิตของคนโดยทั่วไป ดังจะเห็นว่าในปัจจุบันนี้ พ่อ-แม่ ผู้ปกครองของเด็กส่วนใหญ่ต้องออกไปทำงานนอกบ้าน และทำงานแข่งขันกับเวลามากขึ้น เป็นเหตุให้พ่อแม่ ไม่มีเวลาได้อบรมสั่งสอนดูแลลูกปล่อยให้ลูกเรียนรู้โลก และชีวิตเองด้วยการลองผิดลองถูกจากสังคมและสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว เด็กๆ ที่มาจากครอบครัวที่มีทั้งขาดและเกินเหล่านี้ ล้วนขาดตัวอย่างที่ดีจากผู้ใหญ่ พฤติกรรมของเด็กเหล่านี้จึงเบี่ยงเบนไปจากมาตรฐานของสังคม กลายเป็นเด็กที่มีปัญหาพิการทางจิตใจปรับตัวเข้ากับสังคมไม่ได้ (อาวีพรธณ แสงศิริไพโรจน์. 2533 : 68-69) เป็นต้นว่าขาดความเป็นระเบียบวินัยไม่เคารพกฎหมาย ไม่รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมในอนาคตได้ (กรมสามัญศึกษา. 2530 : 1) นอกจากปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวนักเรียนเอง และสภาพครอบครัวแล้ว อาจเกิดปัญหาจากภายในสถานศึกษานั้นเอง เช่น เมื่อนักเรียนมาโรงเรียนแล้วทางโรงเรียนมิได้ตอบสนองความต้องการของนักเรียน นักเรียนไม่ได้รับความอบอุ่นจากครูอาจารย์ มีการเข้มงวดกวดขันเรื่องวินัยมากเกินไป มีการลงโทษอย่างรุนแรงโดยไม่ใช้หลักจิตวิทยาในการป้องกัน และแก้ปัญหา นอกจากนั้นนักเรียนอาจขาดการปลูกฝังค่านิยมด้านคุณธรรม จริยธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงาม ในบางครั้งครูอาจารย์ที่ปรึกษาขาดความเข้าใจในตัวนักเรียน ไม่สนใจที่จะติดตาม และขาดการประสานงานกับผู้ปกครอง (กองสารวัตรนักเรียน กรมพลศึกษา. 2534 ข : 9-12) อันเป็นต้นเหตุแห่งการประพฤติผิดวินัยของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง และแก้ปัญหาด้วยตนเองโดยหันมาพึ่งพายาเสพติด และสถานบันเทิงเริงรมย์ที่ยั่วยุกามารมณ์ โดยไม่รู้ถึงผลเสียที่จะเกิดขึ้นกับตนเองในอนาคต

การศึกษาในระดับมัธยมศึกษาจึงมีความสำคัญทางสังคม การเมือง และทางเศรษฐกิจ กล่าวคือ โรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นสถาบันทางการศึกษาที่วางรากฐานความคิดและความประพฤติของวัยรุ่น ปลูกฝังคุณธรรมให้แก่พลเมืองของชาติ (สุโขทัยธรรมมาธิราช. 2526 : 6-7) นอกจากนั้นยังเป็นช่วงที่เสริมคุณภาพคนต่อเนื่อง จากการศึกษาภาคบังคับเป็นการศึกษาที่จัดไว้สำหรับเยาวชนที่สามารถออกไปเป็นแรงงานของชาติ ได้โดยทันทีอีกด้วย การศึกษาระดับมัธยมศึกษามุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งทางวิชาการ และวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการ ความสนใจ และความถนัด เพื่อให้เข้าใจ และรู้จักเลือกอาชีพที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคม (กระทรวง

ศึกษาธิการ. 2531 : 44) หลักสูตรมัธยมศึกษา มีหลักการที่จะให้สถานศึกษาได้ดำเนินการสอนทั้งวิชาที่เป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อ และวิชาที่เป็นพื้นฐานสำหรับการประกอบอาชีพ เพื่อให้ นักเรียนเริ่มเรียนได้ตามความถนัด ความสามารถ และความสนใจของตนเอง โดยคำนึงถึงความแตกต่างของความสามารถ และความสนใจของนักเรียน กรมสามัญศึกษาได้กล่าวถึงงานสำคัญ ที่ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ควรทราบไว้ คือ การกำหนดแผนปฏิบัติงาน และพัฒนาโรงเรียน การบริหารงานวิชาการ การบริหารกิจการนักเรียน การบริหารงานบุคคล อาคารสถานที่ ชุมชนและงานประชาสัมพันธ์ กิจกรรมเสริมหลักสูตร (กรมสามัญศึกษา. 2519 : 23)

นอกจากการจัดการเรียนการสอน ตามปกติในห้องเรียนแล้ว โรงเรียนจะต้องจัดให้มีการบริหารกิจการนักเรียนในด้านต่างๆ ซึ่งเป็นงานที่สำคัญงานหนึ่ง ทั้งนี้ได้หมายถึงกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนตามปกติ แต่เป็นการสนับสนุนการเรียนการสอนในห้องเรียน และเป็นการผ่อนคลายความตึงเครียดของนักเรียน ทั้งเป็นการให้ครูอาจารย์ ได้มีโอกาสรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลดีขึ้น จนสามารถให้ความช่วยเหลือนักเรียนได้มากขึ้น

การบริหารกิจการนักเรียนเกี่ยวข้องกับนักเรียน นับตั้งแต่นักเรียนเข้าไปจนกระทั่งนักเรียนออกจากโรงเรียน ขอบข่ายของงานบริหารกิจการนักเรียนนั้น ได้มีนักการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ กำหนดไว้สอดคล้องกับการบริหารโรงเรียนระดับต่างๆ ของไทยไว้ดังนี้ คือ

1. การรับนักเรียนและการทำทะเบียนนักเรียน
2. การควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน
3. การจัดกิจกรรมนักเรียน
4. การจัดบริการแนะแนวนักเรียน
5. การจัดบริการอาหารกลางวันนักเรียน
6. การจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน
7. การจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน

(ธีรวุฒิ ประทุมนพรัตน์. 2534 : 5) การบริหารกิจการนักเรียนจึงมีความสำคัญมาก ทั้งนี้เพราะเกี่ยวข้องกับใกล้ชิดกับการพัฒนาเยาวชนให้เจริญเติบโตสมบูรณ์ดีพร้อมทั้งอารมณ์ สังคมและจิตใจ การบริหารวิชาการ สามารถพัฒนาได้มากทางด้านสติปัญญา และการกระทำได้มากในห้องเรียนปกติ การบริหารกิจการนักเรียนที่กระทำนอกห้องเรียนปกติ สามารถพัฒนาเยาวชนได้ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและจิตใจซึ่งมีความสำคัญที่ช่วยให้เยาวชนเป็นคนสมบูรณ์ สามารถอยู่ร่วมกับคนและทำงานร่วมกับคนได้ดีในสังคม และช่วยให้นักเรียนเป็นพลเมืองดีที่ประเทศชาติพึงปรารถนา (ธีรวุฒิ ประทุมนพรัตน์. 2534 : 6) ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเป็นไปอย่างรวดเร็ว การจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนเพียงอย่างเดียวย่อมเป็นการไม่เพียงพอ ต่อการเรียนรู้ของนักเรียนจึงมีความจำเป็น ที่จะต้องจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และจัดประสบการณ์ต่างๆ ที่น่าสนใจให้กับเด็กได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อกัน (เชาว์ มณีวงศ์. 2529 : 9) จากลักษณะดังกล่าวสะท้อนให้เห็นปัญหาที่จะต้องแก้ไข และจะต้องรีบพัฒนาส่งเสริมทรัพยากรบุคคลของประเทศ โดยเฉพาะเยาวชนในโรงเรียนมัธยมศึกษาให้เขาเหล่านั้นเป็นผู้รู้เท่าทันกับ

สภาพที่เปลี่ยนแปลงสามารถที่จะปรับปรุงและพัฒนาตนเองให้สามารถมีชีวิตอยู่ในสังคมแบบใหม่ ได้อย่างมีความสุข เป็นที่พึงของตนเองและชุมชนได้ นอกจากนี้โรงเรียนมัธยมศึกษาเอง ก็ยังมีปัญหาในการดำเนินการอยู่หลายประการ เช่น ในด้านการจัดการเรียนการสอน ครูส่วนใหญ่ มักจะมุ่งเน้นเนื้อหาวิชามากเกินไป การจัดครูเข้าสอนเป็นรายวิชา และการที่ครูต้องสอนนักเรียน เป็นจำนวนมากเกินไปในแต่ละชั้น ทำให้ครูรู้จักนักเรียนไม่ถ่องแท้ อันมีผลทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างครู และนักเรียนส่วนใหญ่เป็นไปอย่างผิวเผิน ประกอบกับโรงเรียนกับผู้ปกครองขาด การประสานความร่วมมือที่ดี จึงทำให้ทั้งสองฝ่ายไม่ทราบปัญหาของนักเรียนอย่างแท้จริง

แนวทางหนึ่งที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าวคือ การจัดดำเนินงานกิจการนักเรียนให้มี ประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร ที่จะต้องศึกษาหาวิธีทำให้งานกิจการนักเรียนเป็นไปด้วย ทั่วทุกงานคือ การควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน การจัดกิจกรรมนักเรียน การจัด บริการแนะแนวนักเรียน การจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน และการจัดบริการสุขภาพอนามัย นักเรียน การดำเนินงานกิจการนักเรียนให้ได้ผลดีนั้น จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนและการร่วมมือ จากครูอาจารย์ และนักเรียนในโรงเรียนทุกคน โดยเฉพาะนักเรียนซึ่งเป็นผู้ที่จะต้องปฏิบัติตาม แนวทางการดำเนินการกิจการนักเรียนของทางโรงเรียน จึงควรคำนึงถึงความคิดเห็นและความ พึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดบริการกิจการนักเรียนด้วย ทั้งนี้เพื่อช่วยเสริมให้นักเรียนได้รับ การพัฒนาในทุกๆ ด้าน ทั้งทางร่างกาย สังคม อารมณ์ และสติปัญญาได้ครบถ้วนรู้จักใช้เวลาว่าง ให้เกิดประโยชน์ พัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาการและการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนๆ ได้ประพฤติดน อยู่ในระเบียบวินัยของโรงเรียน มีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์แข็งแรง ตลอดจนส่งเสริมให้ นักเรียนเป็นผู้มีคุณภาพ และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข การบริหารกิจการนักเรียนจึงเป็น การกิจหนึ่งของผู้บริหารและครู-อาจารย์ในโรงเรียนที่จะต้องให้ความร่วมมือ จัดให้มีขึ้นในโรงเรียน มีการประสานสัมพันธ์ในการจัดทำแผนและดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง เพื่อประโยชน์ แก่ตัวนักเรียนทุกคน แต่ทั้งนี้จะจัดได้ครบถ้วนหรือไม่ ขึ้นอยู่กับสภาพและข้อจำกัดของแต่ละ โรงเรียน ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นผู้บริหารคนหนึ่ง ของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลางกลุ่มที่ 4 จึงมี ความสนใจ ที่จะศึกษาเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ใน 5 ด้าน คือ 1. การควบคุมความประพฤติและ ระเบียบวินัยนักเรียน 2. การจัดกิจกรรมนักเรียน 3. การจัดบริการแนะแนวนักเรียน 4. การจัด บริการห้องสมุดโรงเรียน 5. การจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน เพื่อจะได้นำแนวการศึกษา ครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนปรับปรุง ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานกิจการนักเรียนให้ มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับความคิดเห็น ความต้องการของนักเรียนด้วย

จากสภาพเหตุการณ์ต่างๆ ที่ได้กล่าวมา การบริหารกิจการนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จึงเป็นงานที่มีความสำคัญ และจำเป็นอย่างมาก ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสนใจและรับแก้ไข พัฒนบริหารงานด้านนี้ให้ก้าวหน้ามากขึ้น

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 5 ด้านคือ

- 1.1 การควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน
- 1.2 การจัดกิจกรรมนักเรียน
- 1.3 การจัดบริการแนะแนวนักเรียน
- 1.4 การจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน
- 1.5 การจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน

2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 จำแนกตามตัวแปร

- 2.1 เพศ
- 2.2 ระดับการศึกษา
- 2.3 ขนาดโรงเรียน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ทำให้ทราบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นข้อมูลในการวางแผน ปรับปรุง ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานกิจการนักเรียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถตอบสนองความคิดเห็น และความต้องการของนักเรียน ตลอดจนพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนให้มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ในด้านขอบข่ายของการบริหารกิจการนักเรียน

5 ด้าน ดังนี้คือ

- 1.1 การควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน
- 1.2 การจัดกิจกรรมนักเรียน
- 1.3 การจัดบริการแนะแนวนักเรียน
- 1.4 การจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน
- 1.5 การจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ปีการศึกษา 2540 จำนวน 37,126 คน จำแนกเป็นนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 11,881 คน นักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 12,254 คน นักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 5,957 คน และนักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 7,034 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ปีการศึกษา 2540 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Taro Yamane (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2538 : 297) จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นชั้น ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 394 คน

3. ตัวแปรที่จะศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 เพศ

- 1) เพศชาย
- 2) เพศหญิง

3.1.2 ระดับการศึกษา

- 1) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
- 2) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

3.1.3 ขนาดโรงเรียน

- 1) ขนาดใหญ่ (มีจำนวนนักเรียน 1,500 - 2,499 คน)
- 2) ขนาดใหญ่พิเศษ (มีจำนวนนักเรียน 2,500 คน ขึ้นไป)

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของนักเรียน ต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน
โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลางกลุ่มที่ 4 ใน 5 ด้าน ดังนี้

3.2.1 การควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยโรงเรียน

3.2.2 การจัดกิจกรรมนักเรียน

3.2.3 การจัดบริการแนะแนวนักเรียน

3.2.4 การจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน

3.2.5 การจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน หมายถึง ความคิดเห็น ความต้องการ
ของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ที่มีต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนทั้ง 5
ด้าน จากสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

2. การปฏิบัติงานกิจการนักเรียน หมายถึง การดำเนินงานที่เกี่ยวกับตัวนักเรียนและ
กิจกรรมนักเรียนทั้งหมด ที่นอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียนปกติ เพื่อช่วยส่งเสริมการเรียน
การสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตรมากยิ่งขึ้น ครอบคลุมในเรื่องต่างๆ ดังนี้

2.1 การควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน หมายถึง การวางระเบียบ
กฎเกณฑ์ หรือมาตรการที่กำหนดขึ้นให้นักเรียนปฏิบัติตาม หรือเชื่อฟังครูอาจารย์ ไม่กล้าฝ่าฝืน
เพราะกลัวการลงโทษ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยขึ้นในสังคมโรงเรียน

2.2 การจัดกิจกรรมนักเรียน หมายถึง การให้ประสบการณ์แก่ ผู้เรียน ด้านพัฒนา
ทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และจิตใจ นอกห้องเรียนปกติ เพิ่มเติมจากการเรียนราย
วิชาต่างๆ กิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการที่เป็นกิจกรรมบังคับ ได้แก่ กิจกรรม
ลูกเสือ – เนตรนารี หรือยุวกาชาด หรือผู้นำเพื่อประโยชน์ ซึ่งนักเรียนต้องเลือกเรียนกิจกรรมใด
กิจกรรมหนึ่ง นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมอื่นๆ ที่โรงเรียนจัดให้นักเรียนอีกตามความสนใจ

2.3 การจัดบริการแนะแนวนักเรียน เป็นการให้บริการคำปรึกษา แนะนำให้นักเรียน
รู้จักตนเองมากขึ้น สามารถปรับตัวให้เข้ากับเหตุการณ์ต่างๆ รอบตัวเองได้ ช่วยแก้ปัญหาให้กับ
นักเรียนที่มีปัญหาในด้านการเรียนจัดหาทุนการศึกษาทุนอาหารกลางวัน ให้กับนักเรียนที่
ขาดแคลน

2.4 การจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน หมายถึง การจัดสถานที่รวบรวมความรู้
สรรพวิชาการต่างๆ ในรูปของหนังสือ สิ่งพิมพ์ และสื่อทัศนวัสดุ เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาหาความ
รู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียนปกติ เป็นการส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

2.5การจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน เพื่อให้นักเรียนมีความเจริญเติบโตทางด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคม จิตใจและร่างกาย ที่สมบูรณ์แข็งแรง มีการบริการให้คำปรึกษา แนะนำ ป้องกัน รักษา ตรวจสุขภาพเป็นประจำ จัดทำบัตรสุขภาพให้กับนักเรียนทุกคน

3. นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ปีการศึกษา 2540

3.1 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ปีการศึกษา 2540

3.2 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ปีการศึกษา 2540

4. โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลางกลุ่มที่ 4 หมายถึง โรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครตามระเบียบกรมสามัญศึกษา ว่าด้วยสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด และสำนักงานสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2536 ซึ่งประกอบด้วยโรงเรียนต่างๆ ดังต่อไปนี้

- 4.1 โรงเรียนกุนทรวิเทศวิทยา
- 4.2 โรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ
- 4.3 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ
- 4.4 โรงเรียนปทุมคงคา
- 4.5 โรงเรียนประชากรราษฎร์
- 4.6 โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย
- 4.7 โรงเรียนมัธยมวัดธาตุทอง
- 4.8 โรงเรียนราชดำริ
- 4.9 โรงเรียนวชิรธรรมสาธิต
- 4.10 โรงเรียนศรีพญา
- 4.11 โรงเรียนสายน้ำผึ้ง
- 4.12 โรงเรียนสิริรัตนาร
- 4.13 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี

5. ขนาดโรงเรียน จำแนกออกเป็น 2 ขนาดคือ

- 5.1 โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 1,500 - 2,499 คน
- 5.2 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 2,500 คนขึ้นไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและผลงานที่เกี่ยวข้องกับงานกิจการนักเรียน ดังนี้

1. ความหมาย ความจำเป็นและความสำคัญของงานกิจการนักเรียน
2. ขอบข่ายของการบริหารกิจการนักเรียน
 - 2.1 การควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน
 - 2.2 การจัดกิจกรรมนักเรียน
 - 2.3 การจัดบริการแนะแนว
 - 2.4 การจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน
 - 2.5 การจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน
3. นักเรียนระดับมัธยมศึกษา
 - 3.1 ลักษณะของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา
 - 3.2 พัฒนาการของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
 - 3.3 พฤติกรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
 - 3.4 ปัญหาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
 - 3.5 การจัดกิจการนักเรียนให้ตอบสนองความต้องการของนักเรียน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมาย ความจำเป็นและความสำคัญของงานกิจการนักเรียน

งานกิจการนักเรียนนับว่าเป็นงานที่สำคัญงานหนึ่ง ที่จะช่วยให้การเรียนของนักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายของการศึกษาของชาติได้ ซึ่งการดำเนินงานนี้ ผู้บริหารจะต้องเป็นตัวจักรที่สำคัญที่จะทำให้งานบรรลุผลสำเร็จได้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2528 : 21) คำว่าการบริหารกิจการนักเรียน (Student Personnel Administration) มีผู้ให้ความหมายไว้ต่างๆ กันดังนี้

กาญจนา ศรีกาพิสินธุ์ (2533 : 5) ให้ความหมายงานกิจการนักเรียนว่า เป็นงานที่มุ่งจะช่วยสร้างคุณสมบัติสำคัญหลายประการ ที่มุ่งหวังให้เกิดแก่นักเรียน เช่น คุณสมบัติในด้านการมีวินัยในตนเอง ซื่อสัตย์สุจริต เชื้อมั่นในตนเอง มีความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม การพูดเป็น ฟังเป็น เป็นนักคิดนักทำ มีน้ำใจเป็นนักกีฬา รู้จักยกย่องคนอื่น อยู่ร่วมกับคนอื่นได้ด้วยดี เป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี

สตูฟ และคณะ (กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์. 2533 : 9; อ้างอิงมาจาก Stoop and others. 1981 : 331) ได้ให้ความเห็นว่างานกิจการนักเรียน หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่มีใช้การสอน แต่เป็นกิจกรรมที่มีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ ภายในโรงเรียนของนักเรียน กิจกรรมดังนี้จะช่วยเสริมการสอนในชั้นเรียนตามปกติ และช่วยให้ครู มีความเข้าใจ และช่วยเหลือนักเรียนได้มากยิ่งขึ้น

ประดิษฐ์ สวบนเจริญ (2532 : 324-326) กล่าวว่า การบริหารกิจการนักเรียน หมายถึง การบริหาร และการนิเทศกิจการต่างๆ ทั้งปวงที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนในส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนตามหลักสูตร เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ในหลักสูตรให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อสนองความเข้าใจ และเพื่อส่งเสริมการพัฒนานุคลิกภาพ อุปนิสัยของนักเรียนให้เหมาะสมกับสังคมประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้น

กิตติมา ปรีดีดิลก (2532 : 165) ได้สรุปความหมายคำว่า งานกิจการนักเรียน หมายถึง การดำเนินกิจการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ในส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในห้องเรียน ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน และเริ่มตั้งแต่ก่อนที่นักเรียนจะเข้าเรียน ระหว่างอยู่ในโรงเรียนจนกระทั่งออกจากโรงเรียน

เชาว์ มณีนวษ์ (2527 : 13) กล่าวว่าการบริหารกิจการนักเรียน ก็คืองานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนนอกเหนือ จากการเรียนการสอนปกติในชั้นเรียน ดังนั้นบรรดากิจกรรม ต่างๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น จึงเป็นเพียงส่วนหนึ่ง ของการบริหารกิจการนักเรียนเท่านั้น ส่วนขอบข่ายของการบริหารกิจการนักเรียน จะกินความไปไกลแค่ไหนเพียงใดขึ้นอยู่กับสภาพสังคมชุมชน ขนาดและระดับของโรงเรียน รวมถึงทรัพยากรการบริหารที่มีอยู่ของโรงเรียนด้วย

กูด (เสริมวิทย์ ศุภเมธี. 2531 : 1; อ้างอิงมาจาก Good. 1973 : 563) ให้ความหมายของการบริหารกิจการนักเรียน นักศึกษา ว่าเป็น การบริการของสถาบันแก่นักเรียนนักศึกษาเป็นรายบุคคล และรายกลุ่มในแง่ของการให้คำปรึกษา การบริการและสวัสดิการของนักเรียนนักศึกษา เช่น การแนะแนวทางการศึกษา และอาชีพ การจัดหางาน การบริการหอพัก และการให้คำปรึกษาแก่องค์กรนักศึกษา

สรุปได้ว่าการบริหารกิจการนักเรียน เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยตรง เพราะมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพ มีความรู้ที่สามารถจะออกไปประกอบอาชีพและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข จึงมีความจำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องดำเนินการเพื่อให้กิจการนักเรียนเป็นไปด้วยดี มีประสิทธิภาพ มีการจัดบริการที่ดีและเหมาะสม

การบริหารกิจการนักเรียน เป็นหน้าที่สำคัญของโรงเรียน เพราะเกี่ยวข้องกับใกล้ชิดกับการพัฒนาเยาวชนให้เจริญเติบโตสมบูรณ์ดีพร้อมทั้งอารมณ์ สังคม และจิตใจ ซึ่งในเรื่องนี้มีผู้ให้เหตุผลถึงความจำเป็น ของการบริหารงานกิจการนักเรียนไว้หลายประการ เช่น

กาญจนา ศรีภาพสินธุ์ (2533 : 15) ได้ให้เหตุผล ถึงความจำเป็นของการบริหารกิจการนักเรียนว่า ในระยะเริ่มแรกของการจัดการศึกษาอย่างมีระบบ ในรูปของการจัดตั้งโรงเรียนขึ้นมานั้น ผู้จัดการหรือคณะผู้จัดการศึกษา ยังไม่มีความคิดในเรื่องการจัดการด้านกิจการนักเรียน แต่ประการใด จนกระทั่งเมื่อเวลาล่วงเลยไปนานๆ เข้าเรื่องต่างๆ ที่เป็นปัญหาต่อสวัสดิภาพ และการเรียนของเด็กค่อยๆ ปรากฏให้เห็นมากขึ้นๆ เช่น ปัญหาการขาดเรียน (ด้วยสาเหตุต่างๆ) ปัญหาสุขภาพทั้งทางกายและจิตใจปัญหาความยากจนปัญหาการปรับตัวไม่ได้อันเป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน ปรากฏให้เห็นมากขึ้น ซึ่งหากทางโรงเรียนเพิกเฉยไม่ช่วยขจัดปัดเป่าการจัดการศึกษาเพื่อปวงชนก็ไม่อาจบรรลุผลสมบูรณ์ได้ เพราะเด็กๆ ย่อมไม่สามารถจะศึกษาเล่าเรียนในเมื่อเขายังต้องเผชิญปัญหา หลายๆ ประการของชีวิต ดังนั้นปัญหาและความจำเป็นดังกล่าวงานแก้ปัญหาตามความจำเป็น จึงค่อยๆ เริ่มปรากฏในโรงเรียนต่างๆ มากขึ้นจนกลายเป็นงานสำคัญอีกด้านหนึ่ง ซึ่งผู้บริหารการศึกษาทั้งหลาย ในปัจจุบันต้องจัดขึ้นมาพร้อมๆ กับการสอน ซึ่งกิจการบริการแก้ปัญหเหล่านี้ ได้แก่ งานที่เรียกว่า "กิจการนักเรียน"

กิตติมา ปริติดิolk (2532 : 165) ได้ให้ความเห็นว่างานของผู้บริหารที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งนอกเหนือจากงานวิชาการ งานบุคลากร งานธุรการ และงานการเงิน ยังมีงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวของนักเรียนอีก นักเรียนแต่ละคนเมื่อมาเข้าสู่ระบบของโรงเรียนก็จะมีกระบวนการต่อเนื่องและสัมพันธ์กับฝ่ายบริหารตั้งแต่เริ่มเข้าจนถึงออกจากโรงเรียน มีทั้งกิจการต่างๆ ที่จะต้องจัดกระทำเกี่ยวกับตัวนักเรียนแต่ละคน ต้องคอยดูแลปกครอง ต้องจัดบริการสิ่งต่างๆ ให้ ตลอดจนจัดกิจกรรมต่างๆ อันเป็นการส่งเสริมบทเรียนให้แก่เด็กนักเรียนอีกด้วย งานกิจการและกิจกรรมนักเรียนจึงมีอยู่ตลอดเวลา จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องศึกษาหาวิธีที่จะทำให้งานกิจการนักเรียนเป็นไปด้วยดี โดยมีนักเรียนที่มีคุณภาพในที่สุด

ธีรวิทย์ ประทุมณพรัตน์ (2534 : 6-7) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารกิจการนักเรียนว่าสามารถแยกประเด็นๆ ได้ดังนี้

- 1) ความสำคัญต่อตัวนักเรียนเอง การบริหารกิจการนักเรียน ช่วยให้นักเรียนรายบุคคลได้มีโอกาสคลาไคร่ียด จากการเรียนการสอนในห้องเรียนปกติ
- 2) ความสำคัญต่อครู-อาจารย์ การบริหารกิจการนักเรียน ช่วยให้ครู-อาจารย์ ได้สัมพันธ์กิริยากับนักเรียนรายบุคคล จนรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านความสามารถ ความสนใจ ความถนัดตาม ธรรมชาติ และสามารถให้ความช่วยเหลือเขาารายบุคคลได้ดียิ่งขึ้น
- 3) ความสำคัญต่อผู้บริหารโรงเรียน การบริหารกิจการนักเรียนช่วยให้ผู้บริหารโรงเรียนได้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน ผู้ปกครอง นายจ้าง และโรงเรียนหรือสถานศึกษาที่สูงขึ้นไป
- 4) ความสำคัญต่อครูแนะแนว การบริหารกิจการนักเรียน ช่วยให้ครูแนะแนวที่ไม่มี

แบบทดสอบด้านความถนัด ความสนใจ ได้ข้อมูลด้านความถนัด และความสนใจจากการสังเกต และบันทึกข้อมูลประจำวันในการร่วมทำกิจกรรมนักเรียนรายบุคคล ทั้งนี้เพื่อนำไปประกอบการให้คำปรึกษาหารือนักเรียนในการตัดสินใจวางแผนเลือกอาชีพ และเลือกสายการเรียนให้เหมาะสมกับตน

5) ความสำคัญต่อประเทศชาติ การบริหารกิจการนักเรียนช่วยให้ประเทศชาติได้พลเมืองที่เพียบพร้อมด้วยปัญญาธรรมสามัคคีธรรม และคาวธรรมเป็นพลเมืองที่ประเทศชาติพึงปรารถนา

ประภาพรณ สุวรรณสุข (2529 : 8) ได้กล่าวถึง ผู้บริหารโรงเรียน เป็นผู้รับผิดชอบงานทุกด้านของโรงเรียนงานกิจการนักเรียนก็เป็นงานสำคัญงานหนึ่งซึ่งผู้บริหารควรให้ความสนใจบทบาทของผู้บริหารต่อการจัดกิจกรรมนักเรียน ดังนี้

- 1) เป็นผู้ริเริ่มวางแผนงานกิจการนักเรียน
- 2) มีส่วนร่วมในการตั้งจุดมุ่งหมายของกิจกรรมนักเรียน
- 3) มีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบข้อบังคับต่างๆ ของกิจกรรมนักเรียน
- 4) สามารถให้คำแนะนำแก่นักเรียนได้
- 5) เป็นผู้สั่งยกเลิกกิจกรรมนักเรียน ถ้าเห็นว่ากิจกรรมนั้นอาจนำมาซึ่งความเสียหายแก่

โรงเรียน

6) ชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบ ในเวลาที่มีการประชุม ผู้ปกครองและครู เพื่อชี้แจงนโยบายของสถานศึกษา ให้ผู้ปกครองเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ และนโยบายของการจัดกิจกรรมนักเรียนได้ถูกต้อง

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2528 : 97-98) ได้กล่าวถึงความจำเป็นและความสำคัญของงานกิจการนักเรียนว่า โรงเรียน คือ สถาบันทางสังคมอันดับแรก ในการพัฒนาเยาวชนไปสู่จุดมุ่งหมายสูงสุดตามความสามารถของแต่ละคน ดังนั้นหน้าที่ของโรงเรียนนอกจากจะต้องพัฒนาความรู้ทักษะด้านการอ่าน การเขียน คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ แล้วโรงเรียนยังจะต้องสร้างบรรยากาศที่น่าอยู่มีงานบริการนักเรียนเพื่อพัฒนาความสามารถของนักเรียนเป็นการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้มีความสุข ส่งเสริมให้นักเรียนยอมรับ และยกย่องนับถือตนเองและผู้อื่นช่วยเหลือให้เขาได้แสดงความเชื่อมั่นในตนเองงานบริการนักเรียนมีความสำคัญต่อนักเรียนเองดังนี้

1) ทำให้นักเรียนรู้จักกำหนดระเบียบปฏิบัติสำหรับตนเอง รู้จักควบคุมตนเอง ให้ปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคม

2) ทำให้นักเรียนรู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเอง เคารพสิทธิ และความคิดเห็นของผู้อื่น สร้างความเข้าใจอันดีต่อครู ทำให้นักเรียนได้ฝึกฝนตนเองเพื่อเตรียมพร้อมที่จะเติบโตเป็นพลเมืองดีในสังคม

3) ทำให้นักเรียนรู้จักช่วยเหลือตนเองและบุคคลอื่นตามสมควร เมื่อเด็กและเยาวชนได้เข้ามาสู่ระบบโรงเรียน เขาควรได้รับการปกป้องคุ้มครองจากโรงเรียนผู้บริหารโรงเรียน คณะครูอาจารย์ จึงควรให้ความระมัดระวังและให้ความสำคัญแก่งานกิจการนักเรียน

แซนนอน (ผกา บุญเรือง. 2526 : 13 ; อ้างอิงมาจาก Shonnon. 1949 : 275) ได้เห็นคุณค่าของงานกิจการนักเรียน โดยกล่าวว่า "งานกิจการนักเรียนควรได้รับการพิจารณาว่าเป็นเรื่องสำคัญเรื่องหนึ่ง ซึ่งจะต้องคำนึงถึง เมื่อมีการจัดทำหลักสูตร เมื่อเป็นที่ยอมรับว่าการจัดการศึกษานั้น สามารถจะช่วยพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียนได้ กิจการนักเรียนจะมีบทบาทในเรื่องนี้ยิ่งกว่าการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพราะงานกิจการนักเรียนจะช่วยให้นักเรียน ได้มีโอกาสได้พัฒนาบุคลิกภาพของตนเองไปตามแนวทางที่พึงปรารถนา

จะเห็นได้ว่า การบริหารกิจการนักเรียนมีความสำคัญยิ่ง ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องใช้ความพยายามอย่างยิ่งที่จะต้องจัด และดำเนินงานด้านกิจการนักเรียนให้มีความก้าวหน้าต่อเนื่องและเอาใจใส่ให้งานบรรลุผลสำเร็จ ซึ่งหมายถึงเด็กแต่ละคนจะต้องได้รับการเอาใจใส่ดูแลตลอดจนมีพัฒนาการในทุกๆ ด้านพร้อมกันไปอย่างเต็มที่ เพื่อที่จะสามารถมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขตามอัตภาพและหากมองอีกมุมหนึ่งจะเห็นว่า ความสำเร็จของงานกิจการนักเรียนย่อมจะเป็นประโยชน์ และมีผลดีแก่โครงการศึกษาต่างๆ ของโรงเรียนอย่างกว้างขวาง

2. ขอบข่ายของการบริหารกิจการนักเรียน

การเรียนรู้เรื่องขอบข่ายการบริหารกิจการนักเรียน ช่วยให้ผู้บริหารโรงเรียนตระหนักในภารกิจของตนว่า มีความครอบคลุมกิจกรรมใดบ้าง จากแนวคิดของนักการศึกษา ทั้งในและต่างประเทศได้กำหนดขอบเขตของการบริหารกิจการนักเรียนไว้ดังนี้

กิติมา ปรีดีติลิก (2532 : 167-168) ได้สรุปขอบข่าย งานกิจการนักเรียนไว้ เป็น 4 ข้อใหญ่ๆ ได้แก่

- 1) การจัดทำทะเบียนประวัติ
- 2) การปกครองนักเรียนและวินัยในโรงเรียน
- 3) การจัดบริการต่างๆ ได้แก่
 - ห้องสมุด
 - การแนะแนว
 - สุขภาพและการตรวจร่างกาย
 - อาหารกลางวัน
 - ความปลอดภัย
 - รถรับ - ส่งนักเรียน

4) การจัดกิจกรรมนักเรียน กิจกรรมที่ควรจัดได้แก่

- สภานักเรียน
- ชุมนชน
- สิ่งดีพิมพ์
- นิทรรศการ
- การแสดงละครและดนตรี
- การทัศนศึกษา
- การกีฬา
- การประชุม
- การสังคมสงเคราะห์

ธีรวุฒิ ประทุมพนรัตน์ (2534 : 5) ได้ให้ขอบข่ายของการบริหารกิจการนักเรียนไว้ 7 ด้าน คือ

1. การรับนักเรียนและการทำทะเบียนนักเรียน
2. การควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน
3. การจัดกิจกรรมนักเรียน
4. การจัดบริการแนะแนวนักเรียน
5. การจัดบริการอาหารกลางวันนักเรียน
6. การจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน
7. การจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2528 : 99) ได้ให้ขอบข่ายของงานกิจการนักเรียนว่า งานกิจการนักเรียน ซึ่งเป็นงานที่นอกเหนือจากกิจกรรม การเรียนการสอนในชั้นเรียนนั้นมีขอบข่ายกว้างขวาง เช่น งานวินัยโรงเรียน งานปกครองนักเรียน งานกิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือกิจกรรมนักเรียน งานบริการแนะแนว และให้คำปรึกษา งานสวัสดิการนักเรียน และงานระเบียบนักเรียน

เพเบอร์ และเชียร์อน (Faber and Chearon 1970 : 213) ได้ให้แนวคิดว่าการบริหารกิจการนักเรียนมีขอบข่ายกว้างขวางขนาดใดขึ้นอยู่กับ ขนาด และระดับของสถานศึกษานั้นๆ เป็นสำคัญ แต่ก็ได้ให้ข้อสังเกตว่า ไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาระดับใด การบริหารกิจการนักเรียนควรครอบคลุมถึงภารกิจ 7 ประการ ดังนี้

- 1) การสำรวจนักเรียนในท้องที่การศึกษาที่รับผิดชอบ
- 2) การจัดรายการปฐมนิเทศสำหรับนักเรียน
- 3) การจัดบริการแนะแนว
- 4) การจัดบริการเพื่อสุขภาพและพลานามัย

- 5) การจัดระเบียบนักเรียนเพื่อเก็บข้อมูลเป็นรายบุคคล
- 6) การประเมินผลความเจริญงอกงามของเด็กนักเรียน
- 7) วินัยและการแก้ปัญหาทางวินัย

จากแนวความคิดของนักการศึกษา และนักการบริหารการศึกษา ที่เกี่ยวกับขอบข่ายการบริหารงานกิจการนักเรียน จะเห็นว่ามีส่วนคล้ายคลึงกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้กำหนดขอบข่ายที่จะศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยครั้งนี้ 5 ด้าน ดังนี้

2.1 การควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน

การควบคุมความประพฤตินักเรียน และระเบียบวินัยนักเรียนเป็นภาระหน้าที่ของครูอาจารย์ ซึ่งหมายถึงบุคลากรในโรงเรียน นับตั้งแต่ผู้เป็นหัวหน้าสถานศึกษา ลงมาจนถึงบุคลากรฝ่ายต่างๆ ที่เป็นครูอาจารย์ของแต่ละโรงเรียน ซึ่งเป็นที่เข้าใจว่าการบริหารการกิจนี้เป็นการกระทำร่วมกัน ด้วยจุดมุ่งหมายสำคัญ คือ ให้นักเรียนเชื่อฟัง และกำหนดว่าเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการบริหาร คือ ตัวระเบียบ และการฝ่าฝืนระเบียบย่อมหมายถึงการลงโทษ

วินัย หมายถึง กฎเกณฑ์ ระเบียบ หรือมาตรฐานทั้งภายในและภายนอกที่กำหนดขึ้นให้นักเรียนปฏิบัติตาม คือเชื่อฟังครูอาจารย์ ไม่กล้าฝ่าฝืนเพราะกลัวการลงโทษ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยขึ้นในสังคมโรงเรียน (ธีรฤทธิ ประทุมพรรัตน์. 2534 : 27)

หลักการกำหนดวินัยนักเรียน

1) หลักเสริมสร้างพัฒนาบุคลิกภาพ (Personality - development Principle) ตามหลักนี้ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูอาจารย์ ที่ร่วมกันกำหนดวินัยนักเรียน เพื่อใช้ในการควบคุมความประพฤตินักเรียนจำเป็นต้องกำหนดวินัยให้เป็นไปเพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพ และพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียนรายบุคคล คือเชื่อฟัง และเคารพกฎเกณฑ์ของสังคม

2) หลักกฎหมาย (Law Principle) ตามหลักนี้ ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูอาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดวินัยนักเรียน ต้องตระหนักว่าวินัยที่กำหนดขึ้นนั้นต้องสอดคล้องกับกฎหมายบ้านเมือง ไม่มีลักษณะใดๆ ขัดแย้งกับกฎหมาย และเป็นการสนับสนุนให้นักเรียนเคารพกฎหมายของบ้านเมืองด้วย

3) หลักปฏิบัติจริงได้ (Practicality Principle) ตามหลักนี้ ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูอาจารย์ พึงที่กำหนดวินัยให้นักเรียนปฏิบัติ พึงตระหนักในการนำไปใช้ปฏิบัติได้ จริงจัง มิใช่ตั้งไว้เพียงแค่เป็นอุดมการณ์

4) หลักการเข้าร่วม (Participation Principle) ตามหลักนี้ ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูอาจารย์พึงตระหนักว่า การเข้าร่วมในการกำหนดวินัยนักเรียนนั้น จำเป็นต้องให้นักเรียนเข้าร่วมด้วยโดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ซึ่งมีอายุและเหตุผลพอร่วมแสดงความคิดเห็นได้

5) หลักป้องกัน (Prevention Principle) ตามหลักนี้ ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูอาจารย์ที่กำหนดวินัยนักเรียน พึงตระหนักว่า วินัยที่กำหนดนั้น จำเป็นต้องให้มีลักษณะเป็นการป้องกันยิ่งกว่าการแก้ไข ซึ่งหมายถึง การป้องกันการกระทำผิดวินัยของนักเรียน

6) หลักการลงโทษ (Punishment Principle) ตามหลักนี้ ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูอาจารย์ที่กำหนดวินัยนักเรียน พึงตระหนักว่าวินัยไม่มีบทกำหนดโทษไว้ด้วยนั้น จะไม่มีความศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งหมายความว่านักเรียนไม่เกิดความยำเกรง เพราะผิดวินัยก็ไม่ต้องรับโทษ จำเป็นต้องกำหนดโทษไว้แต่ละกรณีอย่างชัดเจน และโทษที่กำหนดจะต้องไม่ขัดกับกฎหมายบ้านเมือง

7) หลักประโยชน์ (Utilization Principle) ตามหลักนี้ อาจารย์ที่กำหนดวินัยนักเรียน พึงตระหนักว่า การใช้วินัยในการบริหารโรงเรียน จะก่อให้เกิดประโยชน์ขึ้น แก่นักเรียนเป็นส่วนรวม มิใช่เกิดประโยชน์แก่นักเรียน หรือครูอาจารย์คนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะ

8) หลักพัฒนาการของเด็ก (Child - development Principle) ตามหลักนี้ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูอาจารย์ที่กำหนดวินัยนักเรียน พึงตระหนักว่า การกำหนดวินัยนักเรียนจำเป็นต้องมีความเหมาะสมกับวัยของนักเรียนแต่ละระดับ

9) หลักเรียบง่าย (Simplicity Principle) ตามหลักนี้ ผู้บริหารโรงเรียนและคณะครูอาจารย์ที่กำหนดวินัยนักเรียน พึงตระหนักว่า ภาษาที่ใช้ในการเขียนวินัยนั้น ต้องให้เรียบง่ายพอที่นักเรียนจะทำความเข้าใจได้ กรณีที่มีคำยากนักเรียนยังไม่เคยพบเห็น ให้มีการอธิบายไว้เป็นอภิธานศัพท์วินัยนักเรียนด้วย

10) หลักการปัจจุบัน (Updating Principle) ตามหลักนี้ ผู้บริหารโรงเรียน และครู-อาจารย์ ที่กำหนดวินัยนักเรียนพึงตระหนักว่า วินัยใช้ได้ผลดีต่อเมื่อมีความเหมาะสมกับสภาพสังคมของนักเรียนที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นวินัยนักเรียนที่กำหนดไว้ครั้งหนึ่งแล้ว จำเป็นที่จะต้องนำมาทบทวนเพื่อปรับเปลี่ยนให้เป็นปัจจุบันทันสมัยอยู่เสมอ

สาเหตุที่ให้นักเรียนทำผิดวินัย

นักจิตวิทยากลุ่มพฤติกรรมนิยม เชื่อว่าพฤติกรรมทุกอย่างย่อม มีสาเหตุเริ่มตั้งแต่ความผิดปกติทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ ของตัวนักเรียนเองและทางสังคมที่เกิดจากความขัดแย้งระหว่างเพื่อนนักเรียนด้วยกัน ระหว่างนักเรียนกับบิดามารดา ระหว่างบ้านกับโรงเรียน ระหว่างครูกับนักเรียน สาเหตุที่สำคัญที่สุด คือสาเหตุเกี่ยวกับตัวนักเรียนเอง แรงผลักดันที่ทำให้เด็กเกเรและกระทำผิด คือแรงกดดันทางสังคม เช่น

แรงกดดันจากความขัดแย้งในสังคมไทยการทะเลาะวิวาทภายในครอบครัว การถูกเอารัดเอาเปรียบ การขาดโอกาสในการศึกษาและประกอบอาชีพ และการมีฐานะไม่ทัดเทียมกับชนชั้น นอกจากนี้มีแรงดึงดูดจากสังคม เช่น การคบเพื่อนใหม่ๆ การรวมกลุ่มกับผู้กระทำผิด การถูกชักจูง การถูกยั่วยุ เหล่านี้เป็นแรงผลักดันทำให้เด็กเกเร และมีความประพฤติผิดวินัย

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียน

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการลงโทษนักเรียน หรือนักศึกษา พ.ศ. 2515 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2522 ซึ่งมีสาระสำคัญ พอสรุปได้ดังนี้คือ

คำว่า "การลงโทษ" ตามระเบียบนี้หมายถึงการลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษาที่ประพฤติผิดหรือฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษา หรือของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีความมุ่งหมายเพื่อสั่งสอนให้มีความประพฤติดี หรือเพื่อให้เข็ดหลาบ และการลงโทษนั้น ให้อยู่ในดุลยพินิจของ หัวหน้าสถานศึกษา หรือครูอาจารย์ ที่หัวหน้าสถานศึกษามอบหมาย และดำเนินการตามความเหมาะสม คือว่ากล่าวตักเตือน เตือน ทำทัณฑ์บน สั่งพักการเรียน ให้ออก คัดชื่อออก ทั้งนี้เป็นหลักให้ผู้บริหารโรงเรียนยึดถือ ปฏิบัติตรงกันหมดทั่วทุกโรงเรียนในประเทศ ทั้งที่เป็นโรงเรียนราษฎร์และโรงเรียนรัฐบาล ที่น่าสนใจคือการลงโทษนักเรียน นักศึกษา ต้องมุ่งที่สั่งสอนให้ประพฤติดีและให้เข็ดหลาบเท่านั้น การปฏิบัติตนผิดไปจากระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ เป็นการฝ่าฝืนระเบียบเจ้าสังกัด ผู้บริหารการศึกษาที่เป็นหัวหน้าสถานศึกษามีความผิดวินัยฐานไม่ปฏิบัติตามระเบียบวินัยของทางราชการได้

การควบคุมความประพฤติ และระเบียบวินัยนักเรียนมีหลายวิธี ผู้บริหารพึงพิจารณาเลือกใช้ให้เกิดความเหมาะสม บางวิธีอาจใช้ได้ผลกับนักเรียนบางคน แต่กับนักเรียนคนอื่นอาจไม่ได้ผล ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวิธีการ เวลา และตัวเด็กแต่ละคน

2.2 การจัดกิจกรรมนักเรียน

การจัดกิจกรรมนักเรียน หมายถึง กิจกรรมของผู้บริหารโรงเรียน ที่ปฏิบัติด้านการให้ประสบการณ์แก่ผู้เรียน หรือเยาวชน ด้านพัฒนาการทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และจิตใจ นอกห้องเรียนปกติ ทั้งนี้เพื่อเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนปกติตามหลักสูตรต่อไม่เน้นเรื่องรางวัลผล หรือสอบเอาคะแนนเพื่อไปนับรวมกับการเรียนการสอนวิชาอื่นๆ ในห้องเรียน เพื่อตัดสินว่านักเรียนสอบได้หรือสอบตก (ธีรวิทย์ ประทุมพรรัตน์. 2534 : 45)

ความเป็นมาของกิจกรรมนักเรียน

กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์ (2533 : 456-457) บันทึกไว้ว่า การจัดกิจกรรมนักเรียนมีมานานแล้ว ตั้งแต่สมัยกรีกและโรมัน ที่ปรากฏหลักฐานว่ามีการจัดกิจกรรมกีฬา ดนตรี ปาฐกถา

ได้ว่าที่ขึ้นในโรงเรียนของชาวเอเธนส์และสปาร์ตา ประเทศไทยในสมัยก่อนจัดกันอยู่บ้างตามโรงเรียน ได้แก่ การแข่งขันกีฬา ได้ว่าที่ การแสดงละคร ดนตรีขับร้องในงานรื่นเริงปิดภาคเรียน หลังจากสงครามโลกครั้งที่ 2 สิ้นสุดลงระหว่างปี พ.ศ. 2490-2500 ไทยเราเริ่มส่งนักเรียนไปเรียนต่อต่างประเทศมุ่งที่สหรัฐอเมริกา ผู้จบการศึกษากลับมาเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาตามแนวของประเทศนั้น โดยเฉพาะการจัดการศึกษา ตามแนวคิดแบบพัฒนาการ คือจัดกิจกรรมนักเรียนให้นักเรียนทำนอกเวลาเรียน

ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ปรับปรุงใหม่ปี พ.ศ. 2533 นั้น กระทรวงศึกษาธิการกำหนดกิจกรรมนักเรียนไว้ในโครงสร้างของหลักสูตร ว่าเป็นส่วนที่เสริมความรู้ และประสบการณ์เพิ่มเติมจากการเรียนรายวิชาต่างๆ เพื่อให้รู้จักและเข้าใจตนเองเสริมการพัฒนานุคลิกภาพและลักษณะนิสัย ให้มีความรับผิดชอบ มีความสามัคคี มีระเบียบวินัย รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น และรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี หรือยุวกาชาด หรือผู้นำเพื่อประโยชน์ เป็นกิจกรรมบังคับแต่ละภาคเรียน นักเรียนต้องเลือกกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งโดยใช้เวลา 1 คาบต่อสัปดาห์ ต่อภาค และมีการประเมินผลการทำงานกิจกรรมว่าผ่านไม่ผ่าน และมีผลต่อการจบหลักสูตรของผู้เรียน ผู้เรียนที่จะผ่านกิจกรรมนี้ต้องร่วมกิจกรรมด้วยเวลาไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมดและผ่านวัตถุประสงค์สำคัญของกิจกรรมตามที่โรงเรียนกำหนด นอกจากนี้มีกิจกรรมแนะแนว หรือกิจกรรมแก้ปัญหา หรือกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ให้ใช้เวลาจัด 1 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน ไม่มีการประเมินผล นอกจากนี้ยังจัดให้มีกิจกรรมอิสระ ของผู้เรียนโดยไม่มีการประเมินผล แต่ให้นักเรียนรายงานผลการทำกิจกรรมตามโอกาสอันสมควร (กระทรวงศึกษาธิการ. 2533 : ข)

หลักการจัดกิจกรรมนักเรียน

การจัดกิจกรรมนักเรียนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพสูงนั้น ต้องมีการกำหนดทิศทางหลักการ หรือเกณฑ์การปฏิบัติซึ่งผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจำเป็นต้องทราบและเข้าใจ มีการวางแผน แต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมที่มีความรู้ความสามารถ ความถนัดในกิจกรรมนั้นๆ มีการควบคุมดูแลและประสานงาน รายงานผลเป็นระยะๆ หลักการจัดกิจกรรมนักเรียนที่สามารถนำมาใช้ได้กับลักษณะการจัดกิจกรรมนักเรียนในประเทศไทยมี ดังนี้

- 1) หลักความกว้างในประเภทกิจกรรม (Diversification Principle) ตามหลักนี้ กิจกรรมนักเรียน ต้องมีหลายๆ กิจกรรมให้นักเรียนรายบุคคลมีโอกาสเลือกทำตามความชอบใจ
- 2) หลักสนับสนุน (Support Principle) ตามหลักนี้ กิจกรรมนักเรียนต้องได้รับการสนับสนุนจากครูอาจารย์ในโรงเรียนทุกคน ด้วยใจจริง

3) หลักร่วมมือ (Cooperation Principle) ตามหลักนี้ กิจกรรมนักเรียนที่จัดขึ้นต้องได้รับการร่วมมือจากครูอาจารย์ และนักเรียนโดยร่วมกันจัดเป็นทีม

4) หลักกระบวนการ (Process - oriented Principle) ตามหลักนี้ กิจกรรมนักเรียนจะต้องได้รับการพิจารณาคุณภาพของการทำกระบวนการ คือการวางแผนการดำเนินการตามแผน และการประเมินผลว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ในแผนหรือไม่ การเน้นที่ผลการจัด คำนี้ถึงน้อยกว่ากระบวนการจัด

5) หลักเสริมหลักสูตร (Curriculum Promotion Principle) ตามหลักนี้ กิจกรรมนักเรียนที่จัดจะต้อง ส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาในหลักสูตร หรือส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนปกติ

6) หลักความรับผิดชอบ (Responsibility Principle) ตามหลักนี้กิจกรรมนักเรียน ที่มอบหมายให้ครูอาจารย์ที่ปรึกษาไปทำนั้น โรงเรียนต้องถือว่าเวลาที่ควบคุมกิจกรรมเป็นชั่วโมง ซึ่งครูอาจารย์ต้องควบคุมอย่างจริงจัง

7) หลักเพียงพอ (Adequacy Principle) ตามหลักนี้ การจัดกิจกรรมนักเรียนต้องได้งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ประกอบการจัดอย่างเพียงพอ

8) หลักประชาธิปไตย (Democracy Principle) ตามหลักนี้ กิจกรรมนักเรียนต้องได้ครูอาจารย์ที่ปรึกษาควบคุม ด้วยวิธีที่เป็นประชาธิปไตย คือให้กิจกรรมเป็นของนักเรียนโดยนักเรียน และเพื่อนนักเรียนเท่านั้น

9) หลักการปฏิบัติงาน (Performance Principle) ตามหลักนี้ การจัดกิจกรรมนักเรียนต้องให้นักเรียนเป็นผู้ดำเนินการด้วยตนเอง ครูอาจารย์ที่ปรึกษาคอย ให้ คำปรึกษาเมื่อนักเรียนมีประเด็นขอปรึกษาเท่านั้น ครูอาจารย์จะทำกิจกรรมเสียเองมิได้

10) หลักอิสระ (Freedom Thinking Principle) ตามหลักนี้ การจัดกิจกรรมนักเรียนต้องให้นักเรียนร่วมมือกันจัดทำอย่างอิสระ ในความคิดเห็น ครูอาจารย์ที่ปรึกษา ต้องไม่รบกวนการตัดสินใจของนักเรียน

11) หลักพัฒนาเด็ก (Student Development Principle) ตามหลักนี้กิจกรรมนักเรียนที่จัด จะต้องมุ่งพัฒนานักเรียนด้านความสนใจ และความถนัดเป็นหลัก

12) หลักให้ความสำคัญแก่เด็ก (Student - oriented Principle) ตามหลักนี้ กิจกรรมนักเรียนต้องจัดกิจกรรมให้เข้ากับเด็กมิใช่จัดเด็กให้เข้ากับกิจกรรม

13) หลักความสำคัญ (Importance Principle) ตามหลักนี้ การจัดกิจกรรมนักเรียนจะต้องได้รับการพิจารณาจากผู้บริหารโรงเรียนว่า มีความสำคัญทัดเทียมกับกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนปกติ

14) หลักสอดคล้อง (Agreement Principle) ตามหลักนี้ กิจกรรมนักเรียนที่จัดต้องสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสภาพของสังคม

15) หลักงบประมาณ (Funding Principle) ตามหลักนี้ กิจกรรมนักเรียนต้องได้รับงบประมาณการจัด ตามลักษณะของกิจกรรมแต่ละอย่าง

16) หลักวัสดุอุปกรณ์ (Material Principle) ตามหลักนี้ กิจกรรมนักเรียนที่จัดขึ้นต้องได้รับวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับกิจกรรมแต่ละอย่าง

17) หลักประเมิน (Evaluation Principle) ตามหลักนี้ กิจกรรมนักเรียนที่จัดจะต้องได้รับการประเมินเป็นระยะๆ โดยผู้เกี่ยวข้องกับการจัด เพื่อทราบจุดเด่นจุดด้อยในการจัด และเพื่อนำเข้าสู่การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้คุณภาพการจัดดีขึ้นอยู่เสมอ

18) หลักการวางแผน (Planning Principle) ตามหลักนี้ การจัดกิจกรรมนักเรียนต้องจัดทำอย่างมีแผน และเสนอแผนให้อนุมัติก่อนจัด วัตถุประสงค์ในแผนต้องเป็นวัตถุประสงค์ที่นักเรียนร่วมกันกำหนด

19) หลักติดต่อกัน (Continuity Principle) ตามหลักนี้ การจัดกิจกรรมนักเรียนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องกัน มิใช่จัดเป็นส่วนหนึ่งแล้วหยุดจัด และไม่จัดอีกต่อไป

20) หลักปฏิทินโรงเรียน (School Calendar Principle) ตามหลักนี้ การจัดกิจกรรมนักเรียนต้องกำหนดเวลาการทำกิจกรรม และสถานที่ให้ชัดเจน และนำมาจัดทำเป็นปฏิทิน กิจกรรมไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนกัน ในเวลาและสถานที่ของโรงเรียน เพื่อหลีกเลี่ยงความขัดแย้งในความต้องการ การใช้สถานที่และวัสดุอุปกรณ์

21) หลักผู้นำ (Leadership Principle) ตามหลักนี้ การจัดกิจกรรมนักเรียนต้องอาศัยความเป็นผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนอย่างจริงจัง การจัดกิจกรรมจะล้มหรือลุก อยู่ภายใต้ภาวะผู้นำของผู้บริหารทั้งสิ้น

22) หลักการจัดตารางทำกิจกรรม (Scheduling Principle) ตามหลักการนี้ กิจกรรมนักเรียนต้องได้รับการจัดตารางทำในเวลา ที่นักเรียนรู้สึกสะดวก อิสระและคล่องตัว

วัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักเรียน

วัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักเรียน เป็นตัวกำหนดกิจกรรม และ วิธีการจัด เพื่อให้การจัดกิจกรรมนักเรียนดำเนินไปด้วยวัตถุประสงค์ที่เหมาะสม หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 อธิบายว่าการจัดกิจกรรมนักเรียนมีวัตถุประสงค์ ในการเสริมสร้างความรู้ และประสบการณ์เพิ่มเติมจากการเรียนรายวิชาต่างๆ ให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง การพัฒนาบุคลิกภาพ และลักษณะนิสัยการให้มีความรับผิดชอบ การให้มีความสามัคคีและมีระเบียบวินัย การให้รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น และการให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เป็นที่เข้าใจว่าวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักเรียนเป็นไปเพื่อพัฒนานักเรียนในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และจิตใจ ซึ่ง

นักเรียนไม่มีโอกาสพัฒนาได้เต็มที่ในการเรียนการสอนในห้องเรียนปกติ

ประเภทของกิจกรรมนักเรียน

ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กำหนดประเภทกิจกรรมนักเรียนไว้ว่า ประกอบด้วยกิจกรรม 3 ประเภท คือ ประเภทตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการได้แก่ ลูกเสือ - เนตรนารี หรือยุวกาชาด หรือผู้นำเพื่อประโยชน์ ประเภทแนะแนวหรือกิจกรรมแก้ปัญหา หรือกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ และประเภทกิจกรรมอิสระของผู้เรียน

นอกจากนี้ยังได้มีการจัดกิจกรรมนักเรียนประเภทอื่นๆ อีก ในลักษณะของชุมชน เช่น กิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทย กิจกรรมทางศาสนา กิจกรรมการใช้ห้องสมุด กิจกรรมเกี่ยวกับการละคร กิจกรรมทัศนศึกษา และการจัดตั้งสถานนักเรียน เป็นต้น

2.3 การจัดการบริการแนะแนว

การจัดการบริการแนะแนว เป็นกระบวนการหรือกิจกรรมวิธีต่างๆ ที่นำมาใช้เพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถช่วยตนเอง ได้รู้จักตนเองอย่างลึกซึ้ง รู้จักโลกทางการศึกษา รู้จักอาชีพ รู้จักปรับตนเองในสังคม และรู้จักใช้ศักยภาพที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองสูงสุด (คมเพชร จัตุรศุกุล. 2529 : 30)

ความสำคัญของการแนะแนวนักเรียน

เชาว์ มณีวงษ์ (2529 :36) ได้กล่าวถึงความจำเป็น และความสำคัญของการจัดการบริการแนะแนว ดังนี้

- 1) ความเปลี่ยนแปลงของสภาพความเป็นไปทางบ้าน เช่น บิดา มารดา ผู้ปกครองต้องออกไปประกอบอาชีพนอกบ้าน ไม่มีเวลาอยู่ใกล้ชิด
- 2) ความเปลี่ยนแปลงในเรื่องอาชีพ มีอาชีพใหม่ๆ เกิดขึ้น
- 3) จำนวนประชากรเพิ่มขึ้นอันเป็นปัญหาต่อการดำรงชีวิต
- 4) การเปลี่ยนแปลงทางด้าน ระบบการศึกษา การจัดการศึกษา ปรังฐานการศึกษา
- 5) สภาพทางสังคม สิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ขาดความรู้และประสบการณ์ในการปรับตัว สภาพทางด้านจริยธรรมเปลี่ยนแปลงไป

ธีรวุฒิ ประทุมนพรัตน์ (2535 : 80) ให้เหตุผลและความจำเป็นของการจัดการบริการแนะแนวดังนี้

- 1) นักเรียนมีธรรมชาติที่ต้องการ การรู้จักและเข้าใจตนเองซึ่งจะนำไปสู่การยอมรับตนเอง และใช้ศักยภาพของตนเองให้เป็นประโยชน์กับตนเองมากที่สุด การแนะแนวสามารถจัดบริการให้คำปรึกษาหรือเข้าช่วย

2) นักเรียนมีธรรมชาติที่ต้องการเจริญเติบโตขึ้นพร้อมกันกับความเข้าใจเรื่องการศึกษาและอาชีพ รวมทั้งการตัดสินใจเลือกอาชีพและเลือกทางศึกษาให้เกิดความเป็นไปได้ และเหมาะสมกับตนเองให้มากที่สุด การแนะแนวสามารถจัดบริการช่วยเหลือ คือให้ข้อเสนอแนะทางด้านการศึกษาและอาชีพแก่นักเรียนอย่างติดต่อกันไป

3) นักเรียนมีธรรมชาติที่ต้องการรู้จักและเข้าใจวิธีการแก้ปัญหาให้กับตนเอง การแนะแนวที่โรงเรียนจัดขึ้นสามารถช่วยนักเรียนได้ด้วยการสอนวิธีการแก้ปัญหา วิธีการหาข้อมูลมาประกอบการแก้ปัญหาและขั้นตอนต่างๆ ของการแก้ปัญหาให้กับตน รวมทั้งจัดการเรียนวิชาอื่นๆ

4) นักเรียนมีธรรมชาติ ที่ต้องการความรู้ความเข้าใจเรื่องคนอื่น การแนะแนว สามารถบริการให้นักเรียนรายบุคคลได้มีสัมพันธกริยากับคนอื่นๆ และให้เรียนรู้ว่าคนอื่นๆ มีธรรมชาติเป็นอย่างไร มีบุคลิกภาพเหมือนหรือแตกต่างๆ กับตนอย่างไร และยังช่วยจัดสถานการณ์ให้ทำงานร่วมกับคนอื่นๆ จนได้ทักษะเพียงพอที่จะนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ในอนาคต

หลักการจัดบริการแนะแนว

กรมวิชาการ (2532 : 2-3) ได้กล่าวว่า การแนะแนวมีกระบวนการต่อเนื่อง โรงเรียนที่จะดำเนินการแนะแนวอย่างได้ผลต้องจัดให้มีงานต่างๆ ครอบคลุมทั้ง 5 บริการคือ

- 1) บริการศึกษาและรวบรวมข้อมูลนักเรียนรายบุคคล (Individual Inventory Service)
- 2) บริการสนเทศ (Information Service)
- 3) บริการให้คำปรึกษา (Counseling Service)
- 4) บริการจัดวางตัวบุคคล (Placement Service)
- 5) บริการติดตามและประเมินผล (Follow - up and Evaluation Service)

กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์ (2535 : 310-311) ได้กล่าวถึง ลำดับขั้นตอนของการแนะแนว ควรยึดหลักดังต่อไปนี้

- 1) ศึกษาความต้องการและความจำเป็นในการจัดบริการแนะแนว
- 2) ศึกษาบริการให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่มีอยู่แล้ว
- 3) วางแผนดำเนินงาน โดยเริ่มด้วยการประชาสัมพันธ์ ชี้แจง ให้ความรู้และความเข้าใจกับผู้เกี่ยวข้อง
- 4) วางแผนดำเนินงานโดยพิจารณาจากความจำเป็นก่อนหลัง โดยคำนึงถึงจำนวนและคุณภาพของบุคลากรฝ่ายแนะแนว
- 5) กำหนดบทบาทและหน้าที่ของบุคลากร แต่ละฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับงานแนะแนว
- 6) พิจารณากำหนดตัวผู้ทำหน้าที่ประสานงาน และหัวหน้างานแต่ละฝ่ายของงานแนะแนว

- 7) จัดหา วัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ เครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ รวมถึงจัดสำนักงานที่ตั้งเหมาะสม ถูกต้องตามหลักการด้วย
 - 8) กำหนดหน้าที่ของบุคลากรตามสายงานที่จะต้องเกี่ยวกับงานแนะแนว
 - 9) จัดระบบการจัดทำรายงานต่างๆ
 - 10) จัดให้มีโปรแกรมการอบรมครูประจำการ แก่คณะบุคลากรในโรงเรียนเกี่ยวกับงานแนะแนว
 - 11) ศึกษาแหล่งวิทยากร ที่จะนำมาใช้ประโยชน์แก่การแนะแนว ตามวัตถุประสงค์ และแผนงาน ที่กำหนดไว้
 - 12) จัดตั้งงบประมาณสำหรับการใช้จ่ายในการบริการแนะแนว
- จะเห็นได้ว่า การจัดบริการแนะแนวจะช่วยให้นักเรียนรู้จักตนเองมากขึ้นสามารถปรับตัวให้เข้ากับเหตุการณ์ต่างๆ รอบตัวเองได้ ผู้บริหารจำเป็นต้องให้ความสำคัญ ต่อการจัดบริการแนะแนวให้มีขึ้นในโรงเรียน และให้การสนับสนุนการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- จะเห็นได้ว่าการจัดบริการแนะแนวจะช่วยให้นักเรียนรู้จักตนเองมากขึ้น สามารถปรับตัวให้เข้ากับเหตุการณ์ต่างๆ รอบตัวเองได้ ผู้บริหารจำเป็นต้องให้การสนับสนุน การดำเนินงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 การจัดการบริการห้องสมุดโรงเรียน

การจัดการบริการห้องสมุดโรงเรียน เป็นการบริหารจัดการนักเรียนอีกประเด็นหนึ่ง เพื่อให้ นักเรียนได้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมนอกจากการเรียนในห้องเรียนปกติ เป็นการเสริมสร้างความสนใจ ของนักเรียนเป็นรายบุคคล ผู้บริหารโรงเรียนพึงตระหนักและทำความเข้าใจ กับการจัดบริการนี้ให้เพียงพอ และพร้อมที่จะนำไปจัดได้ในโรงเรียนของตน

ความหมายของห้องสมุด

ห้องสมุด คือ แหล่งรวบรวมความรู้สรรพวิชาการต่างๆ ในรูปของหนังสือ สิ่งพิมพ์ และ สื่อทัศนวัสดุต่างๆ โดยมีครูบรรณารักษ์ที่มีความรู้ทางวิชาบรรณารักษศาสตร์ เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินงานและให้บริการ (ลมูล รัตตากร. 2530 : 14)

ความสำคัญของการจัดการบริการห้องสมุดโรงเรียน

ห้องสมุดเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษา เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการเรียนการสอนตามแนวหลักสูตรใหม่ ที่มุ่งให้ผู้เรียนรู้จักค้นคว้าด้วยตนเอง ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่คงทนถาวร การจัดการบริการห้องสมุดโรงเรียนจึงมีความสำคัญ ดังนี้

1) ความสำคัญต่อนักเรียน ช่วยให้นักเรียนได้ใช้เวลาว่างสำหรับการศึกษาหาความรู้จากห้องสมุด และยังช่วยให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน ซึ่งมีความจำเป็นสำหรับการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไป

2) ความสำคัญต่อครูอาจารย์ ช่วยให้ครูอาจารย์ใช้วิธีสอนแปลกใหม่ คือตั้งปัญหาขึ้นแล้วให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าหาคำตอบจากห้องสมุด ซึ่งนอกจากจะช่วยแก้ไขปัญหาการเบื่อหน่ายในการนั่งฟังครูอาจารย์สอนแบบบรรยายแล้ว ยังช่วยให้นักเรียนได้ใช้ความสามารถของตนในการแก้ปัญหา คือหาคำตอบด้วยตนเองซึ่งเป็นแนวให้กับการศึกษาในระดับสูงขึ้นไป

3) ความสำคัญต่อผู้ปกครองนักเรียน ช่วยให้ผู้ปกครองนักเรียนแนะนำวิธีการใช้เวลาว่างของบุตรหลาน ให้เข้าใช้ห้องสมุดแทนการเล่นตามลำพังที่บ้าน

4) ความสำคัญสำหรับผู้บริหาร ช่วยให้ผู้บริหารโรงเรียน บริหารวิชาการด้านการเรียน ได้ผลสัมฤทธิ์สูง ทั้งนี้เพราะนอกจากนักเรียนได้เรียนกับครูอาจารย์โดยตรงแล้ว ยังได้เรียนหนังสือในห้องสมุดโรงเรียนได้อีก นับเป็นการเพิ่มพูนความรู้ให้กับนักเรียน และเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนให้สูงได้

5) ความสำคัญต่อครูแนะแนว ช่วยครูแนะแนวให้มีและใช้ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษา งานอาชีพ สังคมและส่วนตัว มาประกอบการจัดบริการแนะแนว ด้านการจัดการบริการสนเทศแก่นักเรียนเป็นรายบุคคล และเป็นหมู่ได้

ประเภทของห้องสมุดโรงเรียน

ห้องสมุดโรงเรียนสามารถจัดได้หลายประเภท ตามความเหมาะสมของโรงเรียนและระดับชั้นที่นักเรียนศึกษา และตามความเหมาะสมกับข้อจำกัดด้านทรัพยากร การบริหารโรงเรียน แต่ละโรงเรียนซึ่งไม่เหมือนกัน ประเภทของห้องสมุดโรงเรียนที่จัดมีดังนี้

1) ห้องสมุดกลางของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาทุกโรงเรียนจะต้องมี โดยมีครูบรรณารักษ์ที่มีความรู้ทางด้านบรรณารักษศาสตร์ ทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบบริหารงานและให้บริการ

2) ห้องสมุดหมวดวิชา นอกจากโรงเรียนจะมีห้องสมุดกลางแล้ว จะต้องมีย่อยหมวดวิชาที่ดำเนินงานโดยครูอาจารย์ในหมวดวิชานั้น รับผิดชอบดูแล เพื่อให้ให้นักเรียนได้มีแหล่งศึกษาค้นคว้าเพิ่มมากขึ้น และสะดวกขึ้น สำหรับการจัดสรรงบประมาณซื้อหนังสือเข้าห้องสมุดหมวดวิชา จะอยู่ในการควบคุมของห้องสมุดกลางของโรงเรียน

3) ห้องสมุดเคลื่อนที่ นอกจากห้องสมุดจะให้บริการตามสถานที่ประจำต่างๆ แล้ว ห้องสมุดยังสามารถนำหนังสือ วารสาร ฯลฯ ออกให้บริการเคลื่อนย้ายไปตามสถานที่ต่างๆ ในบริเวณโรงเรียนได้อีกด้วย โดยมีนักเรียนที่เป็นเจ้าหน้าที่ห้องสมุดนำรถเข็น หรือตะกร้า กระเป๋า

หนังสือนำไปให้บริการตามจุดต่างๆ เพื่อเพิ่มบริการด้านการอ่านให้มากขึ้น

ลักษณะของการบริการห้องสมุดโรงเรียน

งานบริการ หมายถึง ความพยายามในการนำผู้ใช้ห้องสมุด เข้าถึงข้อมูล ให้ได้ใช้วัสดุห้องสมุด (จารุวรรณ สินธุโสภณ. 2527 : 279) เริ่มตั้งแต่การจัดบรรยากาศเชิญชวนให้เข้าใช้ ด้วยการจัดสถานที่ ภายในห้องสมุดให้เป็นระเบียบ และสวยงาม มีการจัดตกแต่งห้อง มุมต่างๆ จัดให้มีบริการต่างๆ งานบริการที่จำเป็นสำหรับห้องสมุดโรงเรียนมีดังนี้คือ บริการยืมและคืนหนังสือ บริการการอ่าน บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า บริการแนะแนวการอ่าน บริการปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุดสำหรับนักเรียนที่เข้าเรียนใหม่ บริการถ่ายเอกสาร บริการแถบบันทึกเสียง บริการสืบค้นข้อมูลด้วยซีดี - รวม บริการอินเทอร์เน็ต นอกจากนี้ยังบริการต่างๆ อีกมากมายที่จัดในรูปของกิจกรรม เช่น การเล่านิทาน การเล่าเรื่องหนังสือ เป็นต้น

ลักษณะของห้องสมุดโรงเรียนที่พึงประสงค์

การจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนพึงทำความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของห้องสมุดโรงเรียนที่พึงประสงค์ ทั้งนี้เพื่อได้แนวคิดในการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียนของตนได้ถูกต้องเหมาะสม ดังนี้ (ธีรฤดี ประทุมพรรัตน์. 2534 : 108-109)

- 1) ที่ตั้งของห้องสมุด ห้องสมุดควรตั้งอยู่ในที่ไปมาสะดวก ของครูอาจารย์ และนักเรียน ถ้าเป็นอาคารหลายชั้น ควรอยู่ชั้นล่างและห่างไกลจากเสียงรบกวน
- 2) ขนาดของห้องสมุด พื้นที่ขนาดมาตรฐานคือ 25 ตารางฟุตต่อนักเรียน 1 คน และมีเนื้อที่สำหรับวางชั้นหนังสือ ที่ยืม-ส่งหนังสือและที่ทำงานของบรรณารักษ์ด้วย
- 3) จำนวนหนังสือ อัตราส่วนระหว่างจำนวนหนังสือในห้องสมุด ต่อจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 1 : 5 และสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 1 : 8 ซึ่งเป็นเกณฑ์ขั้นต่ำในมาตรฐานของการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำในการแก้ปัญหาสูงสามารถจัดได้สูงกว่าตัวเลขที่ปรากฏในอัตราส่วนนั้น
- 4) แสงสว่างและอากาศ ห้องสมุดโรงเรียนต้องจัด ให้มีแสงสว่างตามธรรมชาติ ไม่เป็นอันตรายต่อการใช้สายตาของนักเรียน มีระบบการถ่ายเทอากาศที่ดี ปลอดภัยจากแสงแดดส่องและการสาดของละอองฝน
- 5) วัสดุภัณฑ์ประกอบห้องสมุด วัสดุภัณฑ์ที่จำเป็นอย่างยิ่งคือ โต๊ะ เก้าอี้ ชั้นหนังสือ ตู้หนังสือ ที่อ่านหนังสือพิมพ์ ที่วางวารสาร ตู้และป้ายนิทรรศการ ตู้บัตรรายการ ที่ยืมและส่งหนังสือ
- 6) หนังสือ ที่จำเป็น สำหรับห้องสมุดโรงเรียน หนังสือที่ห้องสมุดจะต้องมีให้บริการได้แก่หนังสือตามหลักสูตรในสาขาวิชาต่างๆ หนังสือค้นคว้าอ้างอิง เช่น พจนานุกรม สารานุกรม

หนังสือส่งเสริมหลักสูตร หรือหนังสืออ่านประกอบ เพื่อช่วยขยายความรู้ให้กับนักเรียนได้กว้างขวางขึ้น หนังสือส่งเสริมพัฒนาการต่างๆ เช่น นวนิยาย เรื่องสั้น วรรณคดี ชีวิตประวัติและหนังสือสารคดีเบาๆ ในสาขาต่างๆ นิตยสารตามสาขาวิชาในหลักสูตร และนิตยสารเพื่อความรู้ความบันเทิงอีกไม่น้อยกว่า 10 ฉบับ สำหรับระดับมัธยมศึกษา หนังสือพิมพ์ไม่น้อยกว่าสามฉบับ

7) บุคลากรประจำห้องสมุดโรงเรียน บุคลากรประจำห้องสมุดจะต้องมีบรรณารักษ์ ผู้ช่วยบรรณารักษ์ เจ้าหน้าที่ช่วยงานในห้องสมุด คนงานสำหรับทำความสะอาด และนักเรียนช่วยงานตามความจำเป็น

2.5 การจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน

การจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษาทั้งหมด ที่มุ่งจัดเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เจริญเติบโตทางด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคม จิตใจ และร่างกาย ปัจจุบันนี้ยอมรับกันทั่วไปว่า ความบกพร่องด้านสุขภาพกาย จะนำไปสู่ความบกพร่องในสุขภาพจิต และจะนำไปสู่ความบกพร่องทางด้านการเรียน รวมทั้งความบกพร่องทางด้านอารมณ์และสังคม ซึ่งเป็นเหตุให้เข้ากับคนอื่นในสังคมได้ยาก ผู้บริหารสถานศึกษาพึงให้ความสนใจกับการจัดบริการสุขภาพขึ้นในโรงเรียนอย่างจริงจัง และที่นับว่าสำคัญคือต้องเรียนรู้ และทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียนให้ชัดเจน พอนำเข้าสู่ภาคปฏิบัติด้านการบริหารกิจการนักเรียนในประเด็นนี้ได้ถูกต้องสมบูรณ์ (ธีรวิทย์ ประทุมพรรัตน์. 2534 : 115)

ความมุ่งหมายของการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2536 : 81) ได้กล่าวว่าในการจัดโครงการสุขภาพอนามัยนักเรียนนั้น มีจุดมุ่งหมาย 3 ประการคือ

1) การป้องกัน (Preventive) รวมถึงกิจกรรม และบริการที่จะป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยในภายหลัง เช่น การตรวจร่างกาย การตรวจช่องปาก ฯลฯ

2) การรักษา (Curative) โรงเรียนมักมีกิจกรรมมากมาย โอกาสที่นักเรียนจะประสบอุบัติเหตุย่อมมีมากมาย นอกไปจากนั้นโอกาสที่นักเรียนจะเจ็บป่วยเล็กๆ น้อยๆ ปวดศีรษะ เป็นลม ย่อมเกิดขึ้นได้ ดังนั้นการรักษาเล็กๆ น้อยๆ โดยยาสามัญประจำบ้าน การมีเตียงพยาบาลเพื่อให้นอนพักผ่อนจึงเป็นบริการที่โรงเรียนควรกระทำอย่างยิ่ง ส่วนการรักษาโรคที่แท้จริงเป็นหน้าที่ของแพทย์

3) การให้การศึกษา (Educational) โครงการสุขภาพอนามัยที่ดีนั้น จะต้องให้นักเรียนสำนึกและรับผิดชอบเกี่ยวกับสุขภาพ โรงเรียนต้องสอนเกี่ยวกับสุขภาพ และให้ระวังรักษาสุขภาพ ต้องให้นักเรียนรู้จักและเข้าใจในสุขภาพอนามัยเบื้องต้น

ประภาพรรณ เขี่ยมสุภาสิต และเดโช บุญยศักดิ์ (2528 : 837) ได้กล่าวว่าการจัดบริการสุขภาพ ควรยึดหลักดังนี้

- 1) การจัดบริการสุขภาพนักเรียนที่จัดขึ้นต้องเป็นที่ยอมรับว่าเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน
- 2) การจัดบริการสุขภาพในโรงเรียน ควรดำเนินการโดยคณะกรรมการ และมีบุคลากรรับผิดชอบบริการต่างๆ อย่างเพียงพอ
- 3) การจัดบริการสุขภาพในโรงเรียนควรดำเนินการโดยใช้วิธีการประชาธิปไตย
- 4) จัดให้ครอบคลุมทั้งบริการสุขภาพ การจัดสิ่งแวดล้อมและการให้ความรู้ด้านสุขภาพ และองค์ประกอบเหล่านี้ต้องสัมพันธ์กัน
- 5) การจัดบริการสุขภาพ ที่จัดขึ้นในโรงเรียน ควรให้บริการแก่นักเรียนทุกคนอย่างทั่วถึง ไม่ควรจัดเพื่อนักเรียนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ
- 6) การจัดบริการสุขภาพที่จัดในโรงเรียน ควรเป็นบริการที่มุ่งป้องกันและส่งเสริมมากกว่าการให้การรักษายาบาล
- 7) การจัดบริการสุขภาพในโรงเรียน ควรใช้บุคลากรของการแพทย์ เช่น แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่มีอยู่ในชุมชนให้เป็นประโยชน์ให้มากที่สุด
- 8) การจัดบริการสุขภาพในโรงเรียน ควรเป็นโครงการที่สามารถถ่ายทอดโยงการเรียนรู้ ไปสู่ครอบครัวและชุมชนได้ด้วย
- 9) การจัดบริการสุขภาพในโรงเรียน ควรจัดให้มีความสอดคล้องกับการจัดบริการสุขภาพของชุมชนด้วย

บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน

ผู้บริหารเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุด ในการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน จึงจำเป็นที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องทราบบทบาทอะไรบ้างในการจัดบริการนี้ และกระทำไปตามบทบาทที่คาดหวังให้มากที่สุด อีรวุฒิ ประทุมณพรัตน์ (2534 : 122-123) ได้เสนอบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนควรมี ดังต่อไปนี้

- 1) ศึกษาให้เข้าใจการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน ด้านความหมาย ความสำคัญ โครงการต่างๆ และหลักการจัด ทั้งนี้เพื่อความพร้อมในการนำเข้าสู่การปฏิบัติงาน
- 2) ให้ภาวะผู้นำของตน ริเริ่มบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน ขึ้นในโรงเรียนโดยเอาตนเองเป็นประธานกรรมการการจัด
- 3) ศึกษาข้อมูลความพร้อมด้านบุคลากรในโรงเรียน ที่จะมอบหมายให้รับผิดชอบดำเนินกิจกรรมการให้บริการสุขภาพอนามัยนักเรียน และข้อมูลความพร้อมด้านบุคลากรในห้องถิ่น เพื่อขอความร่วมมือดำเนินการจัดบริการนี้ให้ได้ผลดีที่สุด

4) แต่งตั้งบุคลากรให้รับผิดชอบ และมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบให้ปฏิบัติเป็นหนังสือ และสื่อให้บุคลากรอื่นๆ ในโรงเรียนทราบ เพื่อความเข้าใจและเพื่อให้ความร่วมมือถูกต้อง

5) ลดภาระชั่วโมงสอนให้บุคลากรที่แต่งตั้งให้รับผิดชอบดำเนินงาน จัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน ทั้งนี้เพื่อให้บุคลากรดังกล่าว มีเวลาศึกษา แก้ปัญหา และจัดกิจกรรมได้เต็มที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระยะเริ่มแรกการจัดบริการ

6) ช่วยแก้ปัญหาให้กับบุคลากรที่แต่งตั้ง ให้มีหน้าที่รับผิดชอบ จัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาที่บุคลากรดังกล่าว แก้ไขด้วยตนเองไม่ได้ ต้องใช้ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนคือปัญหาด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และวิธีการดำเนินการ

7) บำรุงขวัญบุคลากร ที่ได้รับการแต่งตั้งให้รับผิดชอบดำเนินการจัดโครงการนี้ ด้วยการให้กำลังใจ ให้เวลา ให้เกียรติ ให้ปรีชาหา ให้อภัย และนับชั่วโมงการทำงานบริการด้านสุขภาพอนามัยนักเรียนเป็นชั่วโมง ซึ่งมีผลต่อการพิจารณาความดีความชอบประจำปี

8) ประเมินผลการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียนเป็นระยะๆ เพื่อทราบจุดเด่นจุดด้อย และหาวิธีการปรับปรุงจุดด้อยให้เป็นจุดเด่นขึ้น

9) สร้างความรู้สึกให้กับบุคลากรที่แต่งตั้งให้รับผิดชอบ ดำเนินการจัดบริการสุขภาพอนามัยโรงเรียนทุกคนว่า กิจกรรมในการกิจนี้เป็นกิจกรรมของเรา โดยเราและเพื่อเรามิใช่เป็นการกิจของผู้บริหารสถานศึกษาลำพังคนเดียวแต่อย่างใด

10) ให้บุคลากรตระหนักในการปฏิบัติหน้าที่ การจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน ภายใต้ทฤษฎีห้าร่วม คือ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา ร่วมหาวิธีการแก้ปัญหาที่เป็นไปได้กับโรงเรียนของเรา และร่วมวางแผนปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ให้จุดด้อยที่พบจากการประเมินเป็นจุดเด่นขึ้นเป็นระยะๆ เพื่อคุณภาพและประสิทธิภาพของการจัดบริการนี้อยู่เสมอ

การบริหารกิจการนักเรียน ในประเด็นการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียนนี้ ดูเหมือนจะเป็นภารกิจที่ยุ่งยาก ซับซ้อนและ ทำหายต่อการมีและการแก้ปัญหา ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการดำเนินงาน ด้านการบริการสุขภาพอนามัยนักเรียนเป็นอย่างดี เพื่อให้การดำเนินงานด้านการจัดบริการสุขภาพ เป็นไปอย่างทั่วถึง และเกิดประโยชน์กับเด็กสูงสุด

3. นักเรียนระดับมัธยมศึกษา

สำหรับนักเรียนในระดับมัศึกษานั้น จัดว่าอยู่ในวัยรุ่น (Adolescence) คืออยู่ระหว่างอายุ 12 - 18 ปี ครูผู้สอนจึงควรมีความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาวัยรุ่น และจิตวิทยาทั่วไป อันจะช่วยให้เข้าใจพัฒนาการ ความต้องการและความสนใจของเด็กในวัยนี้ได้เป็นอย่างดี (รวิวรรณ ทุมชัย, 2536 : 81) ในพจนานุกรมทางการศึกษาของกู๊ด (Good: 1973) ได้ให้ความหมายของวัยรุ่นว่า หมายถึง พัฒนาการขั้นหนึ่งของมนุษย์ ซึ่งอยู่ระหว่างระยะพิวเบอร์ตี้ (Puberty) จนกระทั่ง

มีวุฒิภาวะเป็นผู้ใหญ่ ระยะนี้ทั้งเด็กชายและหญิงจะมีสภาพร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และความรู้สึกด้านจริยธรรมแตกต่างไปจากวัยเด็กและวัยรุ่น เป็นวัยที่สังคมยังไม่ยอมรับให้มีบทบาทและความรับผิดชอบเท่าเทียมกับผู้ใหญ่ วัยรุ่นจึงมักมีความรู้สึกไวต่อท่าที การยอมรับจากกลุ่มเพื่อนในวัยเดียวกัน บางคนอาจประสบความยุ่งยากมากในการปรับตัวเข้ากับผู้ใหญ่ แต่บางคนก็อาจผ่านวัยนี้ไปโดยมีความยุ่งยากเพียงเล็กน้อย (ประสาธ อิศรปริดา, 2523 : 3)

รวิวรรณ ทุมชัย ได้แบ่งวัยรุ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษา ออกเป็น 2 ระดับคือ

- 1) วัยมัธยมศึกษาตอนต้น อายุระหว่าง 12 - 14 ปี วัยนี้บางที่เรียกว่าวัยเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น หรือวัยก่อนวัยรุ่น (Puberty) เป็นวัยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3
- 2) วัยมัธยมศึกษาตอนปลาย อายุระหว่าง 15 - 17 ปี จะอยู่ในช่วงของเด็กวัยรุ่น (Adolescence) เป็นวัยของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6

3.1 พัฒนาการของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

นักเรียนในระดับมัศึกษามีความต้องการแรงกระตุ้นเจริญเติบโตทั้งในทางชีวะ สรีระ และจิตวิทยา เป็นวัยเร่งสร้างสุขนิสัย วัยเร่งปรับตัว สรุปลแล้วเป็นวัยเจริญเติบโตทุกๆ ด้าน (ประมวญ คิตติณสัน, 2520 : 6) การได้ศึกษาทางด้านพัฒนาการจะเป็นเครื่องช่วยให้ครูเข้าใจลักษณะของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นเด็กวัยรุ่นได้ดียิ่งขึ้น วัลลดา สุขมาก (2535 : 81-85) ได้กล่าวถึงพัฒนาการของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา ว่ามีพัฒนาการในด้านต่างๆ ดังนี้

- 1) พัฒนาการทางด้านร่างกาย ในระยะเริ่มวัยรุ่น เด็กจะมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายอย่างเห็นได้ชัดเจน เด็กจะสูงขึ้นและมีน้ำหนักเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจนรู้สึกผิดตา ร่างกายจะสร้างฮอร์โมนอย่างมาก และมีผลให้ร่างกายเติบโตขึ้นในลักษณะที่มีสัญญาณลักษณะทางเพศ ระยะของการเปลี่ยนแปลงของร่างกายนี้จะไม่เกิดพร้อมกันในเด็กชายและเด็กหญิง เด็กชายตามปกติจะมีพัฒนาการทางร่างกายช้ากว่าเด็กหญิงในวัยเดียวกัน

การเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายอย่างรวดเร็ว มีผลสะท้อนต่อการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม เช่น การแต่งกาย การวางตัว ที่ผิดแปลกออกไปเพื่อสร้างเอกลักษณ์ในหมู่นักเรียน

- 2) พัฒนาการทางสังคม นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ต้องการความเป็นอิสระจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ จึงพยายามดิ้นรนที่จะเป็นตัวของตัวเอง เป็นคนอยากรู้ อยากเห็นไปทุกอย่าง พยายามแสดงบทบาทของวัยรุ่น จึงมักแสดงออกโดยไม่ยอมเชื่อฟังความคิดเห็นของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ ด้วยการปลีกตัวออกห่าง แล้วมุ่งเข้าร่วมกลุ่มกับเพื่อนฝูงในวัยเดียวกัน เพื่อนจึงมีอิทธิพลมาก ต้องการการยอมรับจากเพื่อน และการยกย่องจากหมู่คณะ เมื่อรวมกันเป็น

กลุ่มแล้ว ก็สร้างกฎเกณฑ์ของกลุ่มขึ้นมา เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มได้ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์นั้นๆ อย่างเคร่งครัด เพื่อความมั่นคงในจิตใจของตนเอง วัยรุ่นจึงมักเกาะกลุ่มกัน วัยนี้จึงมีพฤติกรรมตามกันไป ในลักษณะแหวกแนว ทำท่าย เป็นที่ขว้างขูขว้างตาในความคิดของผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่มักมองว่าไม่รู้จักรักตัวเองให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น

การคบเพื่อนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจะเลือกคบเพื่อนที่มีลักษณะคล้ายกับตน เช่น มีรสนิยมเดียวกัน สนใจในสิ่งเดียวกันหรือกิจกรรมคล้ายๆ กัน และจะรวมกันเป็นกลุ่มใหญ่ (gang) ประมาณ 6 - 7 คนขึ้นไป ส่วนใหญ่จะเป็นเพื่อนเพศเดียวกัน นักเรียนในวัยนี้คิดว่าเพื่อนมีความสำคัญมากที่สุด ถ้าขาดเพื่อนจะรู้สึกเหงาและคิดถึงเพื่อนมาก ลักษณะดังกล่าวจะลดน้อยลงเมื่อนักเรียนเข้าสู่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อาจมีเพื่อนคู่หูหรือคู่ใจ (pal) สัก 2 - 3 คน หรือคนเดียวเท่านั้น ระดับการคบก็มีความจริงจังมากขึ้น สามารถปรึกษาและปรับทุกข์กันได้ จนทำให้บางคนยึดเพื่อนสนิทเป็นที่พึ่งทางใจมากกว่าพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์

ความสนใจเพื่อต่างเพศ เป็นเรื่องสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างวัยรุ่นด้วยต้นทั้งสองเพศ ความสนใจมักเกิดจากกิจกรรมกลุ่ม โดยเริ่มสนิทสนมกันและเกิดการยอมรับ นำไปสู่ความรู้สึกว่าตนมีคุณค่าในสังคม และนำไปสู่ความรักฉันทิ์ชั่วสาว ผู้ใหญ่หรือครูอาจารย์จึงควรให้ความสนใจอย่างยิ่ง ควรให้วัยรุ่นได้พึงสำนึกถึงความรับผิดชอบของตน รู้จักบทบาทของตนตามสังคมของเพศชายและเพศหญิง ว่าอะไรเป็นอะไรและกำลังทำอะไรอยู่

3) พัฒนาการทางอารมณ์ เนื่องจากอารมณ์มีความสัมพันธ์กับทางร่างกาย ยิ่งร่างกายอยู่ในช่วงเปลี่ยนแปลงมากเท่าไร การเกิดอารมณ์จะรุนแรงมากเท่านั้น ถ้าเปรียบเทียบพัฒนาการทางด้านอารมณ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจะพบว่า มีอารมณ์รุนแรง หุนหันพลันแล่น เพราะสภาพร่างกายกำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ปรับตัวไม่ทัน ส่วนอารมณ์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จะอยู่ในช่วงที่ร่างกายเริ่มคงที่ จึงมีอารมณ์ในลักษณะแบบผู้ใหญ่มากกว่า

ลักษณะทางอารมณ์ที่เห็นได้คือ การเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและการทำงานของต่อมไร้ท่อเป็นสาเหตุให้เด็กวัยรุ่นมีลักษณะทางอารมณ์ต่างกว่าวัยอื่นๆ อารมณ์จะเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว และมักแสดงออกอย่างเปิดเผย ต้องการอิสระ ไม่ชอบให้ใครบังคับเข้มงวด ต้องการพึ่งตนเอง ขณะเดียวกันก็ต้องการความช่วยเหลือจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ ต้องการความรัก ความคิดเห็น จึงควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เล่าประสบการณ์ของตนให้ฟัง เพื่อความเข้าใจอันดี ทั้งสองฝ่ายควรให้ความเอาใจใส่ไม่เข้มงวดเกินไป เพื่อให้วัยรุ่นมีประสบการณ์ สามารถเลือกคิดและตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง มีความเชื่อมั่นในตนเอง ความต้องการที่สำคัญที่สุดของวัยรุ่นก็คือ ต้องการเป็นที่ยอมรับในความเป็นหญิงหรือชายอย่างเต็มที่จากเพื่อนในชั้นเรียนเดียวกัน ในวัยเดียวกัน ทั้งจากเพศเดียวกันและเพศตรงข้าม

3.2 พฤติกรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

พฤติกรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่แสดงออกมาเป็นพฤติกรรมปกติวิสัยของวัย อันเกิดจากพัฒนาการในแต่ละช่วงวัยของชีวิตมนุษย์นั่นเอง ครูอาจารย์จึงควรพยายามส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ พยายามจัดการเรียนการสอนโดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออก มีทัศนคติที่ดี ให้ความไว้วางใจนักเรียน ให้นักเรียนได้คิดเอง ทำเอง พยายามแก้ปัญหาอย่างมีระบบบนพื้นฐานของข้อเท็จจริงและมีเหตุผล รู้จักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เพื่อให้ให้นักเรียนได้เจริญเติบโตตามศักยภาพของแต่ละบุคคล วัลลดา สุขมาก (2535 : 92) ได้สรุปความสนใจและความต้องการของนักเรียนในวัยมัธยมศึกษา ดังนี้

1. สนใจในสิ่งสวยงามต่างๆ เช่น การแต่งกาย ศิลปะ ดนตรี วารณคดี
2. สนใจตนเองเกี่ยวกับรูปร่างหน้าตา ความสวยงาม การแต่งกาย การเลียนแบบความสามารถต่างๆ
3. สนใจต่อสิ่งที่กระตุ้นให้เกิดอารมณ์รุนแรง เช่น ภาพยนตร์ ที่ตื่นเต้นนวนิยายที่สะเทือนใจ กีฬาที่มีการต่อสู้อย่างดุเดือด
4. สนใจวัยใกล้เคียงกัน เพื่อคบหาสมาคม สนใจเพื่อนต่างเพศ
5. สนใจเหตุการณ์รอบตัวและขอวิจารณ์สิ่งนั้นๆ
6. สนใจการค้นคว้าสิ่งใหม่ๆ ทางวิทยาศาสตร์ ทางปรัชญา จิตวิทยา ศาสนาและศิลปะ
7. สนใจอาชีพ การกีฬา งานอดิเรกและการทำงานเป็นหมู่คณะ

ความต้องการของนักเรียนวัยนี้ สรุปได้ดังนี้

1. .ความต้องการทางกาย เป็นความต้องการในปัจจุบันนี้ ได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัยและยารักษาโรค เนื่องจากวัยนี้ยังเป็นวัยที่ไม่สามารถหาเลี้ยงตนเองได้ จึงต้องพึ่งพาผู้ใหญ่ต้องหาหลักประกันด้านความมั่นใจในการเลี้ยงดูจากผู้ใหญ่ การคุ้มครองและป้องกันจนกว่าจะสามารถดำรงชีพได้ด้วยตนเอง

2. ความต้องการทางด้านจิตใจ เป็นความต้องการที่มีความสำคัญมาก สำหรับนักเรียนวัยนี้ได้แก่

- 2.1 ความต้องการความรัก ความอบอุ่นจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ ตลอดจนเพื่อนฝูงต้องการมีความรู้สึกที่มั่นคงและปลอดภัย
- 2.2 ต้องการความเป็นอิสระ
- 2.3 ต้องการความสัมฤทธิ์ผล
- 2.4 ต้องการได้รับการยอมรับและการยกย่องจากเพื่อน
- 2.5 ต้องการความสนุกสนาน เพลิดเพลิน

- 2.6 ต้องการชื่อเสียง ต้องการความรู้ความเข้าใจในเรื่องเพศอย่างถูกต้อง และสร้างสัมพันธภาพกับเพศตรงข้ามต้องการพึ่งตนเองและสร้างหลักฐานเพื่อการมีอนาคตที่มั่นคง
- 2.7 ต้องการประสบการณ์ใหม่ๆ มีความสามารถในการแก้ปัญหาของตนเอง
- 2.8 ต้องการได้แบบอย่างที่ดีจากผู้ใหญ่ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง
- 2.9 ต้องการปรัชญาเพื่อยึดเป็นหลักในการดำรงชีวิต ทำตามอุดมคติของตนเองและของกลุ่ม

3.4 ปัญหาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

เด็กทุกคนมาจากครอบครัวที่แตกต่างกัน สิ่งแวดล้อมต่างกัน สภาพครอบครัวต่างกัน โดยเฉพาะอิทธิพลทางครอบครัวมีความสำคัญต่อเด็กมาก ทำให้เด็กปรับตัวเข้ากับโรงเรียนได้ยาก ก่อให้เกิดปัญหาหลายประการ ทั้งด้านการเรียน ความประพฤติ การปรับตัวให้เข้ากับครูและเพื่อน โดยเฉพาะเพื่อนต่างเพศเป็นต้น ปัญหาที่พบบ่อยของเด็กในวัยนี้มีดังนี้

- 1) ความอยากเป็นผู้ใหญ่ ต้องการให้ยุติการเป็นผู้รับตลอดกาล
- 2) ความอยากเป็นตัวของตัวเอง มีอิสระที่จะตัดสินใจอะไรๆ ตามความต้องการ ไม่ชอบให้ใครมายุ่งเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัว
- 3) ไม่อยากให้ใครบังคับหรือมากำหนดกฎเกณฑ์ระเบียบต่างๆ ชอบทำอะไรตามใจตนเอง
- 4) ลังเล ไม่แน่ใจผู้ใหญ่ มีความรู้สึกที่ผู้ใหญ่คอยปรามให้อยู่มือ หรือคอยกดขี่บังคับ ไม่อาจขัดขึ้นหรือโต้แย้งได้
- 5) ต้องการยอมรับจากเพื่อน เพื่อความมั่นคงในจิตใจของตนเอง เพื่อนมีอิทธิพลต่อวัยรุ่นมาก
- 6) ความสามารถในการปรับตัวทางด้านสังคม และสิ่งแวดล้อม จำสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับพื้นฐานการเลี้ยงดูและสิ่งแวดล้อมที่บิดามารดาได้รับมอบด้วยอย่างเต็มที่
- 7) ความแตกต่างจากเพื่อนฝูงทางด้านฐานะครอบครัว ด้านร่างกายที่อาจก่อให้เกิดปมด้อย เกิดปฏิกิริยารุนแรง เพราะพื้นฐานความต้องการของวัยรุ่นนั้นต้องการความเด่นและเป็นที่ยอมรับของเพื่อนฝูง สังคม
- 8) ปัญหาการระบายอารมณ์บางอย่าง เช่น ก้าวร้าว รุกราน ช่มชู้ หรือสมยอมเกินไป เพราะวัยรุ่นเป็นช่วงที่มีจิตใจมั่นคง มีอารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย
- 9) ปัญหาที่เกรงว่าจะไม่เป็นลูกผู้ชายพอสำหรับวัยรุ่นชาย กลัวถูกเรียกว่าใจไม่สู้ ไม่กล้า ไม่แน่จริง รวมถึงความประพฤติที่เป็นปัญหาทางเพศ
- 10) ปัญหาความรู้สึกลับสนเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของตนเองไม่เข้าใจบทบาทที่แท้จริงของตัวเอง
- 11) ปัญหาพฤติกรรมผิดเพศ เป็นปัญหาที่นับวันจะทวีขึ้นตามลำดับ ความจริงปัญหานี้ได้

เกิดขึ้นมานานแล้ว แต่ไม่ปรากฏชัดแจ้งออกมาให้เห็นเหมือนในปัจจุบัน ทั้งจำนวนก็ยังมีย่อย ปัจจุบันเป็นปัญหาที่น่าหนักใจมาก และต้องการการแก้ไขโดยรีบด่วน ทั้งบิดามารดา ครูอาจารย์ ผู้ปกครอง ผู้ใหญ่และบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งหลายจะต้องร่วมมือกัน

สรุปลักษณะทั่วไปของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 12 - 18 ปี ซึ่งเป็นช่วงของวัยรุ่นที่เปลี่ยนจากวัยเด็กสู่วัยผู้ใหญ่ จึงมักหมกมุ่นอยู่กับการแสวงหาเอกลักษณ์ การสร้างบทบาทของความเป็นผู้ใหญ่ให้กับตนเอง และการแสวงหาอิสรภาพ แต่ขณะเดียวกันนักเรียนยังจำต้องพึ่งพาผู้ใหญ่ โดยเฉพาะทางด้านการเงินเพื่อการศึกษาและการดำรงชีวิต นักเรียนในวัยนี้ไม่ต้องการให้ผู้ใหญ่คอยบังคับและควบคุม แต่ต้องการความเอาใจใส่ในด้านอารมณ์ ความรู้สึก ตลอดจนการแนะแนวจากผู้ใหญ่ ในลักษณะที่เป็นระดับผู้ใหญ่กับผู้ใหญ่ และมีสัมพันธภาพในลักษณะที่เห็นตนเป็นผู้ใหญ่มากกว่าเด็ก

3.4 การจัดกิจกรรมนักเรียนให้ตอบสนองความต้องการของนักเรียน

กาญจนา ศรีภาพสินธุ์ (2535 : 479-483) ได้กล่าวถึงเหตุผลสำคัญของการจัดกิจกรรมก็คือ งานส่วนนี้ช่วยสนองความจำเป็นต่างๆ ที่นักเรียนควรจะได้รับในส่วนที่ไม่สามารถจัดให้ได้ภายในชั้นเรียนตามปกติ ดังนั้นการจัดกิจกรรมนักเรียนควรมีลักษณะแตกต่างไปจากการเรียนการสอนในชั้นเรียน ในประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

1) ต้องจัดสิ่งแวดล้อมของงานกิจกรรมนักเรียนให้มีลักษณะแตกต่างออกไปจากสภาพภายในห้องเรียน จะต้องมียุทธศาสตร์ช่วยให้นักเรียนผู้ลี้ภัยอิสระที่จะติดต่อสัมพันธ์กับคนอื่นอย่างเต็มที่ ลดการติดต่อแบบพิธีการให้เหลือน้อยลง เพื่อเด็กจะได้กล้าพูดกล้าแสดงความคิดเห็นและกล้าที่จะทดลองทำอะไร ได้โดยไม่ต้องกลัวความล้มเหลวมากนัก กฎ ระเบียบต่างๆ ก็ควรมีเท่าที่จำเป็นเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจริงๆ ได้เท่านั้น

2) บทบาทความสัมพันธ์ของนักเรียน ควรมีลักษณะแตกต่างจากที่มีอยู่ในห้องเรียน การที่เด็กจะพัฒนาไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ที่ดั้น จำเป็นที่เขาจะต้องได้รับโอกาสให้ได้แสดงบทบาทต่างๆ และสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับคนอื่น ๆ ได้มากและแตกต่างกันออกไปไม่ใช่เพียงแต่จะต้องฟังและทำตามคำสั่งครูเท่านั้น เด็กๆ จำเป็นที่จะต้องได้รับการฝึกหัดให้รู้จักให้บริการแก่คนอื่น ไม่ใช่เฉพาะเมื่อถูกใช้เท่านั้น ต้องรู้จักวิเคราะห์ปัญหาให้ชัดเจน ไม่ใช่แต่คอยจะแก้ปัญหาที่ได้รับคำสั่งมาให้แก้เท่านั้น บทบาทต่างๆ เหล่านี้จำเป็นที่นักเรียนควรมีโอกาสได้ฝึกฝนอยู่เสมอ

3) นักเรียนควรมีโอกาสได้ฝึกให้มีวิถียุญาณและอารมณ์ที่แตกต่างออกไป อารมณ์ในห้องเรียนที่ถือว่าเอาการเรียนเป็นเรื่องใหญ่นั้น มีลักษณะเคร่งเครียดและเป็นงานเป็นการอยู่มาก แต่ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของมนุษย์ที่จะต้องเล่นสนุกสนานกันบ้างเล็กๆ ย่อมต้องการเวลาสำหรับที่จะหัวเราะ ที่จะคิดฝัน และที่จะเฉลิมฉลอง เพื่อหนีจากภาระงานอันเคร่งเครียด

ชนิดของกิจกรรมที่เลือกได้อย่างถูกต้องเหมาะสมจะช่วยให้นักเรียนได้ประสบกับโอกาสที่จะมีอารมณ์ และวิญญาณที่สดชื่นเหล่านี้

12) ความแตกต่างในความคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ การเรียนส่วนใหญ่ในห้องเรียนที่ได้มาตรฐานทางวิชาการนั้น ได้แก่การให้ได้มาซึ่งสิ่งต่างๆ โดยการฟัง การอภิปรายถกเถียง การอ่าน และการเขียน แต่งานกิจกรรมนักเรียนจะให้แนวความคิดในลักษณะที่แตกต่างออกไป นั่นคือ การถือว่าการเรียนคือความเจริญงอกงามที่ได้มาจากการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจริงๆ นักเรียนจะต้องแก้ปัญหาตามที่ครูตั้งใจให้ แต่ในช่วงของการร่วมกิจกรรมนั้นนักเรียนจะได้ทำ และพิจารณาแนวทางต่างๆ ด้วยตนเอง

13) ความแตกต่างในความคิดเกี่ยวกับความสามารถของคน ในห้องเรียนนักเรียนที่เรียนเก่งในวิชาต่างๆ จะได้รับการยกย่องและได้รับรางวัล คะแนนความสามารถ และคะแนนสอบเป็นตัววัดความสำเร็จของนักเรียน แต่ในกิจกรรมนักเรียนความสามารถจะถูกวัดและได้รับการตอบแทนในลักษณะที่แตกต่างออกไป สิ่งถือว่าสำคัญในกิจกรรมนักเรียน ได้แก่ความสามารถในการวางแผน ความสามารถในการร้องเพลง ความสามารถในการแสดงบุคลิกภาพที่สง่างาม ฯลฯ ซึ่งความสำเร็จนี้จะถูกวัดในลักษณะของการกระทำจริง หรือความสำเร็จที่ได้รับจากการกระทำจริง ไม่ใช่การสอบไล่

ดังนั้นหากจะจัดกิจกรรมนักเรียน ให้ตอบสนองความต้องการของนักเรียนให้ได้อย่างเต็มที่แล้วลักษณะความแตกต่างทั้ง 5 ประเด็นดังกล่าวจะต้องเกิดขึ้นในการจัดกิจกรรมอยู่เสมอ

นอกจากนี้ทางโรงเรียนควรจะได้สำรวจความคิดเห็น ความต้องการของนักเรียน และสภาพการจัดกิจกรรมที่ดำเนินอยู่แล้วเสมอๆ เป็นระยะ อีกด้วย เพื่อจะได้ทราบว่านักเรียนต้องการกิจกรรมชนิดใด และกิจกรรมที่จัดอยู่แล้วยังมีอะไรที่ควรปรับปรุงพัฒนาให้ก้าวหน้าขึ้น หรือกิจกรรมใดที่นักเรียนไม่มีความต้องการต่อไปอีกแล้ว

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานกิจการนักเรียน

งานวิจัยภายในประเทศ

จากผลการวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง กับการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนทั้ง 5 ด้าน พอสรุปได้ดังนี้

นพคุณ สิงห์สถิตย์ (2529 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง กิจกรรมนันทนาการในโรงเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนส่วนมากจะใช้เวลาอยู่ในโรงเรียนวันหนึ่งๆ มากกว่า 8 ชั่วโมง ใช้เวลาส่วนใหญ่เพื่อการศึกษาเล่าเรียนประมาณ 7 - 8 ชั่วโมง และใช้เวลาไม่เกินชั่วโมงในการรับประทานอาหาร และประกอบกิจวัตรส่วนตัว เวลาส่วนที่เหลือ 1 - 2

ชั่วโมง ที่เหลือจากการประกอบกิจกรรมในสองประเภทที่กล่าวมาแล้วนั้น นักเรียนส่วนมากใช้เวลาที่เหลือเพื่อการผ่อนคลายความตึงเครียด เพื่อความสนุกสนาน และเพื่อการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม การเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการในเวลารว่าง พบว่า นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมอ่านหนังสือ และกิจกรรมพักผ่อนหย่อนใจ โดยใช้บริการมานั่ง ร่มไม้ และศาลาพักผ่อนทุกวัน กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่โรงเรียนจัดขึ้น เช่น เข้าร่วมกิจกรรมกีฬา ดนตรี เพลง มีเพียงสองวัน ส่วนกิจกรรมที่เข้าร่วมนานๆ ครั้ง ได้แก่ กิจกรรมปลูกและดูแลต้นไม้ กิจกรรมศิลปหัตถกรรม และกิจกรรมการฝีมือ การประดิษฐ์

กัญญา แสงพินิจ (2532 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง วิธีการและผลของการที่ครูใช้ลงโทษพฤติกรรมผิดวินัยของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา พบว่า วิธีการที่ครูลงโทษนักเรียนที่ได้ผล เกี่ยวกับเรื่องความผิดด้าน การแต่งกาย คือ การว่ากล่าวตักเตือน ด้านการเรียนปรากฏว่าครูผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ และครูหัวหน้าฝ่ายแนะแนวใช้วิธีว่ากล่าวตักเตือน และการลงโทษให้เจ็บกาย ด้านสังคม ปรากฏว่าครูผู้ช่วยฝ่ายวิชาการและครูหัวหน้าฝ่ายแนะแนวใช้วิธีการว่ากล่าวตักเตือน ส่วนครูหัวหน้าฝ่ายปกครองใช้วิธีการลงโทษให้เจ็บกาย

วิวัฒน์ สัมฤทธิ์เวชมาลัย (2534) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในทัศนะของผู้บริหารงานวิชาการและผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตการศึกษา 7 และ 8 ผลการวิจัยพบว่า ครูและนักเรียนขาดความเข้าใจในการจัดกิจกรรมอิสระ การจัดกิจกรรมไม่กว้างขวางพอให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ นักเรียนขาดความสนใจและไม่ค่อยให้ความร่วมมือเท่าที่ควร

ลินดา พัฒนพงษ์ (2535) ได้ศึกษาผลการใช้กลุ่มสัมพันธ์ ในการจัดกิจกรรมอิสระ กับความสามารถในการปรับตัวทางสังคม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ภายหลังการทดลอง นักเรียนเข้ากลุ่มทดลองมีการปรับตัวทางสังคมสูงกว่าก่อนการทดลอง แสดงให้เห็นว่ากลุ่มสัมพันธ์สามารถพัฒนาการปรับตัวทางสังคมได้ และในการใช้กลุ่มสัมพันธ์ในการจัดกิจกรรมอิสระ พบว่า นักเรียนมีอารมณ์สนุกสนาน มีความกระตือรือร้นที่จะมาเข้าร่วมกลุ่ม และให้ความร่วมมือในการกระทำกิจกรรมเป็นอย่างดี

กิตติพงษ์ วรจำปา (2536 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาบทบาทของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดนนทบุรี สังกัดกรมสามัญศึกษา ในการพัฒนาความประพฤตินักเรียน ตามทัศนะของผู้บริหาร และครูสายการสอนใน 2 ด้าน คือ ด้านวินัยนักเรียน และด้านกิจกรรมนักเรียน พบว่า บทบาทของ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดนนทบุรี สังกัดกรมสามัญศึกษา ในการพัฒนาความประพฤตินักเรียน ตามทัศนะของผู้บริหาร และครูสายการสอน โรงเรียนมีการปฏิบัติ

อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งในด้านวินัยนักเรียนและด้านกิจกรรมนักเรียน นักเรียนมีส่วนร่วมเสนอความคิดเห็นในการกำหนดระเบียบต่างๆ โรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย สิ่งที่โรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับมากคือ การยกย่องชมเชยนักเรียนที่กระทำความดีโดยการให้รางวัล และประกาศเกียรติคุณ

นิตยา วีระพันธ์ (2536 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการปกครองนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยศึกษาใน 4 เรื่อง คือ การดูแลนักเรียนการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม การส่งเสริมวินัยในตนเอง และการส่งเสริมประชาธิปไตย ตามทัศนะของผู้บริหารและครู ผลการการวิจัยพบว่า

1. การปกครองนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีสภาพการปฏิบัติในด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในเกณฑ์มาก ส่วนด้านการดูแลนักเรียน ด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง และด้านการส่งเสริมประชาธิปไตย มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2. สภาพการปกครองนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในเขตเทศบาลกับนอกเขตเทศบาล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

โสภาค วิริโยธิน (2536 : 170) ได้ศึกษาลักษณะโครงสร้างองค์การและผลการปฏิบัติงานด้านกิจการนักเรียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และเพื่อเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงาน ด้านกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีแบบโครงสร้างองค์การแตกต่างกัน พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่มีลักษณะการบริหารมิติมุ่งเน้นระบบราชการ และมิติมุ่งเน้นระบบวิชาชีพใกล้เคียงกัน แต่เมื่อยึดค่าเฉลี่ยของลักษณะการบริหารทั้งสองมิติเป็นเกณฑ์ในการจำแนกกลุ่ม ลักษณะโครงสร้างองค์การโรงเรียน พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ มีลักษณะโครงสร้างองค์การแบบขาดระบบ ส่วนผลการปฏิบัติงานด้านกิจการนักเรียนแต่ละงานสูงกว่าระดับปานกลาง (3.50) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ เมื่อยึดค่าเฉลี่ยของลักษณะการบริหารมิติ มุ่งเน้นระบบราชการและมิติมุ่งเน้นระบบวิชาชีพเป็นเกณฑ์ในการจำแนกลักษณะโครงสร้างองค์การของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนที่มีแบบโครงสร้างองค์การแตกต่างกัน มีผลการปฏิบัติงานด้านกิจการนักเรียนไม่แตกต่างกัน

อชวรรณ พิมพ์งาม (2538 : 137-144) ได้ศึกษารายการกรณีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีปัญหาการปรับตัว โรงเรียนวินิตศึกษา ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดลพบุรี พบว่าปัญหาการปรับตัวของนักเรียน มีสาเหตุมาจากตัวนักเรียนคือ เกิดความไม่สบายใจ ได้แก่ความวิตกกังวล ความคับข้องใจ และความเครียดซึ่งเกิดจากการไม่สามารถตอบสนองความต้องการพื้นฐานได้ และสาเหตุจากสิ่งแวดล้อมทั้งทางบ้านได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู และที่โรงเรียน นักเรียนมีทัศนคติทางลบต่อครูอาจารย์ และเพื่อนๆ เมื่อทำการศึกษารายกรณี และช่วยเหลือแล้ว พบว่า

นักเรียนมีการปรับตัวดีขึ้น โดยรู้จักตนเอง เข้าใจตนเอง ยอมรับสภาพของตนเอง สามารถเผชิญอุปสรรค และหาแนวทางแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม

จิตนภา วาณิชโรตม์ (2540 : 115-116) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบพัฒนาการทางสังคมของวัยรุ่นในเขตเมืองและชนบท ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า

- 1) วัยรุ่นชายและวัยรุ่นหญิงมีพัฒนาการทางสังคมแตกต่างกัน โดยวัยรุ่นหญิงมีพัฒนาการทางสังคมสูงกว่าวัยรุ่นชาย
 - 2) วัยรุ่นหญิงมีวุฒิภาวะทางสังคม การเลือกอาชีพและการเตรียมตัวเพื่ออาชีพ การเตรียมตัวเพื่อพลเมืองดี การตัดสินใจเลือกอุดมการณ์ในชีวิต สูงกว่าวัยรุ่นชาย
 - 3) วัยรุ่นชายมีการเตรียมตัวเพื่อการแต่งงานสูงกว่าวัยรุ่นหญิง
 - 4) วัยรุ่นชายและวัยรุ่นหญิงมีพัฒนาการของบทบาทไม่แตกต่างกัน
- การเปรียบเทียบพัฒนาการทางสังคม ของวัยรุ่นที่มีภูมิลำเนาในเขตเมืองและชนบทพบว่า
- 1) วัยรุ่นที่มีภูมิลำเนาในเขตเมืองและชนบทมีพัฒนาการทางสังคมไม่แตกต่างกัน
 - 2) วัยรุ่นที่มีภูมิลำเนาในเขตเมืองและชนบทมีวุฒิภาวะทางสังคม พัฒนาการของบทบาท การเลือกอาชีพและการเตรียมตัวเพื่ออาชีพ การเตรียมตัวเพื่อเป็นพลเมืองดี การตัดสินใจเลือกอุดมการณ์ในชีวิตไม่แตกต่างกัน
 - 3) วัยรุ่นในชนบทมีการเตรียมตัว เพื่อการแต่งงานสูงกว่าวัยรุ่นในเขตเมือง

งานวิจัยในต่างประเทศ

สก๊อต และมาเรียน (Scott and Marion. 1967 : 73 - 76) ได้ศึกษาวิธีที่จะลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน โดยใช้แรงเสริมทางสังคม ด้วยวิธีปรับพฤติกรรมเพื่อให้นักเรียนมีความสัมพันธ์ กับเพื่อนมากขึ้น โดยใช้การเสริมแรงทางสังคม คือ ให้คำชมเชย และให้ความสนใจเมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม ในขณะที่เดียวกันก็จะไม่ให้การเสริมแรง เมื่อนักเรียนแสดงความก้าวร้าว เช่น ผลการวิจัยพบว่า ความถี่ของพฤติกรรมก้าวร้าวลดลง และนักเรียนมีความสัมพันธ์กับเพื่อนมากขึ้น

เพ็นทซ์ (Pentz. 1980 : 76 - 83) ได้ศึกษาการฝึกการกล้าแสดงออกของเด็กวัยรุ่นที่ไม่กล้าแสดงออกและก้าวร้าว กลุ่มตัวอย่างได้รับการฝึกแบบการเรียนรู้ที่มีโครงสร้าง โดยเปรียบเทียบกับกลุ่มสอนและกลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึกด้วยวิธีใดๆ เครื่องมือที่ใช้มีการรายงานตัวเอง และแบบวัดพฤติกรรมกล้าแสดงออก ผลปรากฏว่าเด็กวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก และมีพฤติกรรมก้าวร้าว จะมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมมากขึ้น แต่ยังมีลักษณะไม่กล้า

แสดงออกและก้าวร้าวเหลืออยู่บ้าง

นาร์ตัน (Nardone. 1982 : 1261) ได้ศึกษาและจัดโปรแกรมบำบัดกลุ่ม (Group Therapy Program) เพื่อสอนให้เด็กชายควบคุมอารมณ์ ความโกรธ ความก้าวร้าว ใจร้อน ด้วยการฝึกใช้สติควบคุมตัวเอง การฝึกแก้ปัญหา การฝึกกำหนดพฤติกรรมสัมพันธ์ และการฝึกผ่อนคลาย จากการศึกษาพบว่า พฤติกรรมก้าวร้าว และอารมณ์โกรธของเด็กชายทั้งหมดลดลงอย่างมีนัยสำคัญ เด็กชายสามารถแก้ปัญหาความคับข้องใจของตนเองได้มากขึ้น

นอร์แมนน์ (Naurmann. 1983 : 370) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ของระเบียบวินัยในโรงเรียนที่มีผลต่อบรรยากาศในโรงเรียน พบว่าวิธีใช้ระเบียบวินัยได้เป็นข้อกำหนดบรรยากาศของโรงเรียน และบุคลิกภาพความแตกต่าง ในวิธีการของผู้รักษาวินัยเป็นตัวกำหนดแบบอย่างที่ดีของระเบียบ และบรรยากาศของโรงเรียน

มอริอัน (Moran. 1990 : 5347) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาการปรับตัวทางอารมณ์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของวัยรุ่นตอนต้น ที่มาจากครอบครัวแตกแยก จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาการปรับตัวทางอารมณ์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำของวัยรุ่นดังกล่าว ได้แก่ ความรู้สึกว่าตนเองถูกทอดทิ้งจากบิดามารดา กับเหตุการณ์ต่างๆ ที่ต้องเผชิญ อันเนื่องมาจากการแตกแยกของครอบครัว

มัล ฮอลแลนด์ (Mul Holland. 1990 : 439-B) ได้ศึกษาสภาพจิตใจของเด็กที่มาจากครอบครัวหย่าร้าง โดยศึกษากับกลุ่มเด็กวัยรุ่นจากโรงเรียนขนาดกลางจำนวน 96 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า สถานการณ์การหย่าร้างของพ่อแม่เป็นวิกฤตการณ์ที่เลวร้ายที่กระทบกระเทือนจิตใจ และส่งผลกระทบยาวต่อชีวิตของเด็กด้วย

โอกลา (Okla. 1991 : 3577) ได้ศึกษาบทบาททางเพศและการปรับตัวของเด็กที่มาจากครอบครัวหย่าร้าง กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กเกรด 2 - 5 จากโรงเรียนประถม 4 แห่ง จำนวน 55 คน ผลการวิจัยพบว่า ความภาคภูมิใจในตนเองและสภาพจิตใจของมารดามีผลกระทบต่อการปรับตัวของเด็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ชเนล (Schnell. 1991 : 6118) ได้ศึกษาผลของการหย่าร้าง ที่มีต่อการปรับตัวทางด้านจิตใจของเด็ก โดยศึกษากับเด็กที่มาจากครอบครัวหย่าร้าง 70 คนและเด็กที่มาจากครอบครัวไม่หย่าร้าง จำนวน 30 คน ผลการวิจัยพบว่า เด็กที่มาจากครอบครัวหย่าร้างมีความยุ่งยากในการปรับตัวมากกว่ากลุ่มเด็กที่มาจากครอบครัวไม่หย่าร้าง และการปรับตัวของเด็กมีความสัมพันธ์ทางลบกับความขัดแย้งของพ่อแม่ กล่าวคือ พ่อแม่ที่มีการขัดแย้งสูงเด็กจะมีการปรับตัวต่ำ

จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศ และต่างประเทศ ส่วนใหญ่จะเป็นการศึกษาปัญหา ทักษะคิด และสภาพการบริหารกิจการนักเรียน ที่มีการปฏิบัติอยู่แล้ว

หรือมีการศึกษาเพียงด้านใดด้านหนึ่ง ของการบริหารกิจการนักเรียนโดยเฉพาะ ซึ่งผู้บริหาร หรือครูเป็นผู้ดำเนินการจัดหรือเป็นผู้กำหนดขึ้น ผู้วิจัยจึงมีความต้องการที่จะศึกษาถึง ความคิดเห็น และความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนตามที่โรงเรียนจัดให้ในด้านต่างๆ 5 ด้าน คือ 1. การควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน 2. การจัดกิจกรรมนักเรียน 3. การจัดบริการแนะแนวนักเรียน 4. การจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน 5. การจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน

สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน แตกต่างกัน
2. นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน แตกต่างกัน
3. นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน แตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยมีความมุ่งหมาย จะศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ใน 5 ด้านคือ การควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน การจัดกิจกรรมนักเรียน การจัดบริการแนะแนวนักเรียน การจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน การจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ปีการศึกษา 2540 จำนวน 13 โรงเรียน จำแนกเป็นนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 11,881 คน นักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 12,254 คน นักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 5,957 คน และ นักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 7,034 คน รวมประชากรทั้งหมดจำนวน 37,126 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา สุ่มมาจากประชากรซึ่งเป็น นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ปีการศึกษา 2540 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดย

ใช้ตารางของ Taro Yamane (ลัวิน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 297) จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นชั้น ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 394 คน

ตาราง 1 จำนวนประชากรและจำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ชื่อโรงเรียน	จำนวน* ประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง				รวม
		ระดับชั้น ม. ต้น		ระดับชั้น ม. ปลาย		
		ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
1. โรงเรียนกุนนทีรุทธaramวิทยาลัย	2,097	8	8	2	4	22
2. โรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ	1,979	7	6	4	4	21
3. โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ	4,717	14	14	11	12	51
4. โรงเรียนปทุมคงคา	2,501	16	-	11	-	27
5. โรงเรียนพระราชานุวัตรอุปถัมภ์	2,243	10	9	3	2	24
6. โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย	3,106	12	12	4	5	33
7. โรงเรียนมัธยมวัดธาตุทอง	1,898	7	8	2	3	20
8. โรงเรียนราชดำริ	2,546	9	10	3	4	26
9. โรงเรียนวชิรธรรมสาธิต	2,797	11	12	3	4	30
10. โรงเรียนศรีพฤฒา	3,755	10	10	5	5	30
11. โรงเรียนสาयน้ำผึ้ง	3,500	-	19	-	18	37
12. โรงเรียนสิริวิธานธร	2,353	10	12	1	2	25
13. โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี	4,634	13	12	12	11	48
รวม	37,126*	127	132	61	74	394

หมายเหตุ * จากเอกสาร ระเบียบวาระการประชุม คณะกรรมการบริหารงานกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา ส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ครั้งที่ 4/2540

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการ

ปฏิบัติงานกิจการนักเรียน ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ใน 5 ด้าน

- 1) การควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน
- 2) การจัดกิจกรรมนักเรียน
- 3) การจัด บริการแนะแนวนักเรียน
- 4) การจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน
- 5) การจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน

แบบสอบถามได้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น ต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 รวม 5 ด้าน

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 75 ข้อ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ดังต่อไปนี้

มากที่สุด	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
มาก	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
ปานกลาง	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
น้อย	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

- 1) ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา และสร้างนิยามศัพท์เฉพาะ
- 2) ศึกษาขอบเขตเนื้อหา ประชากร กลุ่มตัวอย่าง ตัวแปรที่ศึกษา และนิยามศัพท์เฉพาะ
- 3) ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือ
- 4) สร้างแบบสอบถามฉบับร่างให้ครอบคลุมขอบเขต เนื้อหาทั้ง 5 ด้าน จำนวน 75 ข้อ นำเสนอประธาน และกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโท เพื่อพิจารณา จากนั้นจึงนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบสำนวนภาษา ความเที่ยงตรงของเนื้อหาซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะในการตั้งคำถาม และการใช้คำ

5) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามด้วย t-test ได้ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 2.12 กับ 12.87 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94

6) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโท เพื่อขอความเห็นชอบ และจัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิจัย

7) นำไปทดสอบจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 จำนวน 13 โรงเรียน ขอความร่วมมือในการแจกและเก็บแบบสอบถามของนักเรียน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 394 ฉบับ โดยผู้วิจัยนัดหมายเก็บข้อมูลและไปรับข้อมูลด้วยตนเอง การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนมา 355 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90 ของแบบสอบถามทั้งหมด

การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามมาคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์
2. นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนน ตามแนวทางการประเมินเจตคติ แบบมาตราส่วนประมาณค่าแบบลิเคิร์ต (Likert's Scale) มีตัวเลือก 5 ระดับคือ

เห็นด้วยมากที่สุด	มีค่าคะแนนเท่ากับ	5
เห็นด้วยมาก	มีค่าคะแนนเท่ากับ	4
เห็นด้วยปานกลาง	มีค่าคะแนนเท่ากับ	3
เห็นด้วยน้อย	มีค่าคะแนนเท่ากับ	2
เห็นด้วยน้อยที่สุด	มีค่าคะแนนเท่ากับ	1

3. บันทึกคะแนนจากแบบสอบถามลงในแผ่นตารางลงรหัส
4. เตรียมข้อมูลเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์
5. วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS PC⁺
6. การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการดังนี้

6.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาหาค่าความถี่

และค่าร้อยละ

6.2 หาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายข้อ และรายด้าน จากคำตอบในแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน ของนักเรียน ทั้ง 5 ด้าน

6.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา ส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ที่มีเพศ ระดับการศึกษา และขนาดโรงเรียนต่างกัน โดยใช้สถิติค่า t (t-test)

7. การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ในการแปลความหมายใช้เกณฑ์การประเมินค่าความคิดเห็นของ บุญชม ศรีสะอาด (2532 :111)

คะแนนเฉลี่ย	4.51 - 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.51 - 4.50	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.51 - 3.50	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51 - 2.50	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.50	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะทำการประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS/ PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences) โดยใช้สถิติตามหัวข้อการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ย (X)

1.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

1.3 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.4 ค่าความถี่ (Frequency)

1.5 ค่า t (t-test)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอและการแปลความหมาย ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
N	แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน ค่าทดสอบนัยสำคัญคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม (t-distribution)
%	แทน ร้อยละ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเสนอเป็น 3 ตอน ซึ่งแสดงในรูปของตารางและการบรรยายตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพของนักเรียน

ตอนที่ 2 ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ทั้ง 5 ด้าน คือ การควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน การจัดกิจกรรมนักเรียน การจัดบริการแนะแนวนักเรียน การจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน และการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกเป็นรายด้านและรายข้อ

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลางกลุ่มที่ 4 จำแนกตามตัวแปร เพศ ระดับการศึกษา และขนาดโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพของนักเรียน

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรเพศ ระดับการศึกษา และขนาดโรงเรียน

สถานภาพของนักเรียน	N	%
1. เพศ		
ชาย	173	48.73
หญิง	182	51.27
รวม	355	100.00
2. ระดับการศึกษา		
มัธยมศึกษาตอนต้น	242	68.16
มัธยมศึกษาตอนปลาย	113	31.44
รวม	355	100.00
3. ขนาดโรงเรียน		
ขนาดใหญ่	109	30.70
ขนาดใหญ่พิเศษ	246	69.30
รวม	355	100.00

จากตาราง 2 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนหญิงร้อยละ 51.27 เป็นนักเรียนชาย ร้อยละ 48.73 เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ร้อยละ 68.16) เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายร้อยละ 31.84 ส่วนขนาดโรงเรียนนั้นเป็นนักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษร้อยละ 69.30 และเป็นนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ร้อยละ 30.70

ตอนที่ 2 ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ทั้ง 5 ด้าน คือ การควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน การจัดกิจกรรมนักเรียน การจัดบริการแนะแนวนักเรียน การจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน และการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกเป็นรายด้าน และรายข้อ

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 จำแนกเป็นรายด้าน

ความคิดเห็นของนักเรียนต่อ การปฏิบัติงานกิจการนักเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการควบคุมความประพฤติ และระเบียบวินัยนักเรียน	2.52	0.48	ปานกลาง
2. ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน	2.61	0.51	ปานกลาง
3. ด้านการจัดบริการแนะแนวนักเรียน	2.65	0.67	ปานกลาง
4. ด้านการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน	2.66	0.76	ปานกลาง
5. ด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน	2.55	0.77	ปานกลาง
รวม	2.60	0.51	ปานกลาง

จากตาราง 3 แสดงว่านักเรียนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แต่ละด้านอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน

ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ทั้ง 5 ด้าน ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังนี้ (ตาราง 4 – 8)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงาน
กิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ด้านการควบคุมความประพฤติและ
ระเบียบวินัยนักเรียน

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจกรรมนักเรียน	N = 355		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ คิดเห็น
	<u>การควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน</u>			
1	โรงเรียนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบ วินัย	3.30	1.18	ปานกลาง
2	โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีระเบียบวินัย ในตนเอง	3.72	0.82	มาก
3	โรงเรียนเชิญผู้ปกครองมาปรึกษาหารือแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนด้าน ระเบียบวินัย และความประพฤติของนักเรียน	3.48	0.94	ปานกลาง
4	ระเบียบวินัยที่โรงเรียนใช้อยู่ไม่เหมาะสมเป็นเหตุให้ เกิดปัญหา	3.11	1.02	ปานกลาง
5	การฝ่าฝืนระเบียบวินัยของนักเรียนมาจากพื้นฐานเดิม ที่บ้านของนักเรียน	3.50	1.09	ปานกลาง
6	การขาดความร่วมมือเอาใจใส่ และรับผิดชอบของ บุคลากรในโรงเรียนทำให้นักเรียนฝ่าฝืนระเบียบวินัย	3.02	1.04	ปานกลาง
7	โรงเรียนมีมาตรการควบคุมให้นักเรียนปฏิบัติตาม ระเบียบวินัยของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด	3.79	0.93	มาก

ตาราง 4 (ต่อ)

ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจการนักเรียน	N = 355		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
8	โรงเรียนมีการจัดอบรมนักเรียน ในเรื่องระเบียบวินัย และความประพฤติเป็นประจำทุกสัปดาห์	3.49	1.09	ปานกลาง
9	โรงเรียนมีการจัดทำข้อมูลในด้านต่างๆ เกี่ยวกับนักเรียนเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานด้านพฤติกรรม	3.60	1.01	มาก
10	โรงเรียนได้รายงาน การพัฒนาความก้าวหน้าและ ความดีความชอบของนักเรียนให้ผู้ปกครองได้ทราบ	3.48	0.05	ปานกลาง
11	โรงเรียนจัดให้มีการให้รางวัลหรือชมเชยนักเรียนที่ประพฤติดี เพื่อเป็นกำลังใจและตัวอย่างที่ดี	3.82	1.02	มาก
12	การลงโทษนักเรียนที่กระทำความผิดเป็นไปตาม ระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ เช่น มีการว่ากล่าว ตักเตือนก่อน, ทำทัณฑ์บน, ฯลฯ	3.94	0.92	มาก
13	โรงเรียนได้จัดทำประกาศหรือคู่มือนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนได้ทราบและเข้าใจถึงกฎเกณฑ์ข้อบังคับเกี่ยวกับ ระเบียบวินัยของนักเรียน	3.62	1.06	มาก
14	โรงเรียนมีการผ่อนผันให้นักเรียนที่ต้องช่วยงาน ผู้ปกครอง มาโรงเรียนสายได้เป็นบางกรณี	3.07	1.13	ปานกลาง
15	ครู-อาจารย์ ได้สอบถามสาเหตุข้อเท็จจริงก่อนทุกครั้ง ที่จะลงโทษนักเรียนที่ทำความผิด	3.58	1.14	มาก
รวม		3.50	1.03	ปานกลาง

จากตาราง 4 แสดงว่านักเรียนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน ด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมากในข้อที่ว่า โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีระเบียบวินัยในตนเอง โรงเรียนมีมาตรการควบคุมให้นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบวินัยของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด โรงเรียนมีการจัดทำข้อมูลในด้านต่างๆ เกี่ยวกับนักเรียนเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานด้านพฤติกรรม โรงเรียนจัดให้มีการให้รางวัล หรือชมเชยนักเรียนที่ประพฤติดี เพื่อเป็นกำลังใจและตัวอย่างที่ดี การลงโทษนักเรียนที่กระทำความผิดเป็นไปตามระเบียบ ของกระทรวงศึกษาธิการ เช่น มีการว่ากล่าวตักเตือนก่อน, ทำทัณฑ์บน, ฯลฯ โรงเรียนได้จัดทำประกาศหรือคู่มือให้นักเรียน เพื่อให้ นักเรียนได้ทราบและเข้าใจถึงกฎเกณฑ์ข้อบังคับเกี่ยวกับระเบียบวินัยของนักเรียน ครู-อาจารย์ ได้สอบถามสาเหตุข้อเท็จจริงก่อนทุกครั้งที่จะลงโทษนักเรียนที่ทำความผิด

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงาน
กิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจการนักเรียน	N = 355		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ คิดเห็น
	การจัดกิจกรรมนักเรียน			
1	โรงเรียนมีการสำรวจความต้องการของนักเรียนที่จะ เลือกกิจกรรมชุมนุมก่อนที่จะมีการเปิดรับนักเรียน แต่ละกิจกรรม	3.46	1.06	ปานกลาง
2	นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรมที่โรงเรียน จัดขึ้น	3.31	1.02	ปานกลาง
3	การเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียนไม่ควรบังคับไว้ใน หลักสูตร	3.39	1.02	ปานกลาง
4	กิจกรรมที่จัดขึ้นในโรงเรียนไม่น่าสนใจ	3.18	1.00	ปานกลาง
5	นักเรียนสามารถเลือกสมัครเข้าเป็นสมาชิกของชุมนุม ที่ตรงตามความถนัดและความสามารถของตนเองได้	3.67	1.10	มาก
6	โรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น การจัด นิทรรศการทางวิชาการ, การแข่งขันกีฬา, การจัด การแสดง ฯลฯ	3.83	0.95	มาก
7	การจัดกิจกรรมนักเรียนมีผลกระทบต่อเวลาเรียนของ นักเรียน	2.96	1.08	ปานกลาง
8	โรงเรียนจัดอาจารย์ที่ปรึกษาได้เหมาะสมกับแต่ละ กิจกรรม เพื่อให้คำปรึกษาช่วยเหลือนักเรียน	3.46	1.08	ปานกลาง
9	ในการจัดกิจกรรมนักเรียนแต่ละครั้งโรงเรียนได้จัดให้มี การประเมินผลไว้เพื่อพัฒนาหรือปรับปรุงแก้ไข	3.55	0.99	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจการนักเรียน	N = 355		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ คิดเห็น
10	กิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัด ไม่เป็นไปตามความต้องการ ของนักเรียน	2.88	1.12	ปานกลาง
11	นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมชุมนุมของโรงเรียน ด้วยความสมัครใจ	3.60	1.06	มาก
12	โรงเรียนจัดให้มีเอกสาร, ตำรา, สื่อ, วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ใน การจัดกิจกรรมอย่างเพียงพอ	3.42	1.02	ปานกลาง
13	นักเรียนสามารถเปลี่ยนชุมนุมได้แต่ละภาคเรียน	3.33	1.24	ปานกลาง
14	ในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้มี ส่วนเกี่ยวข้องทราบ	3.52	0.98	มาก
15	โรงเรียนได้เชิญผู้ปกครองและบุคคลภายนอกให้มา มีส่วนร่วมกิจกรรมของนักเรียน	3.33	1.17	ปานกลาง
รวม		3.39	1.06	ปานกลาง

จากตาราง 5 แสดงว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.39$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักเรียน เห็นด้วยมาก ข้อที่ว่า นักเรียนสามารถเลือกสมัครเข้าเป็นสมาชิกของชุมนุมที่ตรงตามความถนัด และ ความสามารถของตนเองได้ โรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น การจัดนิทรรศการทาง วิชาการ, การแข่งขันกีฬา, การจัดการแสดง ฯลฯ ในการจัดกิจกรรมนักเรียนแต่ละครั้งโรงเรียนได้จัด ให้มีการประเมินผลไว้เพื่อพัฒนาหรือปรับปรุงแก้ไข นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมชุมนุมของโรงเรียนด้วย ความสมัครใจ ในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงาน
กิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ด้านการจัดบริการแนะแนวนักเรียน

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจกรรมนักเรียน	N = 355		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ คิดเห็น
	<u>การจัดบริการแนะแนวนักเรียน</u>			
1	โรงเรียนจัดให้มีห้องหรือหน่วยบริการแนะแนวไว้ เฉพาะอย่างเหมาะสม	3.52	0.98	มาก
2	โรงเรียนมีอาจารย์และบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจ เพื่อทำหน้าที่แนะแนว เพียงพอต่อปริมาณนักเรียน	3.46	0.96	ปานกลาง
3	โรงเรียนได้จัดหาเอกสารและข้อมูลเพื่อประโยชน์แก่ การแนะแนวให้นักเรียนได้มีโอกาสศึกษาค้นคว้า	3.36	0.99	ปานกลาง
4	โรงเรียนได้เชิญผู้เชี่ยวชาญหรือบุคคลภายนอกที่ ประสบความสำเร็จในอาชีพต่างๆ มาร่วมให้การ แนะแนวนักเรียน	3.38	1.08	ปานกลาง
5	โรงเรียนได้จัดหาทุนอุดหนุนการศึกษาสำหรับนักเรียน ที่ขาดแคลนได้เพียงพอ	3.45	0.99	ปานกลาง
6	โรงเรียนได้จัดพิมพ์เอกสารหรือประกาศแหล่งทุนให้ นักเรียนได้ทราบ	3.28	1.07	ปานกลาง
7	การแนะแนวมุ่งแต่เพียงเรื่องการศึกษาต่อเท่านั้น มิได้ มุ่งด้านความประพฤติหรือปัญหาทางด้านจิตใจ	3.29	1.09	ปานกลาง
8	การประชาสัมพันธ์ในเรื่องการให้ทุนยัง ไม่ดีพอ	3.00	0.97	ปานกลาง

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจการนักเรียน	N = 355		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ คิดเห็น
9	เมื่อมีปัญหาด้านต่างๆ นักเรียนสนใจที่จะใช้บริการ แนะแนวของทางโรงเรียน	3.11	1.08	ปานกลาง
10	โรงเรียนมีการจัดนิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับการ ศึกษาต่อ	3.43	1.06	ปานกลาง
11	โรงเรียนมีการติดต่อกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อรับนัก เรียนเข้าทำงานพิเศษหลังเวลาเลิกเรียนหรือช่วงปิด ภาคเรียน	2.97	1.14	ปานกลาง
12	โรงเรียนมีทุนช่วยเหลือนักเรียนได้ทันที ที่นักเรียน ประสบความเดือดร้อน เช่น บ้านถูกเพลิงไหม้	3.65	1.03	มาก
13	โรงเรียนกำหนดคุณสมบัติของนักเรียนที่จะขอรับทุน มากเกินไป	2.81	0.92	ปานกลาง
14	โรงเรียนให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้ กับนักเรียนที่ต้องการจะออมทรัพย์ โดยติดต่อธนาคาร หรือออมสินให้มารับฝากเงินที่โรงเรียนเป็นประจำทุก เดือน	3.53	1.04	มาก
15	โรงเรียนมีการประสานงานกับธนาคารเพื่อให้นักเรียน กู้เงินยืมเรียนได้	3.24	1.08	ปานกลาง
รวม		3.30	1.03	ปานกลาง

จากตาราง 6 แสดงได้ว่านักเรียนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน ในด้านการจัดบริการแนะแนวนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักเรียนเห็นด้วยมาก ข้อที่ว่า โรงเรียนจัดให้มีห้องหรือหน่วยบริการแนะแนวไว้เฉพาะอย่างเหมาะสม โรงเรียนมีทุนช่วยเหลือนักเรียนได้ทันที ที่นักเรียนประสบความเดือดร้อน เช่น บ้านถูกเพลิงไหม้ โรงเรียนให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้กับนักเรียนที่ต้องการจะออมทรัพย์ โดยติดต่อธนาคารหรือออมสินให้มารับฝากเงินที่โรงเรียนเป็นประจำทุกเดือน

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงาน
กิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ด้านการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจการนักเรียน	N = 355		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ คิดเห็น
	<u>การจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน</u>			
1	ที่ตั้งของห้องสมุดมีความเหมาะสม โดยห่างไกลจาก เสียงรบกวน, อากาศถ่ายเทสะดวก	3.66	1.00	มาก
2	การตกแต่งบรรยากาศในห้องสมุดสะอาด ร่มรื่นสวย งามจุใจให้มาใช้บริการ	3.56	0.96	มาก
3	ภายในห้องสมุดมีการจัดแบ่งพื้นที่เป็นสัดส่วนได้แก่ มุมหนังสือแบบเรียน, มุมหนังสือทั่วไป, มุมหนังสือ อ้างอิง, มุมวารสารหนังสือพิมพ์ ฯลฯ	3.62	1.02	มาก
4	ห้องสมุดมีหนังสือประเภทต่างๆ ให้บริการอย่างเพียงพอ กับความต้องการของนักเรียน	3.41	1.11	ปานกลาง
5	การจัดหนังสือในห้องสมุดสะดวกแก่การค้นหา	3.31	1.03	ปานกลาง
6	มีบริการโสตทัศนวัสดุภายในห้องสมุด	3.50	1.08	ปานกลาง
7	มีบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ให้บริการตอบคำถามและ ช่วยการค้นคว้า	3.23	1.07	ปานกลาง
8	ห้องสมุดมีการประชาสัมพันธ์หรือจัดแสดงรายชื่อ หนังสือที่เข้ามาใหม่ หรือหนังสือที่น่าสนใจ	3.09	1.14	ปานกลาง
9	ห้องสมุดมีบริการหนังสือแบบเรียนให้ นักเรียนขอยืมเรียน	3.28	1.14	ปานกลาง

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจการนักเรียน	N = 355		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ คิดเห็น
10	ห้องสมุดจัดให้มีพื้นที่ในการนั่งอ่านอย่าง เพียงพอ และเป็นสัดส่วน เช่น มุมศึกษาค้นคว้าด้วย ตนเอง, มุมสบาย, มุมสวนหย่อม ฯลฯ	3.40	1.11	ปานกลาง
11	มีการจัดห้องสมุดเคลื่อนที่ในโรงเรียนตามจุดต่างๆ เช่น มุมอาคาร, โรงอาหาร, ใต้ต้นไม้ ฯลฯ	2.78	1.21	ปานกลาง
12	นักเรียนมีนิสัยรักการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองโดยใช้ เวลาส่วนใหญ่ศึกษาค้นคว้าในห้องสมุด	3.14	1.07	ปานกลาง
13	สภาพหนังสือในห้องสมุดมีเนื้อหาที่ทันสมัยน่าอ่าน และไม่ซ้ำรุดซ้ำซาก	3.17	1.08	ปานกลาง
14	ห้องสมุดมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการ ศึกษาค้นคว้า ให้กับนักเรียน	3.17	0.96	ปานกลาง
15	มีการจัดห้องสมุดหมวดวิชาต่างๆ ให้บริการแก่ นักเรียน นอกเหนือจากห้องสมุดโรงเรียนอีก	3.22	1.08	ปานกลาง
รวม		3.30	1.07	ปานกลาง

จากตาราง 7 แสดงว่านักเรียนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน ในด้าน
การจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า
นักเรียนเห็นด้วยมาก ข้อที่ว่าที่ตั้งของห้องสมุดมีความเหมาะสม โดยห่างไกลจากเสียงรบกวน, อากาศ
ถ่ายเทสะดวก การตกแต่งบรรยากาศในห้องสมุดสะอาดร่มรื่นสวยงามจุใจให้มาใช้บริการ ภายใน
ห้องสมุดมีการจัดแบ่งพื้นที่เป็นสัดส่วนได้แก่ มุมหนังสือแบบเรียน, มุมหนังสือทั่วไป, มุมหนังสือ
อ้างอิง, มุมวารสารหนังสือพิมพ์ ฯลฯ

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงาน
กิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสวนกลาง กลุ่มที่ 4 ด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัย
นักเรียน

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจกรรมนักเรียน	N = 355		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ คิดเห็น
	<u>การจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน</u>			
1	โรงเรียนจัดให้มีครูอนามัยหรือครูดูแลห้องพยาบาล ตลอดเวลา	3.52	1.13	มาก
2	โรงเรียนจัดให้มีบริการตรวจสุขภาพแก่นักเรียนเป็น ประจำทุกปี	3.35	1.09	ปานกลาง
3	มีแพทย์และพยาบาลหรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมา ตรวจสุขภาพนักเรียนที่โรงเรียนเป็นครั้งคราว	3.19	1.07	ปานกลาง
4	โรงเรียนจัดให้มีบริการฉีดวัคซีนภูมิคุ้มกันโรคให้กับ นักเรียนเมื่อเกิดโรคระบาดขึ้น	3.18	1.11	ปานกลาง
5	ห้องพยาบาลมีเครื่องชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงไว้ บริการแก่นักเรียน	3.43	1.05	ปานกลาง
6	โรงเรียนมีเตียงพยาบาลและเครื่องนอนจำนวน เพียงพอให้บริการแก่นักเรียนที่ป่วย	3.38	1.11	ปานกลาง
7	ห้องพยาบาลมีอุปกรณ์ที่ใช้ล้างแผล, ทำแผลให้กับ นักเรียนที่ได้รับบาดเจ็บ	3.56	1.01	มาก
8	โรงเรียนจัดให้มีระเบียบและข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้ ห้องพยาบาลให้นักเรียนทราบอย่างทั่วถึง	3.24	1.04	ปานกลาง

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจการนักเรียน	N = 355		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับความ คิดเห็น
9	นักเรียนได้รับความสะดวกในการรับบริการต่างๆ จาก ห้องพยาบาล	3.19	1.13	ปานกลาง
10	โรงเรียนมีการจัดส่งต่อนักเรียนที่เจ็บป่วยไปรับการ รักษาจากแพทย์หรือสถานพยาบาลใกล้เคียง	3.51	1.08	มาก
11	โรงเรียนจัดให้มีการบันทึกชื่อผู้ป่วย อาการ และ การรักษาพยาบาลลงในสมุดบันทึกประจำวันของ ห้องพยาบาล	3.69	1.02	มาก
12	โรงเรียนมีการติดต่อหรือแจ้งให้ผู้ปกครองทราบ เกี่ยวกับการเจ็บป่วยของนักเรียน	3.44	1.12	ปานกลาง
13	โรงเรียนจัดให้มียาและเวชภัณฑ์ ไว้บริการแก่นักเรียน อย่างเพียงพอ	3.56	1.02	มาก
14	โรงเรียนมีการเชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้ เกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาสุขภาพอนามัยให้กับ นักเรียน	3.24	1.01	ปานกลาง
15	มีการจัดกิจกรรม, บอร์ดนิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับ ยาเสพติดให้โทษ, โรคต่างๆ เช่น โรคเอดส์, ไวรัสตับ อักเสบ ฯลฯ	3.53	1.06	มาก
รวม		3.40	1.07	ปานกลาง

จากตาราง 8 แสดงว่านักเรียนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน ในด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนเห็นด้วยมาก ข้อที่ว่าโรงเรียนจัดให้มีครูอนามัยหรือครูดูแลห้องพยาบาลตลอดเวลา ห้องพยาบาลมีอุปกรณ์ที่ใช้ล้างแผล, ทำแผลให้กับนักเรียนที่ได้รับบาดเจ็บ โรงเรียนมีการจัดส่งต่อนักเรียนที่เจ็บป่วยไปรับการรักษาจากแพทย์หรือสถานพยาบาลใกล้เคียง โรงเรียนจัดให้มีการบันทึกชื่อผู้ป่วย อาการ และการรักษาพยาบาลลงในสมุดบันทึกประจำวันของห้องพยาบาล โรงเรียนจัดให้มียาและเวชภัณฑ์ ไว้บริการแก่นักเรียนอย่างเพียงพอ มีการจัดกิจกรรม, บอร์ดนิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ, โรคต่างๆ เช่น โรคเอดส์, ไวรัสตับอักเสบ ฯลฯ

ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง
กลุ่มที่ 4 ทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามเพศ ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังนี้ (ตาราง 9 – 13)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงาน
กิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ด้านการควบคุมความประพฤติและ
ระเบียบวินัยนักเรียน จำแนกตามเพศและเป็นรายชื่อ

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจกรรมนักเรียน	ชาย			หญิง		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
	<u>การควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัย นักเรียน</u>						
1	โรงเรียนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนด ระเบียบวินัย	3.38	1.17	ปานกลาง	3.21	1.19	ปานกลาง
2	โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมี ระเบียบวินัยในตนเอง	3.73	0.85	มาก	3.69	0.78	มาก
3	โรงเรียนเชิญผู้ปกครองมาปรึกษาหารือแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นกับ นักเรียนด้านระเบียบวินัย และความ ประพฤติของนักเรียน	3.47	0.95	ปานกลาง	3.49	0.93	ปานกลาง
4	ระเบียบวินัยที่โรงเรียนใช้อยู่ไม่เหมาะสม เป็นเหตุให้เกิดปัญหา	3.02	1.04	ปานกลาง	3.18	0.98	ปานกลาง
5	การฝ่าฝืนระเบียบวินัยของนักเรียนมาจาก พื้นฐานเดิมที่บ้านของนักเรียน	3.16	1.14	ปานกลาง	2.93	1.03	ปานกลาง

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจการนักเรียน	ชาย			หญิง		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
6	การขาดความร่วมมือเอาใจใส่ และรับผิดชอบของบุคลากรในโรงเรียนทำให้นักเรียนฝ่าฝืนระเบียบวินัย	2.98	1.07	ปานกลาง	3.05	1.00	ปานกลาง
7	โรงเรียนมีมาตรการควบคุมให้นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบวินัยของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด	3.75	0.93	มาก	3.81	0.94	มาก
8	โรงเรียนมีการจัดอบรมนักเรียน ในเรื่องของระเบียบวินัย และความประพฤติเป็นประจำทุกสัปดาห์	3.54	1.07	มาก	3.44	1.10	ปานกลาง
9	โรงเรียนมีการจัดทำข้อมูลในด้านต่างๆเกี่ยวกับนักเรียนเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานด้านพฤติกรรม	3.70	0.98	มาก	3.49	1.03	ปานกลาง
10	โรงเรียนได้รายงาน การพัฒนาความก้าวหน้าและผลดีความชอบของนักเรียนให้ผู้ปกครองได้ทราบ	3.63	0.99	มาก	3.32	1.07	ปานกลาง
11	โรงเรียนจัดให้มีการให้รางวัลหรือชมเชยนักเรียนที่ประพฤติดี เพื่อเป็นกำลังใจและตัวอย่างที่ดี	3.89	1.07	มาก	3.75	0.97	มาก
12	การลงโทษนักเรียนที่กระทำความผิดเป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ เช่น มีการว่ากล่าวตักเตือนก่อน, ทำทัณฑ์บน, ฯลฯ	4.00	0.94	มาก	3.88	0.90	มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจกรรมนักเรียน	ชาย			หญิง		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
13	โรงเรียนได้จัดทำประกาศหรือคู่มือนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้ทราบและเข้าใจถึงกฎ เกณฑ์ข้อบังคับเกี่ยวกับระเบียบวินัยของ นักเรียน	3.65	1.10	มาก	3.58	1.01	มาก
14	โรงเรียนมีการผ่อนผันให้นักเรียนที่ต้องช่วย งานผู้ปกครอง มาโรงเรียนสายได้เป็นบาง กรณี	3.08	1.14	ปานกลาง	3.06	1.10	ปานกลาง
15	ครู-อาจารย์ ได้สอบถามสาเหตุข้อเท็จจริง ก่อนทุกครั้งที่จะลงโทษนักเรียนที่ทำความ ผิด	3.64	1.13	มาก	3.51	1.14	มาก
รวม		3.50	0.03	ปานกลาง	3.42	1.01	ปานกลาง

จากตาราง 9 แสดงว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน
กิจกรรมนักเรียน ด้านการควบคุมความประพฤติ และระเบียบวินัยนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{X}$ =3.50 และ 3.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความคิดเห็น
ในระดับมากในข้อที่ว่า โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีระเบียบวินัยในตนเอง โรงเรียนมี
มาตรการควบคุมให้นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบวินัยของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด โรงเรียนจัดให้มี
การให้รางวัลหรือชมเชยนักเรียนที่ประพฤติดี เพื่อเป็นกำลังใจและตัวอย่างที่ดี การลงโทษนักเรียน
ที่กระทำความผิดเป็นไปตามระเบียบ ของกระทรวงศึกษาธิการ เช่น มีการว่ากล่าวตักเตือนก่อน,

ทำทัศนทัศน์, ฯลฯ โรงเรียนได้จัดทำประกาศหรือคู่มือนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้ทราบและเข้าใจถึงกฎเกณฑ์ข้อบังคับเกี่ยวกับระเบียบวินัยของนักเรียน ครู-อาจารย์ ได้สอบถามสาเหตุข้อเท็จจริงก่อนทุกครั้งที่จะลงโทษนักเรียนที่ทำความผิด

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงาน
กิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียนจำแนก
ตามเพศและเป็นรายชื่อ

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจกรรมนักเรียน	ชาย			หญิง		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
<u>การจัดกิจกรรมนักเรียน</u>							
1	โรงเรียนมีการสำรวจความต้องการของ นักเรียนที่จะเลือกกิจกรรมชุมนุมก่อนที่จะ มีการเปิดรับนักเรียนแต่ละกิจกรรม	3.61	1.09	มาก	3.31	1.00	ปานกลาง
2	นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรม ที่โรงเรียนจัดขึ้น	3.33	0.99	ปานกลาง	3.28	1.05	ปานกลาง
3	การเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียนไม่ควร บังคับไว้ในหลักสูตร	3.35	1.01	ปานกลาง	3.41	1.01	ปานกลาง
4	กิจกรรมที่จัดขึ้นในโรงเรียนไม่น่าสนใจ	3.20	0.99	ปานกลาง	3.15	1.02	ปานกลาง
5	นักเรียนสามารถเลือกสมัครเข้าเป็นสมาชิก ของชุมนุมที่ตรงตามความถนัดและความ สามารถของตนเองได้	3.72	1.11	มาก	3.62	1.08	มาก
6	โรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น การจัดนิทรรศการทางวิชาการ, การแข่งขัน กีฬา, การจัดการแสดง ฯลฯ	3.83	0.96	มาก	3.82	0.92	มาก
7	การจัดกิจกรรมนักเรียนมีผลกระทบต่อ เวลาเรียนของนักเรียน	2.87	1.12	ปานกลาง	3.03	1.04	ปานกลาง
8	โรงเรียนจัดอาจารย์ที่ปรึกษาได้เหมาะสม กับแต่ละกิจกรรม เพื่อให้คำปรึกษาช่วย เหลือนักเรียน	3.54	1.04	มาก	3.37	1.11	ปานกลาง

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจกรรมนักเรียน	ชาย			หญิง		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
9	ในการจัดกิจกรรมนักเรียนแต่ละครั้ง โรงเรียนได้จัดให้มีการประเมินผลไว้เพื่อ พัฒนาหรือปรับปรุงแก้ไข	3.61	1.03	มาก	3.47	0.93	ปานกลาง
10	กิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัด ไม่เป็นไปตาม ความต้องการของนักเรียน	2.90	1.10	ปานกลาง	2.85	1.14	ปานกลาง
11	นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมชุมนุมของ โรงเรียนด้วยความสมัครใจ	3.64	1.08	มาก	3.54	1.03	มาก
12	โรงเรียนจัดให้มีเอกสาร,ตำรา,สื่อ,วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมอย่าง เพียงพอ	3.54	1.01	มาก	3.30	1.02	ปานกลาง
13	นักเรียนสามารถเปลี่ยนชุมนุมได้แต่ละ ภาคเรียน	3.36	1.24	ปานกลาง	3.29	1.22	ปานกลาง
14	ในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ	3.59	0.98	มาก	3.44	0.97	ปานกลาง
15	โรงเรียนได้เชิญผู้ปกครองและบุคคลภายนอกให้มามีส่วนร่วมกิจกรรมของนักเรียน	3.09	1.20	ปานกลาง	2.96	1.12	ปานกลาง
รวม		3.41	1.06	ปานกลาง	3.32	1.04	ปานกลาง

จากตาราง 10 แสดงว่าว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.41$ และ 3.32) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงเห็นด้วยมาก ข้อที่ว่า นักเรียนสามารถเลือกสมัครเข้าเป็นสมาชิกของชุมนุมที่ตรงตามความถนัด และความสามารถของตนเองได้ โรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น การจัดนิทรรศการทางวิชาการ, การแข่งขันกีฬา, การจัดการแสดง ฯลฯ นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมชุมนุมของโรงเรียนด้วยความสมัครใจ

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงาน
 กิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ด้านการจัดบริการแนะแนวนักเรียน
 จำแนกตามเพศและเป็นรายข้อ

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจกรรมนักเรียน	ชาย			หญิง		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
	<u>การจัดบริการแนะแนวนักเรียน</u>						
1	โรงเรียนจัดให้มีห้องหรือหน่วยบริการแนะ แนวไว้เฉพาะอย่างเหมาะสม	3.61	1.01	มาก	3.42	0.94	ปานกลาง
2	โรงเรียนมีอาจารย์และบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจ เพื่อทำหน้าที่แนะแนว เพียงพอ ต่อปริมาณนักเรียน	3.49	0.96	ปานกลาง	3.42	0.94	ปานกลาง
3	โรงเรียนได้จัดหาเอกสารและข้อมูลเพื่อ ประโยชน์แก่การแนะแนวให้นักเรียนได้มี โอกาสศึกษาค้นคว้า	3.40	1.00	ปานกลาง	3.31	0.97	ปานกลาง
4	โรงเรียนได้เชิญผู้เชี่ยวชาญหรือบุคคลภายนอกที่ประสบความสำเร็จในอาชีพต่างๆ มาร่วมให้การแนะแนวนักเรียน	3.24	1.11	ปานกลาง	3.12	1.03	ปานกลาง
5	โรงเรียนได้จัดหาทุนอุดหนุนการศึกษา สำหรับนักเรียนที่ขาดแคลนได้เพียงพอ	3.50	0.98	ปานกลาง	3.40	0.98	ปานกลาง
6	โรงเรียนได้จัดพิมพ์เอกสารหรือประกาศ แหล่งทุนให้นักเรียนได้ทราบ	3.31	1.10	ปานกลาง	3.25	1.03	ปานกลาง
7	การแนะแนวมุ่งแต่เพียงเรื่องการศึกษาต่อ เท่านั้น มิได้มุ่งด้านความประพฤติหรือ ปัญหาทางด้านจิตใจ	2.95	1.11	ปานกลาง	2.89	1.07	ปานกลาง

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจการนักเรียน	ชาย			หญิง		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
8	การประชาสัมพันธ์ในเรื่องการให้ทุนยังไม่ดีพอ	3.02	1.04	ปานกลาง	2.97	0.90	ปานกลาง
9	เมื่อมีปัญหาด้านต่างๆ นักเรียนสนใจที่จะใช้บริการแนะแนวของทางโรงเรียน	3.10	1.04	ปานกลาง	3.11	1.11	ปานกลาง
10	โรงเรียนมีการจัดนิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาต่อ	3.46	1.03	ปานกลาง	3.39	1.09	ปานกลาง
11	โรงเรียนมีการติดต่อกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อรับนักเรียนเข้าทำงานพิเศษหลังเวลาเลิกเรียนหรือช่วงปิดภาคเรียน	3.12	1.09	ปานกลาง	2.82	1.17	ปานกลาง
12	โรงเรียนมีทุนช่วยเหลือนักเรียนได้ทันทีที่นักเรียนประสบความเดือดร้อน เช่น บ้านถูกเพลิงไหม้	3.67	1.10	มาก	3.62	0.94	มาก
13	โรงเรียนกำหนดคุณสมบัติของนักเรียนที่จะขอรับทุนมากเกินไป	2.82	0.94	ปานกลาง	2.80	0.89	ปานกลาง
14	โรงเรียนให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้กับนักเรียนที่ต้องการจะขอสมัคร โดยติดต่อธนาคารหรือออมสินให้มารับฝากเงินที่โรงเรียนเป็นประจำทุกเดือน	3.56	1.11	มาก	3.50	0.96	ปานกลาง
15	โรงเรียนมีการประสานงานกับธนาคารเพื่อให้นักเรียนกู้เงินยืมเรียนได้	3.18	1.10	ปานกลาง	3.28	1.05	ปานกลาง
รวม		3.29	1.04	ปานกลาง	3.22	1.00	ปานกลาง

จากตาราง 1.1 แสดงได้ว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน
กิจการนักเรียน ในด้านการจัดบริการแนะแนวนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.29$ และ 3.22)
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทั้งเพศชายและเพศหญิงเห็นด้วยมาก ข้อที่ว่าโรงเรียนมีทุนช่วยเหลือ
นักเรียนได้ทันที ที่นักเรียนประสบความเดือดร้อน เช่น บ้านถูกเพลิงไหม้

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงาน
 กิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ด้านการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน
 จำแนกตามเพศและเป็นรายชื่อ

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจกรรมนักเรียน	ชาย			หญิง		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
	การจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน						
1	ที่ตั้งของห้องสมุดมีความเหมาะสม โดยห่างไกลจากเสียงรบกวน, อากาศถ่ายเทสะดวก	3.71	1.02	มาก	3.60	0.96	มาก
2	การตกแต่งบรรยากาศในห้องสมุดสะอาด ร่มรื่นสวยงามจุใจให้มาใช้บริการ	3.59	1.01	มาก	3.52	0.90	มาก
3	ภายในห้องสมุดมีการจัดแบ่งพื้นที่เป็นสัดส่วนได้แก่ มุมหนังสือแบบเรียน, มุมหนังสือทั่วไป, มุมหนังสืออ้างอิง, มุมวารสารหนังสือพิมพ์ ฯลฯ	3.64	1.03	มาก	3.59	1.01	มาก
4	ห้องสมุดมีหนังสือประเภทต่างๆ ให้บริการอย่างเพียงพอกับความต้องการของนักเรียน	3.45	1.13	ปานกลาง	3.36	1.09	ปานกลาง
5	การจัดหนังสือในห้องสมุดสะดวกแก่การค้นหา	3.39	1.13	ปานกลาง	3.23	0.98	ปานกลาง
6	มีบริการโสตทัศนวัสดุภายในห้องสมุด	3.07	1.12	ปานกลาง	3.02	1.04	ปานกลาง
7	มีบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า	3.20	1.13	ปานกลาง	3.25	1.00	ปานกลาง
8	ห้องสมุดมีการประชาสัมพันธ์หรือจัดแสดงรายชื่อหนังสือที่เข้ามาใหม่ หรือหนังสือที่น่าสนใจ	3.15	1.18	ปานกลาง	3.03	1.10	ปานกลาง

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจการนักเรียน	ชาย			หญิง		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
9	ห้องสมุดมีบริการหนังสือแบบเรียนให้นักเรียนขอยืมเรียน	3.33	1.13	ปานกลาง	3.23	1.14	ปานกลาง
10	ห้องสมุดจัดให้มีพื้นที่ในการนั่งอ่านอย่างเพียงพอ และเป็นสัดส่วน เช่น มุมศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง, มุมสบาย, มุมสวนหย่อม ฯลฯ	3.38	1.11	ปานกลาง	3.40	1.11	ปานกลาง
11	มีการจัดห้องสมุดเคลื่อนที่ในโรงเรียนตามจุดต่างๆ เช่น มุมอาคาร, โรงอาหาร, ใต้ต้นไม้ ฯลฯ	2.86	1.25	ปานกลาง	2.69	1.16	ปานกลาง
12	นักเรียนมีนิสัยรักการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองโดยใช้เวลาส่วนใหญ่ศึกษาค้นคว้าในห้องสมุด	3.13	1.09	ปานกลาง	3.13	1.05	ปานกลาง
13	สภาพหนังสือในห้องสมุดมีเนื้อหาที่ทันสมัย น่าอ่านและไม่ซ้ำรุดจืดจาง	3.25	1.14	ปานกลาง	3.09	0.99	ปานกลาง
14	ห้องสมุดมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการศึกษาค้นคว้า ให้กับนักเรียน	3.19	1.04	ปานกลาง	3.14	0.88	ปานกลาง
15	มีการจัดห้องสมุดหมวดวิชาต่างๆ ให้บริการแก่นักเรียน นอกเหนือจากห้องสมุดโรงเรียนอีก	3.23	1.13	ปานกลาง	3.20	1.02	ปานกลาง
รวม		3.30	1.10	ปานกลาง	3.23	1.02	ปานกลาง

จากตาราง 12 แสดงว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน
กิจการนักเรียน ในด้านการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.30$ และ 3.23)
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงจะเห็นด้วยมาก ข้อที่ว่าที่ตั้งของห้องสมุด
มีความเหมาะสม โดยห่างไกลจากเสียงรบกวน, อากาศถ่ายเทสะดวก การตกแต่งบรรยากาศใน
ห้องสมุดสะอาดร่มรื่นสวยงามจุใจให้มาใช้บริการ ภายในห้องสมุดมีการจัดแบ่งพื้นที่เป็นสัดส่วน
ได้แก่ มุมหนังสือแบบเรียน, มุมหนังสือทั่วไป, มุมหนังสืออ้างอิง, มุมวารสารหนังสือพิมพ์ ฯลฯ

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงาน
กิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัย
นักเรียน จำแนกตามเพศและเป็นรายชื่อ

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจกรรมนักเรียน	ชาย			หญิง		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
	การจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน						
1	โรงเรียนจัดให้มีครุอนามัยหรือครูดูแล ห้องพยาบาลตลอดเวลา	3.56	1.16	มาก	3.48	1.10	ปานกลาง
2	โรงเรียนจัดให้มีบริการตรวจสุขภาพแก่นักเรียนเป็นประจำทุกปี	3.32	1.16	ปานกลาง	3.37	1.02	ปานกลาง
3	มีแพทย์และพยาบาลหรือเจ้าหน้าที่ สาธารณสุขมาตรวจสุขภาพนักเรียนที่ โรงเรียนเป็นครั้งคราว	3.18	1.09	ปานกลาง	3.18	1.04	ปานกลาง
4	โรงเรียนจัดให้มีบริการฉีดวัคซีนภูมิคุ้มกัน โรคให้กับนักเรียนเมื่อเกิดโรคระบาดขึ้น	3.21	1.11	ปานกลาง	3.15	1.11	ปานกลาง
5	ห้องพยาบาลมีเครื่องชั่งน้ำหนักและวัดส่วน สูงไว้บริการแก่นักเรียน	3.47	1.07	ปานกลาง	3.39	1.03	มาก
6	โรงเรียนมีเตียงพยาบาลและเครื่องนอน จำนวนเพียงพอให้บริการแก่นักเรียนที่ป่วย	3.45	1.11	ปานกลาง	3.31	1.11	ปานกลาง
7	ห้องพยาบาลมีอุปกรณ์ที่ใช้ล้างแผล, ทำแผลให้กับนักเรียนที่ได้รับบาดเจ็บ	3.55	1.09	มาก	3.56	0.92	มาก
8	โรงเรียนจัดให้มีระเบียบและข้อปฏิบัติเกี่ยว กับการใช้ห้องพยาบาลให้นักเรียนทราบ อย่างทั่วถึง	3.22	1.11	ปานกลาง	3.24	0.95	ปานกลาง

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจการนักเรียน	ชาย			หญิง		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
9	นักเรียนได้รับความสะดวกในการรับบริการ ต่างๆ จากห้องพยาบาล	3.28	1.14	ปานกลาง	3.09	1.11	ปานกลาง
10	โรงเรียนมีการจัดส่งต่อนักเรียนที่เจ็บป่วยไป รับการรักษาจากแพทย์หรือสถานพยาบาล ใกล้เคียง	3.59	1.08	มาก	3.43	1.06	ปานกลาง
11	โรงเรียนจัดให้มีการบันทึกชื่อผู้ป่วย อาการ และการรักษาพยาบาลลงในสมุดบันทึก ประจำวันของห้องพยาบาล	3.63	1.05	มาก	3.74	0.98	มาก
12	โรงเรียนมีการติดต่อหรือแจ้งให้ผู้ปกครอง ทราบเกี่ยวกับการเจ็บป่วยของนักเรียน	3.46	1.10	ปานกลาง	3.40	1.13	ปานกลาง
13	โรงเรียนจัดให้มียาและเวชภัณฑ์ ไว้บริการ แก่นักเรียนอย่างเพียงพอ	3.61	1.04	มาก	3.50	1.00	ปานกลาง
14	โรงเรียนมีการเชิญวิทยากรจากภายนอกมา ให้ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษา สุขภาพอนามัยให้กับนักเรียน	3.19	1.03	ปานกลาง	3.28	1.00	ปานกลาง
15	มีการจัดกิจกรรม, บอร์ดนิทรรศการให้ความ รู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ, โรคต่างๆ เช่น โรคเอดส์, ไวรัสตับอักเสบ ฯลฯ	3.47	1.10	ปานกลาง	3.57	1.01	ปานกลาง
รวม		3.41	1.09	ปานกลาง	3.37	1.03	ปานกลาง

จากตาราง 13 แสดงว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน
กิจกรรมนักเรียน ในด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.41$ และ
3.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เพศชายและเพศหญิงจะเห็นด้วยมาก เหมือนกันในข้อที่ว่า
ห้องพยาบาลมีอุปกรณ์ที่ใช้ล้างแผล, ทำแผลให้กับนักเรียนที่ได้รับบาดเจ็บ และข้อที่โรงเรียนจัดให้มี
การบันทึกชื่อผู้ป่วย อาการ และการรักษาพยาบาลลงในสมุดบันทึกประจำวันของห้องพยาบาล

ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังนี้
(ตาราง 14 – 18)

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงาน
กิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ด้านการควบคุมความประพฤติและ
ระเบียบวินัยนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษาและเป็นรายชื่อ

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจการนักเรียน	มัธยมศึกษาตอนต้น			มัธยมศึกษาตอนปลาย		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
	<u>การควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัย นักเรียน</u>						
1	โรงเรียนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนด ระเบียบวินัย	3.44	1.15	ปานกลาง	3.00	1.18	ปานกลาง
2	โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมี ระเบียบวินัยในตนเอง	3.80	0.78	มาก	3.53	0.87	มาก
3	โรงเรียนเชิญผู้ปกครองมาปรึกษาหารือแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นกับ นักเรียนด้านระเบียบวินัย และความ ประพฤตินักเรียน	3.57	0.92	มาก	3.30	0.95	ปานกลาง
4	ระเบียบวินัยที่โรงเรียนใช้อยู่ไม่เหมาะสม เป็นเหตุให้เกิดปัญหา	3.16	1.00	ปานกลาง	2.99	1.03	ปานกลาง
5	การฝ่าฝืนระเบียบวินัยของนักเรียนมาจาก พื้นฐานเดิมที่บ้านของนักเรียน	3.07	1.12	ปานกลาง	2.99	1.03	ปานกลาง

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจการนักเรียน	มัธยมศึกษาตอนต้น			มัธยมศึกษาตอนปลาย		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
6	การขาดความร่วมมือเอาใจใส่ และรับผิดชอบของบุคลากรในโรงเรียนทำให้นักเรียนฝ่าฝืนระเบียบวินัย	3.03	1.07	ปานกลาง	3.00	0.95	ปานกลาง
7	โรงเรียนมีมาตรการควบคุมให้นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบวินัยของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด	3.81	0.94	มาก	3.72	0.92	มาก
8	โรงเรียนมีการจัดอบรมนักเรียน ในเรื่องระเบียบวินัย และความปลอดภัยเป็นประจำทุกสัปดาห์	3.59	1.10	มาก	3.27	1.02	ปานกลาง
9	โรงเรียนมีการจัดทำข้อมูลในด้านต่างๆเกี่ยวกับนักเรียนเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานด้านพฤติกรรม	3.72	0.96	มาก	3.32	1.07	ปานกลาง
10	โรงเรียนได้รายงาน การพัฒนาความก้าวหน้าและผลดีความชอบของนักเรียนให้ผู้ปกครองได้ทราบ	3.60	0.99	มาก	3.20	1.11	ปานกลาง
11	โรงเรียนจัดให้มีการให้รางวัลหรือชมเชยนักเรียนที่ประพฤติดี เพื่อเป็นกำลังใจและตัวอย่างที่ดี	3.86	1.05	มาก	3.72	0.94	มาก
12	การลงโทษนักเรียนที่กระทำความผิดเป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ เช่น มีการว่ากล่าวตักเตือนก่อน, ทำทัณฑ์บน, ฯลฯ	4.02	0.91	มาก	3.76	0.92	มาก

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจการนักเรียน	มัธยมศึกษาตอนต้น			มัธยมศึกษาตอนปลาย		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
13	โรงเรียนได้จัดทำประกาศหรือคู่มือนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้ทราบและเข้าใจถึงกฎ เกณฑ์ข้อบังคับเกี่ยวกับระเบียบวินัยของ นักเรียน	3.61	1.05	มาก	3.61	1.07	มาก
14	โรงเรียนมีการผ่อนผันให้นักเรียนที่ต้องช่วย งานผู้ปกครอง มาโรงเรียนสายได้เป็นบาง กรณี	3.05	1.11	ปานกลาง	3.09	1.15	ปานกลาง
15	ครู-อาจารย์ ได้สอบถามสาเหตุข้อเท็จจริง ก่อนทุกครั้งที่จะลงโทษนักเรียนที่ทำความ ผิด	3.66	1.13	มาก	3.38	1.13	ปานกลาง
รวม		3.35	1.01	ปานกลาง	3.32	1.02	ปานกลาง

จากตาราง 14 จะเห็นได้ว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน ด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.35$ และ 3.32) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความคิดเห็นในระดับมากในข้อที่ว่า โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีระเบียบวินัยในตนเอง โรงเรียนมีมาตรการควบคุมให้นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบวินัยของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด โรงเรียนจัดให้มีการให้รางวัลหรือชมเชยนักเรียนที่ประพฤติดี เพื่อเป็นกำลังใจและตัวอย่างที่ดี การลงโทษนักเรียนที่กระทำความผิดเป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ เช่น มีการว่ากล่าวตักเตือนก่อน, ทำทัณฑ์บน, ฯลฯ โรงเรียนได้จัดทำประกาศหรือคู่มือนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้ทราบและเข้าใจถึงกฎเกณฑ์ข้อบังคับเกี่ยวกับระเบียบวินัยของนักเรียน

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงาน
กิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียนจำแนก
ตามระดับการศึกษาและเป็นรายชื่อ

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจการนักเรียน	มัธยมศึกษาตอนต้น			มัธยมศึกษาตอนปลาย		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
	<u>การจัดกิจกรรมนักเรียน</u>						
1	โรงเรียนมีการสำรวจความต้องการของ นักเรียนที่จะเลือกกิจกรรมชุมนุมก่อนที่จะ มีการเปิดรับนักเรียนแต่ละกิจกรรม	3.59	1.02	มาก	3.17	1.07	ปานกลาง
2	นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรม ที่โรงเรียนจัดขึ้น	3.40	0.95	ปานกลาง	3.08	1.12	ปานกลาง
3	การเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียนไม่ควร บังคับไว้ในหลักสูตร	3.30	0.97	ปานกลาง	3.55	1.09	มาก
4	กิจกรรมที่จัดขึ้นในโรงเรียนไม่น่าสนใจ	3.21	1.05	ปานกลาง	3.12	0.87	ปานกลาง
5	นักเรียนสามารถเลือกสมัครเข้าเป็นสมาชิก ของชุมนุมที่ตรงตามความถนัดและความ สามารถของตนเองได้	3.78	1.05	มาก	3.41	1.14	ปานกลาง
6	โรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น การจัดนิทรรศการทางวิชาการ, การแข่งขัน กีฬา, การจัดการแสดง ฯลฯ	3.87	0.94	มาก	3.72	0.93	มาก
7	การจัดกิจกรรมนักเรียนมีผลกระทบต่อ เวลาเรียนของนักเรียน	3.01	1.08	ปานกลาง	2.84	1.07	ปานกลาง
8	โรงเรียนจัดอาจารย์ที่ปรึกษาได้เหมาะสม กับแต่ละกิจกรรม เพื่อให้คำปรึกษาช่วย เหลือนักเรียน	3.54	1.08	มาก	3.27	1.06	ปานกลาง

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจการนักเรียน	มัธยมศึกษาตอนต้น			มัธยมศึกษาตอนปลาย		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
9	ในการจัดกิจกรรมนักเรียนแต่ละครั้ง โรงเรียนได้จัดให้มีการประเมินผลไว้เพื่อ พัฒนาหรือปรับปรุงแก้ไข	3.61	0.97	มาก	3.38	1.00	ปานกลาง
10	กิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัด ไม่เป็นไปตาม ความต้องการของนักเรียน	2.90	1.12	ปานกลาง	2.82	1.12	ปานกลาง
11	นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมชุมนุมของ โรงเรียนด้วยความสมัครใจ	3.71	1.05	มาก	3.35	1.05	ปานกลาง
12	โรงเรียนจัดให้มีเอกสาร,ตำรา,สื่อ,วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมอย่าง เพียงพอ	3.52	1.00	มาก	3.19	1.02	ปานกลาง
13	นักเรียนสามารถเปลี่ยนชุมนุมได้แต่ละ ภาคเรียน	3.41	1.25	ปานกลาง	3.13	1.18	ปานกลาง
14	ในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งมีการประชา สัมพันธ์ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ	3.61	0.98	มาก	3.31	0.95	ปานกลาง
15	โรงเรียนเชิญผู้ปกครองและบุคคลภายใน นอกให้มามีส่วนร่วมกิจกรรมของนักเรียน	3.09	1.15	ปานกลาง	2.88	1.17	ปานกลาง
รวม		3.43	1.04	ปานกลาง	3.21	1.05	ปานกลาง

จากตาราง 15 แสดงว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน ในด้านการจัดกิจกรรมนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ =3.43 และ 3.21) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเห็นด้วยในระดับมากในข้อที่ว่า โรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น การจัดนิทรรศการทางวิชาการ, การแข่งขันกีฬา, การจัดการแสดง ฯลฯ

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงาน
กิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ด้านการจัดบริการแนะแนวนักเรียน
จำแนกตามระดับการศึกษาและเป็นรายข้อ

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจกรรมนักเรียน	มัธยมศึกษาตอนต้น			มัธยมศึกษาตอนปลาย		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
	<u>การจัดบริการแนะแนวนักเรียน</u>						
1	โรงเรียนจัดให้มีห้องหรือหน่วยบริการแนะ แนวไว้เฉพาะอย่างเหมาะสม	3.52	1.01	มาก	3.51	0.90	มาก
2	โรงเรียนมีอาจารย์และบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจ เพื่อทำหน้าที่แนะแนว เพียงพอ ต่อปริมาณนักเรียน	3.52	0.96	มาก	3.30	0.91	ปานกลาง
3	โรงเรียนได้จัดหาเอกสารและข้อมูลเพื่อ ประโยชน์แก่การแนะแนวให้นักเรียนได้มี โอกาสศึกษาค้นคว้า	3.42	0.98	ปานกลาง	3.21	1.00	ปานกลาง
4	โรงเรียนได้เชิญผู้เชี่ยวชาญหรือบุคคลภายนอกที่ประสบความสำเร็จในอาชีพต่างๆ มาร่วมให้การแนะแนวนักเรียน	3.31	1.03	ปานกลาง	2.89	1.11	ปานกลาง
5	โรงเรียนได้จัดหาทุนอุดหนุนการศึกษา สำหรับนักเรียนที่ขาดแคลนได้เพียงพอ	3.48	0.99	ปานกลาง	3.37	0.97	ปานกลาง
6	โรงเรียนได้จัดพิมพ์เอกสารหรือประกาศ แหล่งทุนให้นักเรียนได้ทราบ	3.43	1.06	ปานกลาง	2.95	1.00	ปานกลาง
7	การแนะแนวมุ่งแต่เพียงเรื่องการศึกษาต่อ เท่านั้น มิได้มุ่งด้านความประพฤติหรือ ปัญหาทางด้านจิตใจ	2.97	1.09	ปานกลาง	2.81	1.09	ปานกลาง

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจการนักเรียน	มัธยมศึกษาตอนต้น			มัธยมศึกษาตอนปลาย		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
8	การประชาสัมพันธ์ในเรื่องการให้ทุนยังไม่ดีพอ	3.02	0.99	ปานกลาง	2.92	0.92	ปานกลาง
9	เมื่อมีปัญหาด้านต่างๆ นักเรียนสนใจที่จะใช้บริการแนะแนวของทางโรงเรียน	3.21	1.07	ปานกลาง	2.89	1.05	ปานกลาง
10	โรงเรียนมีการจัดนิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาต่อ	3.55	1.01	มาก	3.15	1.12	ปานกลาง
11	โรงเรียนมีการติดต่อกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อรับนักเรียนเข้าทำงานพิเศษหลังเวลาเลิกเรียนหรือช่วงปิดภาคเรียน	3.07	1.13	ปานกลาง	2.75	1.12	ปานกลาง
12	โรงเรียนมีทุนช่วยเหลือนักเรียนได้ทันทีที่นักเรียนประสบความเดือดร้อน เช่น บ้านถูกเพลิงไหม้	3.74	1.05	มาก	3.42	0.93	ปานกลาง
13	โรงเรียนกำหนดคุณสมบัติของนักเรียนที่จะขอรับทุนมากเกินไป	2.76	0.93	ปานกลาง	2.92	0.86	ปานกลาง
14	โรงเรียนให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้กับนักเรียนที่ต้องการจะออมทรัพย์ โดยติดต่อธนาคารหรือออมสินให้มารับฝากเงินที่โรงเรียนเป็นประจำทุกเดือน	3.64	1.06	มาก	3.29	0.95	ปานกลาง
15	โรงเรียนมีการประสานงานกับธนาคารเพื่อให้นักเรียนกู้เงินยืมเรียนได้	3.26	1.07	ปานกลาง	3.17	1.08	ปานกลาง
รวม		3.32	1.02	ปานกลาง	3.10	1.00	ปานกลาง

จากตาราง 16 แสดงว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียน ในด้านการจัดบริการแนะแนวนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.32$ และ 3.10) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เห็นด้วยในระดับมาก ในข้อที่ว่าโรงเรียนจัดให้มีห้องหรือหน่วยบริการแนะแนวไว้เฉพาะอย่างเหมาะสม

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงาน
 กิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ด้านการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน
 จำแนกตามระดับการศึกษาและเป็นรายชื่อ

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจกรรมนักเรียน	มัธยมศึกษาตอนต้น			มัธยมศึกษาตอนปลาย		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
	<u>การจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน</u>						
1	ที่ตั้งของห้องสมุดมีความเหมาะสม โดยห่างไกลจากเสียงรบกวน, อากาศถ่ายเทสะดวก	3.69	1.01	มาก	3.59	0.96	มาก
2	การตกแต่งบรรยากาศในห้องสมุดสะอาด ร่มรื่นสวยงามจุใจให้มาใช้บริการ	3.64	0.95	มาก	3.37	0.92	ปานกลาง
3	ภายในห้องสมุดมีการจัดแบ่งพื้นที่เป็นสัดส่วนได้แก่ มุมหนังสือแบบเรียน, มุมหนังสือทั่วไป, มุมหนังสืออ้างอิง, มุมวารสารหนังสือพิมพ์ ฯลฯ	3.67	1.04	มาก	3.51	0.97	มาก
4	ห้องสมุดมีหนังสือประเภทต่างๆ ให้บริการอย่างเพียงพอกับความต้องการของนักเรียน	3.47	1.07	ปานกลาง	3.24	1.16	ปานกลาง
5	การจัดหนังสือในห้องสมุดสะดวกแก่การค้นหา	3.39	1.10	ปานกลาง	3.12	0.96	ปานกลาง
6	มีบริการโสตทัศนวัสดุภายในห้องสมุด	3.07	1.08	ปานกลาง	2.98	1.07	ปานกลาง
7	มีบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า	3.33	1.09	ปานกลาง	2.99	0.98	ปานกลาง
8	ห้องสมุดมีการประชาสัมพันธ์หรือจัดแสดงรายชื่อหนังสือที่เข้ามาใหม่ หรือหนังสือที่น่าสนใจ	3.22	1.13	ปานกลาง	2.80	1.11	ปานกลาง

ตาราง 17 (ต่อ)

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจการนักเรียน	มัธยมศึกษาตอนต้น			มัธยมศึกษาตอนปลาย		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
9	ห้องสมุดมีบริการหนังสือแบบเรียนให้ นักเรียนขอยืมเรียน	3.35	1.16	ปานกลาง	3.13	1.09	ปานกลาง
10	ห้องสมุดจัดให้มีพื้นที่ในการนั่งอ่านอย่าง เพียงพอ และเป็นสัดส่วน เช่น มุมศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง, มุมสบาย, มุมสวน หย่อม ฯลฯ	3.51	1.14	มาก	3.14	0.99	ปานกลาง
11	มีการจัดห้องสมุดเคลื่อนที่ในโรงเรียนตาม จุดต่างๆ เช่น มุมอาคาร, โรงอาหาร, ใต้ต้นไม้ ฯลฯ	2.86	1.25	ปานกลาง	2.58	1.12	ปานกลาง
12	นักเรียนมีนิสัยรักการศึกษาค้นคว้าด้วยตน เองโดยใช้เวลาส่วนใหญ่ศึกษาค้นคว้าใน ห้องสมุด	3.17	1.09	ปานกลาง	3.05	1.00	ปานกลาง
13	สภาพหนังสือในห้องสมุดมีเนื้อหาที่ทันสมัย น่าอ่านและไม่ซ้ำรุดซ้ำซาก	3.29	1.05	ปานกลาง	2.92	1.07	ปานกลาง
14	ห้องสมุดมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และการศึกษาค้นคว้า ให้กับนักเรียน	3.20	0.97	ปานกลาง	3.08	0.93	ปานกลาง
15	มีการจัดห้องสมุดหมวดวิชาต่างๆ ให้บริการ แก่นักเรียน นอกเหนือจากห้องสมุดโรงเรียน อีก	3.26	1.08	ปานกลาง	3.11	1.07	ปานกลาง
รวม		3.55	1.08	มาก	3.10	1.02	ปานกลาง

จากตาราง 17 แสดงว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน
 กิจการนักเรียน ในด้านการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.55$) ส่วนนักเรียนระดับ
 มัธยมศึกษาตอนปลายจะเห็นด้วยในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า
 นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจะเห็นด้วยมาก ในที่ว่า
 ที่ตั้งของห้องสมุดมีความเหมาะสม โดยห่างไกลจากเสียงรบกวน, อากาศถ่ายเทสะดวก ภายใน
 ห้องสมุดมีการจัดแบ่งพื้นที่เป็นสัดส่วนได้แก่ มุมหนังสือแบบเรียน, มุมหนังสือทั่วไป, มุมหนังสือ
 อ้างอิง, มุมวารสารหนังสือพิมพ์ ฯลฯ

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงาน
กิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัย
นักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษาและเป็นรายชื่อ

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจการนักเรียน	มัธยมศึกษาตอนต้น			มัธยมศึกษาตอนปลาย		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเห็น คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเห็น คิดเห็น
	<u>การจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน</u>						
1	โรงเรียนจัดให้มีครูอนามัยหรือครูดูแล ห้องพยาบาลตลอดเวลา	3.59	1.12	มาก	3.35	1.13	ปานกลาง
2	โรงเรียนจัดให้มีบริการตรวจสุขภาพแก่นักเรียนเป็นประจำทุกปี	3.52	1.05	มาก	2.98	1.07	ปานกลาง
3	มีแพทย์และพยาบาลหรือเจ้าหน้าที่ สาธารณสุขมาตรวจสุขภาพนักเรียนที่ โรงเรียนเป็นครั้งคราว	3.36	1.05	ปานกลาง	2.79	0.98	ปานกลาง
4	โรงเรียนจัดให้มีบริการฉีดวัคซีนภูมิคุ้มกัน โรคให้กับนักเรียนเมื่อเกิดโรคระบาดขึ้น	3.34	1.09	ปานกลาง	2.83	1.08	ปานกลาง
5	ห้องพยาบาลมีเครื่องชั่งน้ำหนักและวัดส่วน สูงไว้บริการแก่นักเรียน	3.56	1.03	มาก	3.15	1.05	ปานกลาง
6	โรงเรียนมีเตียงพยาบาลและเครื่องนอน จำนวนเพียงพอให้บริการแก่นักเรียนที่ป่วย	3.42	1.08	ปานกลาง	3.28	1.16	ปานกลาง
7	ห้องพยาบาลมีอุปกรณ์ที่ใช้ล้างแผล, ทำแผลให้กับนักเรียนที่ได้รับบาดเจ็บ	3.60	0.99	มาก	3.45	1.04	ปานกลาง
8	โรงเรียนจัดให้มีระเบียบและข้อปฏิบัติเกี่ยว กับการใช้ห้องพยาบาลให้นักเรียนทราบ อย่างทั่วถึง	3.33	1.05	ปานกลาง	3.03	0.96	ปานกลาง

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจการนักเรียน	มัธยมศึกษาตอนต้น			มัธยมศึกษาตอนปลาย		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
9	นักเรียนได้รับความสะดวกในการรับบริการ ต่างๆ จากห้องพยาบาล	3.32	1.13	ปานกลาง	2.90	1.06	ปานกลาง
10	โรงเรียนมีการจัดส่งต่อนักเรียนที่เจ็บป่วยไป รับการรักษาจากแพทย์หรือสถานพยาบาล ใกล้เคียง	3.61	1.09	มาก	3.28	1.01	ปานกลาง
11	โรงเรียนจัดให้มีการบันทึกชื่อผู้ป่วย อาการ และการรักษาพยาบาลลงในสมุดบันทึก ประจำวันของห้องพยาบาล	3.75	0.97	มาก	3.54	1.09	มาก
12	โรงเรียนมีการติดต่อหรือแจ้งให้ผู้ปกครอง ทราบเกี่ยวกับการเจ็บป่วยของนักเรียน	3.64	1.08	มาก	2.99	1.05	ปานกลาง
13	โรงเรียนจัดให้มียาและเวชภัณฑ์ ไว้บริการ แก่นักเรียนอย่างเพียงพอ	3.66	1.02	มาก	3.34	0.99	ปานกลาง
14	โรงเรียนมีการเชิญวิทยากรจากภายนอกมา ให้ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษา สุขภาพอนามัยให้กับนักเรียน	3.37	0.99	ปานกลาง	2.95	1.01	ปานกลาง
15	มีการจัดกิจกรรม, บอร์ดนิทรรศการให้ความ รู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ, โรคต่างๆ เช่น โรคเอดส์, ไวรัสตับอักเสบ ฯลฯ	3.58	1.05	มาก	3.40	1.07	ปานกลาง
รวม		3.51	1.05	มาก	3.15	1.05	ปานกลาง

จากตาราง 18 แสดงว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน ในด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.51$) ส่วนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.15$) ข้อที่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความคิดเห็นเหมือนกันในระดับมาก ในข้อที่ว่า โรงเรียนจัดให้มีการบันทึกชื่อผู้ป่วย อาการ และการรักษาพยาบาลลงในสมุดบันทึกประจำวันของห้องพยาบาล

ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังนี้
(ตาราง 19 – 23)

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการ
นักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบ
วินัยนักเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียนและเป็นรายชื่อ

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจการนักเรียน	ร.ร.ขนาดใหญ่			ร.ร.ขนาดใหญ่พิเศษ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
	<u>การควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัย นักเรียน</u>						
1	โรงเรียนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนด ระเบียบวินัย	3.42	1.09	ปานกลาง	3.24	1.22	ปานกลาง
2	โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมี ระเบียบวินัยในตนเอง	3.79	0.74	มาก	3.67	0.85	มาก
3	โรงเรียนเชิญผู้ปกครองมาปรึกษาหารือแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นกับ นักเรียนด้านระเบียบวินัย และความ ประพฤติของนักเรียน	3.60	0.85	มาก	3.43	0.97	ปานกลาง
4	ระเบียบวินัยที่โรงเรียนใช้อยู่ไม่เหมาะสม เป็นเหตุให้เกิดปัญหา	3.33	0.96	ปานกลาง	3.00	1.02	ปานกลาง
5	การฝ่าฝืนระเบียบวินัยของนักเรียนมาจาก พื้นฐานเดิมที่บ้านของนักเรียน	3.00	0.99	ปานกลาง	3.06	1.13	ปานกลาง

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจการนักเรียน	ร.ร.ขนาดใหญ่			ร.ร.ขนาดใหญ่พิเศษ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
6	การขาดความร่วมมือเอาใจใส่ และรับผิดชอบของบุคลากรในโรงเรียนทำให้นักเรียนฝ่าฝืนระเบียบวินัย	3.00	1.07	ปานกลาง	3.02	1.02	ปานกลาง
7	โรงเรียนมีมาตรการควบคุมให้นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบวินัยของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด	3.87	0.98	มาก	3.74	0.92	มาก
8	โรงเรียนมีการจัดอบรมนักเรียน ในเรื่องของระเบียบวินัย และความประพฤติเป็นประจำทุกสัปดาห์	3.40	1.21	มาก	3.53	1.03	มาก
9	โรงเรียนมีการจัดทำข้อมูลในด้านต่างๆเกี่ยวกับนักเรียนเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานด้านพฤติกรรม	3.64	0.99	มาก	3.57	1.02	มาก
10	โรงเรียนได้รายงาน การพัฒนาความก้าวหน้าและผลดีความชอบของนักเรียนให้ผู้ปกครองได้ทราบ	3.44	1.06	ปานกลาง	3.49	1.04	ปานกลาง
11	โรงเรียนจัดให้มีการให้รางวัลหรือชมเชยนักเรียนที่ประพฤติดี เพื่อเป็นกำลังใจและตัวอย่างที่ดี	3.73	1.04	มาก	3.85	1.01	มาก
12	การลงโทษนักเรียนที่กระทำความผิดเป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ เช่น มีการว่ากล่าวตักเตือนก่อน, ทำทัณฑ์บน, ฯลฯ	4.06	0.94	มาก	3.89	0.90	มาก

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจการนักเรียน	ร.ร.ขนาดใหญ่			ร.ร.ขนาดใหญ่พิเศษ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
13	โรงเรียนได้จัดทำประกาศหรือคู่มือนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้ทราบและเข้าใจถึงกฎ เกณฑ์ข้อบังคับเกี่ยวกับระเบียบวินัยของ นักเรียน	3.66	1.07	มาก	3.59	1.05	มาก
14	โรงเรียนมีการผ่อนผันให้นักเรียนที่ต้องช่วย งานผู้ปกครอง มาโรงเรียนสายได้เป็นบาง กรณี	3.16	1.18	ปานกลาง	3.02	1.10	ปานกลาง
15	ครู-อาจารย์ ได้สอบถามสาเหตุข้อเท็จจริง ก่อนทุกครั้งที่จะลงโทษนักเรียนที่ทำความ ผิด	3.66	1.17	มาก	3.54	1.12	มาก
รวม		3.51	1.02	มาก	3.44	1.02	ปานกลาง

จากตาราง 19 แสดงว่านักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน
กิจการนักเรียน ด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.51$)
ส่วนนักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.44$) เมื่อพิจารณาเป็น
รายข้อ พบว่า นักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่ และนักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นใน
ระดับมากในข้อที่ว่า โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีระเบียบวินัยในตนเอง โรงเรียนมี
มาตรการควบคุมให้นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบวินัยของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด โรงเรียนมีการจัดทำ
ข้อมูลในด้านต่างๆ เกี่ยวกับนักเรียนเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานด้านพฤติกรรม โรงเรียนจัดให้มีการให้
รางวัลหรือชมเชยนักเรียนที่ประพฤติดี เพื่อเป็นกำลังใจและตัวอย่างที่ดี การลงโทษนักเรียนที่กระทำ

ความผิดเป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ เช่น มีการว่ากล่าวตักเตือนก่อน, ทำทัณฑ์บน, ฯลฯ โรงเรียนได้จัดทำประกาศหรือคู่มือนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้ทราบและเข้าใจถึงกฎเกณฑ์ข้อบังคับเกี่ยวกับระเบียบวินัยของนักเรียน ครู-อาจารย์ได้สอบถามสาเหตุข้อเท็จจริงก่อนทุกครั้งที่จะลงโทษนักเรียนที่ทำความผิด

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการ
นักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน จำแนกตาม
ขนาดโรงเรียนและเป็นรายชื่อ

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจการนักเรียน	ร.ร.ขนาดใหญ่			ร.ร.ขนาดใหญ่พิเศษ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
	<u>การจัดกิจกรรมนักเรียน</u>						
1	โรงเรียนมีการสำรวจความต้องการของ นักเรียนที่จะเลือกกิจกรรมชุมนุมก่อนที่จะ มีการเปิดรับนักเรียนแต่ละกิจกรรม	3.43	1.09	ปานกลาง	3.47	1.04	ปานกลาง
2	นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรม ที่โรงเรียนจัดขึ้น	3.31	1.12	ปานกลาง	3.30	0.97	ปานกลาง
3	การเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียนไม่ควร บังคับไว้ในหลักสูตร	3.23	1.00	ปานกลาง	3.45	1.01	ปานกลาง
4	กิจกรรมที่จัดขึ้นในโรงเรียนไม่น่าสนใจ	3.21	1.05	ปานกลาง	3.12	0.87	ปานกลาง
5	นักเรียนสามารถเลือกสมัครเข้าเป็นสมาชิก ของชุมนุมที่ตรงตามความถนัดและความ สามารถของตนเองได้	3.96	0.99	มาก	3.54	1.12	มาก
6	โรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น การจัดนิทรรศการทางวิชาการ, การแข่งขัน กีฬา, การจัดการแสดง ฯลฯ	4.02	0.98	มาก	3.73	0.91	มาก
7	การจัดกิจกรรมนักเรียนมีผลกระทบต่อ เวลาเรียนของนักเรียน	3.07	1.08	ปานกลาง	2.90	1.07	ปานกลาง
8	โรงเรียนจัดอาจารย์ที่ปรึกษาได้เหมาะสม กับแต่ละกิจกรรม เพื่อให้คำปรึกษาช่วย เหลือนักเรียน	3.64	1.05	มาก	3.37	1.08	ปานกลาง

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจการนักเรียน	ร.ร.ขนาดใหญ่			ร.ร.ขนาดใหญ่พิเศษ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเห็น
9	ในการจัดกิจกรรมนักเรียนแต่ละครั้ง โรงเรียนได้จัดให้มีการประเมินผลไว้เพื่อ พัฒนาหรือปรับปรุงแก้ไข	3.56	0.92	มาก	3.53	1.01	มาก
10	กิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัด ไม่เป็นไปตาม ความต้องการของนักเรียน	3.11	1.20	ปานกลาง	2.77	1.07	ปานกลาง
11	นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมชุมนุมของ โรงเรียนด้วยความสมัครใจ	3.77	1.06	มาก	3.51	1.05	มาก
12	โรงเรียนจัดให้มีเอกสาร,ตำรา,สื่อ,วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมอย่าง เพียงพอ	3.45	0.96	ปานกลาง	3.40	1.04	ปานกลาง
13	นักเรียนสามารถเปลี่ยนชุมนุมได้แต่ละ ภาคเรียน	3.21	1.36	ปานกลาง	3.37	1.17	ปานกลาง
14	ในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งมีการประชา สัมพันธ์ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ	3.62	0.97	มาก	3.47	0.98	ปานกลาง
15	โรงเรียนเชิญผู้ปกครองและบุคคลภาย นอกให้มามีส่วนร่วมกิจกรรมของนักเรียน	2.91	1.18	ปานกลาง	3.07	1.15	ปานกลาง
รวม		3.44	1.06	ปานกลาง	3.33	1.03	ปานกลาง

จากตาราง 20 แสดงว่านักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่และนักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน ในด้านการจัดกิจกรรมนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.44$ และ 3.33) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่และนักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ เห็นด้วยในระดับมากในข้อที่ว่า นักเรียนสามารถเลือกสมัครเข้าเป็นสมาชิกของ ชุมนุมที่ตรงตามความถนัดและความสามารถของตนเองได้ โรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น การจัดนิทรรศการทางวิชาการ, การแข่งขันกีฬา, การจัดการแสดง ฯลฯ ในด้านการจัดกิจกรรม แต่ครั้งโรงเรียนได้จัดให้มีการประเมินผลไว้เพื่อพัฒนาหรือปรับปรุงแก้ไข นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม ชุมนุมของโรงเรียนด้วยความสมัครใจ

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการ
นักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ด้านการจัดบริการแนะแนวนักเรียน
จำแนกตามขนาดโรงเรียนและเป็นรายชื่อ

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจการนักเรียน	ร.ร.ขนาดใหญ่			ร.ร.ขนาดใหญ่พิเศษ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
	<u>การจัดบริการแนะแนวนักเรียน</u>						
1	โรงเรียนจัดให้มีห้องหรือหน่วยบริการแนะ แนวไว้เฉพาะอย่างเหมาะสม	3.61	0.95	มาก	3.47	0.99	ปานกลาง
2	โรงเรียนมีอาจารย์และบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจ เพื่อทำหน้าที่แนะแนว เพียงพอ ต่อปริมาณนักเรียน	3.54	0.98	มาก	3.42	0.94	ปานกลาง
3	โรงเรียนได้จัดหาเอกสารและข้อมูลเพื่อ ประโยชน์แก่การแนะแนวให้นักเรียนได้มี โอกาสศึกษาค้นคว้า	3.54	1.09	มาก	3.28	0.93	ปานกลาง
4	โรงเรียนได้เชิญผู้เชี่ยวชาญหรือบุคคลภาย นอกที่ประสบความสำเร็จในอาชีพต่างๆ มาร่วมให้การแนะแนวนักเรียน	3.15	1.07	ปานกลาง	3.19	1.08	ปานกลาง
5	โรงเรียนได้จัดหาทุนอุดหนุนการศึกษา สำหรับนักเรียนที่ขาดแคลนได้เพียงพอ	3.68	1.00	มาก	3.34	0.96	ปานกลาง
6	โรงเรียนได้จัดพิมพ์เอกสารหรือประกาศ แหล่งทุนให้นักเรียนได้ทราบ	3.30	1.13	ปานกลาง	3.27	1.03	ปานกลาง
7	การแนะแนวมุ่งแต่เพียงเรื่องการศึกษาต่อ เท่านั้น มิได้มุ่งด้านความประพฤติหรือ ปัญหาทางด้านจิตใจ	3.01	1.15	ปานกลาง	2.88	1.06	ปานกลาง

ตาราง 21 (ต่อ)

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจการนักเรียน	ร.ร.ขนาดใหญ่			ร.ร.ขนาดใหญ่พิเศษ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
8	การประชาสัมพันธ์ในเรื่องการให้ทุนยังไม่ดีพอ	3.13	1.09	ปานกลาง	2.93	0.91	ปานกลาง
9	เมื่อมีปัญหาด้านต่างๆ นักเรียนสนใจที่จะใช้บริการแนะแนวของทางโรงเรียน	3.22	1.12	ปานกลาง	3.06	1.05	ปานกลาง
10	โรงเรียนมีการจัดนิทรรศการให้ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาต่อ	3.68	1.08	มาก	3.31	1.03	ปานกลาง
11	โรงเรียนมีการติดต่อกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อรับนักเรียนเข้าทำงานพิเศษหลังเวลาเลิกเรียนหรือช่วงปิดภาคเรียน	3.09	1.12	ปานกลาง	2.92	1.14	ปานกลาง
12	โรงเรียนมีทุนช่วยเหลือนักเรียนได้ทันทีที่นักเรียนประสบความเดือดร้อน เช่น บ้านถูกเพลิงไหม้	3.72	1.09	มาก	3.60	0.99	มาก
13	โรงเรียนกำหนดคุณสมบัติของนักเรียนที่จะขอรับทุนมากเกินไป	2.87	0.99	ปานกลาง	2.78	0.88	ปานกลาง
14	โรงเรียนให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้กับนักเรียนที่ต้องการจะออมทรัพย์ โดยติดต่อธนาคารหรือออมสินให้มารับฝากเงินที่โรงเรียนเป็นประจำทุกเดือน	3.66	1.20	มาก	3.47	0.95	ปานกลาง
15	โรงเรียนมีการประสานงานกับธนาคารเพื่อให้นักเรียนกู้เงินยืมเรียนได้	3.32	1.07	ปานกลาง	3.19	1.08	ปานกลาง
รวม		3.36	1.07	ปานกลาง	3.20	1.00	ปานกลาง

จากตาราง 21 แสดงว่านักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่และนักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียน ในด้านการจัดบริการแนะแนวนักเรียนอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=3.36$ และ 3.20) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่และนักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ เห็นด้วยในระดับมาก ข้อที่ว่าโรงเรียนมีทุนช่วยเหลือนักเรียนได้ทันที ที่นักเรียนประสบความเดือดร้อน เช่น บ้านถูกเพลิงไหม้

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการ
นักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ด้านการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน
จำแนกตามขนาดโรงเรียนและเป็นรายชื่อ

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจการนักเรียน	ร.ร.ขนาดใหญ่			ร.ร.ขนาดใหญ่พิเศษ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
	<u>การจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน</u>						
1	ที่ตั้งของห้องสมุดมีความเหมาะสม โดยห่างไกลจากเสียงรบกวน, อากาศถ่ายเทสะดวก	3.73	1.01	มาก	3.63	0.98	มาก
2	การตกแต่งบรรยากาศในห้องสมุดสะอาด ร่มรื่นสวยงามจูงใจให้มาใช้บริการ	3.63	1.00	มาก	3.52	0.93	มาก
3	ภายในห้องสมุดมีการจัดแบ่งพื้นที่เป็นสัดส่วนได้แก่ มุมหนังสือแบบเรียน, มุมหนังสือทั่วไป, มุมหนังสืออ้างอิง, มุมวารสารหนังสือพิมพ์ ฯลฯ	3.67	1.02	มาก	3.59	1.02	มาก
4	ห้องสมุดมีหนังสือประเภทต่างๆ ให้บริการอย่างเพียงพอกับความต้องการของนักเรียน	3.52	1.04	มาก	3.35	1.14	ปานกลาง
5	การจัดหนังสือในห้องสมุดสะดวกแก่การค้นหา	3.39	1.00	ปานกลาง	3.27	1.08	ปานกลาง
6	มีบริการใส่ตลับวัสดุภายในห้องสมุด	2.89	1.07	ปานกลาง	3.11	1.07	ปานกลาง
7	มีบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ให้บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า	3.23	1.13	ปานกลาง	3.22	1.04	ปานกลาง
8	ห้องสมุดมีการประชาสัมพันธ์หรือจัดแสดงรายชื่อหนังสือที่เข้ามาใหม่ หรือหนังสือที่น่าสนใจ	3.05	1.15	ปานกลาง	3.10	1.13	ปานกลาง

ตาราง 22 (ต่อ)

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจการนักเรียน	ร.ร.ขนาดใหญ่			ร.ร.ขนาดใหญ่พิเศษ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
9	ห้องสมุดมีบริการหนังสือแบบเรียนให้ นักเรียนขอยืมเรียน	3.43	1.10	ปานกลาง	3.21	1.15	ปานกลาง
10	ห้องสมุดจัดให้มีพื้นที่ในการนั่งอ่านอย่าง เพียงพอ และเป็นสัดส่วน เช่น มุมศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง, มุมสบาย, มุมสวน หย่อม ฯลฯ	3.57	1.10	มาก	3.31	1.11	ปานกลาง
11	มีการจัดห้องสมุดเคลื่อนที่ในโรงเรียนตาม จุดต่างๆ เช่น มุมอาคาร, โรงอาหาร, ใต้ต้นไม้ ฯลฯ	2.74	1.28	ปานกลาง	2.79	1.17	ปานกลาง
12	นักเรียนมีนิสัยรักการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยใช้เวลาส่วนใหญ่ศึกษาค้นคว้าใน ห้องสมุด	3.21	1.03	ปานกลาง	3.10	1.08	ปานกลาง
13	สภาพหนังสือในห้องสมุดมีเนื้อหาที่ทันสมัย น่าอ่านและไม่ซ้ำรุดอีกขาด	3.21	1.01	ปานกลาง	3.15	1.10	ปานกลาง
14	ห้องสมุดมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และการศึกษาค้นคว้า ให้กับนักเรียน	3.22	1.02	ปานกลาง	3.14	0.93	ปานกลาง
15	มีการจัดห้องสมุดหมวดวิชาต่างๆ ให้บริการ แก่นักเรียน นอกเหนือจากห้องสมุดโรงเรียน อีก	3.13	1.05	ปานกลาง	3.25	1.08	ปานกลาง
รวม		3.30	1.06	ปานกลาง	3.24	1.06	ปานกลาง

จากตาราง 22 แสดงว่านักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่และนักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียน ในด้านการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X}=3.30$ และ 3.24) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่และนักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ เห็นด้วยมาก ในข้อที่ว่า ที่ตั้งของห้องสมุดมีความเหมาะสม โดย ห่างไกลจากเสียงรบกวน, อากาศถ่ายเทสะดวก การตกแต่งบรรยากาศในห้องสมุดสะอาด ร่มรื่น สวยงามสนใจให้มาใช้บริการ ภายในห้องสมุดมีการจัดแบ่งพื้นที่เป็นสัดส่วนได้แก่ มุมหนังสือแบบเรียน, มุมหนังสือทั่วไป, มุมหนังสืออ้างอิง, มุมวารสารหนังสือพิมพ์ ฯลฯ

ตาราง 23 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการ
นักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน
จำแนกตามขนาดโรงเรียนและเป็นรายชื่อ

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจการนักเรียน	ร.ร.ขนาดใหญ่			ร.ร.ขนาดใหญ่พิเศษ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
	<u>การจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน</u>						
1	โรงเรียนจัดให้มีครูอนามัยหรือครูดูแล ห้องพยาบาลตลอดเวลา	3.53	1.12	มาก	3.51	1.13	มาก
2	โรงเรียนจัดให้มีบริการตรวจสุขภาพแก่นักเรียนเป็นประจำทุกปี	3.59	1.11	มาก	3.24	1.06	ปานกลาง
3	มีแพทย์และพยาบาลหรือเจ้าหน้าที่ สาธารณสุขมาตรวจสุขภาพนักเรียนที่ โรงเรียนเป็นครั้งคราว	3.33	1.11	ปานกลาง	3.12	1.04	ปานกลาง
4	โรงเรียนจัดให้มีบริการฉีดวัคซีนภูมิคุ้มกัน โรคให้กับนักเรียนเมื่อเกิดโรคระบาดขึ้น	3.26	1.13	ปานกลาง	3.14	1.10	ปานกลาง
5	ห้องพยาบาลมีเครื่องชั่งน้ำหนักและวัดส่วน สูงไว้บริการแก่นักเรียน	3.52	1.13	มาก	3.39	1.01	ปานกลาง
6	โรงเรียนมีเตียงพยาบาลและเครื่องนอน จำนวนเพียงพอให้บริการแก่นักเรียนที่ป่วย	3.44	1.11	ปานกลาง	3.35	1.11	ปานกลาง
7	ห้องพยาบาลมีอุปกรณ์ที่ใช้ล้างแผล, ทำแผลให้กับนักเรียนที่ได้รับบาดเจ็บ	3.66	1.07	มาก	3.51	0.98	มาก
8	โรงเรียนจัดให้มีระเบียบและข้อปฏิบัติเกี่ยว กับการใช้ห้องพยาบาลให้นักเรียนทราบ อย่างทั่วถึง	3.31	1.03	ปานกลาง	3.20	1.03	ปานกลาง

ตาราง 23 (ต่อ)

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจการนักเรียน	ร.ร.ขนาดใหญ่			ร.ร.ขนาดใหญ่พิเศษ		
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเห็น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความเห็น
9	นักเรียนได้รับความสะดวกในการรับบริการ ต่างๆ จากห้องพยาบาล	3.39	1.08	ปานกลาง	3.09	1.14	ปานกลาง
10	โรงเรียนมีการจัดส่งต่อนักเรียนที่เจ็บป่วยไป รับการรักษาจากแพทย์หรือสถานพยาบาล ใกล้เคียง	3.63	1.11	มาก	3.45	1.06	ปานกลาง
11	โรงเรียนจัดให้มีการบันทึกชื่อผู้ป่วย อาการ และการรักษาพยาบาลลงในสมุดบันทึก ประจำวันของห้องพยาบาล	3.79	1.00	มาก	3.64	1.02	มาก
12	โรงเรียนมีการติดต่อหรือแจ้งให้ผู้ปกครอง ทราบเกี่ยวกับการเจ็บป่วยของนักเรียน	3.39	1.14	ปานกลาง	3.45	1.10	ปานกลาง
13	โรงเรียนจัดให้มียาและเวชภัณฑ์ ไว้บริการ แก่นักเรียนอย่างเพียงพอ	3.56	0.98	มาก	3.55	1.04	มาก
14	โรงเรียนมีการเชิญวิทยากรจากภายนอกมา ให้ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษา สุขภาพอนามัยให้กับนักเรียน	3.35	0.96	ปานกลาง	3.18	1.03	ปานกลาง
15	มีการจัดกิจกรรม, บอร์ดนิทรรศการให้ความ รู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ, โรคต่างๆ เช่น โรคเอดส์, ไวรัสตับอักเสบ ฯลฯ	3.63	1.08	มาก	3.47	1.04	ปานกลาง
รวม		3.49	1.07	ปานกลาง	3.35	1.05	ปานกลาง

จากตาราง 23 แสดงว่านักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่และนักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน ในด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.49$ และ 3.35) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่ และนักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นเหมือนกันในระดับมาก ในข้อที่ว่า โรงเรียนจัดให้มีครูอนามัยหรือครูดูแลห้องพยาบาลตลอดเวลา ห้องพยาบาลมีอุปกรณ์ที่ใช้ล้างแผล, ทำแผลให้กับนักเรียนที่ได้รับบาดเจ็บ โรงเรียนจัดให้มีการบันทึกชื่อผู้ป่วย อาการ และการรักษาพยาบาลลงในสมุดบันทึกประจำวันของห้องพยาบาล โรงเรียนจัดให้มียาและเวชภัณฑ์ไว้บริการแก่นักเรียนอย่างเพียงพอ

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลางกลุ่มที่ 4 จำแนกตามตัวแปร เพศ ระดับการศึกษา และขนาดโรงเรียน

3.1 วิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลางกลุ่มที่ 4 จำแนกตามเพศ ซึ่งผลการวิเคราะห์ตาม ตาราง 24 – 28

ตาราง 24 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ในด้าน การควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน จำแนกตามเพศ

เพศ	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ชาย	173	2.46	0.49	-2.27*
หญิง	182	2.57	0.47	
รวม	355	1.51	0.48	-2.27*

จากตาราง 24 พบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน ในด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 25 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ในด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน จำแนกตามเพศ

เพศ	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ชาย	173	2.54	0.53	-2.27*
หญิง	182	2.66	0.48	
รวม	355	2.60	0.50	-2.27*

จากตาราง 25 พบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน
กิจกรรมนักเรียนในด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 26 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียน
มัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ในด้านการจัดบริการแนะแนวนักเรียน จำแนกตามเพศ

เพศ	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ชาย	173	2.59	0.68	-1.29
หญิง	182	2.68	0.64	
รวม	355	2.63	0.66	-1.29

จากตาราง 26 พบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน
กิจกรรมนักเรียน ในด้านการบริการแนะแนวนักเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 27 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียน
มัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ในด้านการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน จำแนกตามเพศ

เพศ	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ชาย	173	2.63	0.75	-0.69
หญิง	182	2.69	0.76	
รวม	355	2.66	0.75	-0.69

จากตาราง 27 พบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน
กิจกรรมนักเรียนในด้านการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 28 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียน
มัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ในด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน จำแนกตามเพศ

เพศ	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ชาย	173	2.54	0.74	-0.03
หญิง	182	2.54	0.79	
รวม	355	2.54	0.76	-0.03

จากตาราง 28 พบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน
กิจการนักเรียน ในด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 วิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลางกลุ่มที่ 4 จำแนกตามระดับการศึกษา ซึ่งผลการวิเคราะห์ตาม ตาราง 29 – 33

ตาราง 29 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ในด้าน การควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	N	$\bar{X}$	S.D.	t
มัธยมศึกษาตอนต้น	242	2.46	0.44	-3.17**
มัธยมศึกษาตอนปลาย	113	2.64	0.54	
รวม	355	2.55	0.49	-3.17**

จากตาราง 29 พบว่านักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียนในด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ตาราง 30 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ในด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	N	$\bar{X}$	S.D.	t
มัธยมศึกษาตอนต้น	242	2.54	0.50	-3.25**
มัธยมศึกษาตอนปลาย	113	2.73	0.49	
รวม	355	2.63	0.49	-3.25**

จากตาราง 30 พบว่านักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียนในด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ตาราง 31 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ในด้านการจัดบริการแนะแนวนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	N	$\bar{X}$	S.D.	t
มัธยมศึกษาตอนต้น	242	2.56	0.66	-3.46**
มัธยมศึกษาตอนปลาย	113	2.81	0.64	
รวม	355	2.68	0.65	-3.46**

จากตาราง 31 พบว่านักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียนในด้านการบริการแนะแนวนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ตาราง 32 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ในด้านการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	N	$\bar{X}$	S.D.	t
มัธยมศึกษาตอนต้น	242	2.61	0.73	-1.87
มัธยมศึกษาตอนปลาย	113	2.77	0.80	
รวม	355	2.69	0.76	-1.87

จากตาราง 32 พบว่านักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียนในด้านการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 33 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ในด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	N	$\bar{X}$	S.D.	t
มัธยมศึกษาตอนต้น	242	2.45	0.73	-3.29**
มัธยมศึกษาตอนปลาย	113	2.74	0.80	
รวม	355	2.59	0.76	-3.29**

จากตาราง 33 นักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียนในด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

3.3 วิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลางกลุ่มที่ 4 จำแนกตามขนาดโรงเรียน ซึ่งผลการวิเคราะห์ตาม ตาราง 34 – 38

ตาราง 34 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ในด้าน การควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	N	$\bar{X}$	S.D.	t
โรงเรียนขนาดใหญ่	109	2.47	0.50	-1.20
โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	246	2.54	0.47	
รวม	355	2.50	0.48	-1.20

จากตาราง 34 พบว่านักเรียนที่มีขนาดโรงเรียนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน ในด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 35 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียน
มัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ในด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	N	$\bar{X}$	S.D.	t
โรงเรียนขนาดใหญ่	109	2.60	0.50	-0.06
โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	246	2.61	0.51	
รวม	355	2.60	0.50	-0.06

จากตาราง 35 พบว่านักเรียนที่มีขนาดโรงเรียนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน
กิจการนักเรียน ในด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 36 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียน
มัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ในด้านการจัดบริการแนะนวงนักเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	N	$\bar{X}$	S.D.	t
โรงเรียนขนาดใหญ่	109	2.52	0.75	2.15*
โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	246	2.69	0.61	
รวม	355	2.60	0.68	2.15*

จากตาราง 36 พบว่านักเรียนที่มีขนาดโรงเรียนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน
กิจการนักเรียน ในด้านการบริการแนะนวงนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 37 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียน
มัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ในด้านการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	N	$\bar{X}$	S.D.	t
โรงเรียนขนาดใหญ่	109	2.64	0.73	-0.29*
โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	246	2.67	0.77	
รวม	355	2.65	0.75	-0.29*

จากตาราง 37 พบว่านักเรียนที่มีขนาดโรงเรียนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน
กิจกรรมนักเรียน ในด้านการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 38 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียน
มัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ในด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน จำแนกตาม
ขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	N	$\bar{X}$	S.D.	t
โรงเรียนขนาดใหญ่	109	2.45	0.82	-1.55
โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	246	2.59	0.74	
รวม	355	2.52	0.78	-1.55

จากตาราง 38 พบว่านักเรียนที่มีขนาดโรงเรียนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน
กิจกรรมนักเรียน ในด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น ต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 รวม 5 ด้าน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 75 ข้อ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกและรับคืนด้วยตนเอง ในช่วงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2541 แบบสอบถามที่ได้รับคืนและเป็นฉบับที่สมบูรณ์จำนวน 355 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90 แบบสอบถามมี 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบ นำมาหาค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนตอนที่ 2 มีคำถามให้แสดงความคิดเห็น เนื้อหาเกี่ยวกับข้อบกพร่องของการบริหารกิจการนักเรียนทั้ง 5 ด้าน และตอนท้ายของแต่ละตอน จะเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ นักเรียนแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ทั้งหมดมาลงรหัสในแบบลงรายการ เพื่อนำเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/ PC⁺ เพื่อวิเคราะห์ค่าสถิติต่างๆ

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามเพศพบว่านักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงพบว่าในด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน และด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน พบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในด้านการจัดบริการแนะแนวนักเรียน, การจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน และการจัดบริการอนามัยโรงเรียนนั้น นักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและนักเรียน

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า ในด้านการควบคุมความประพฤติ และระเบียบวินัยนักเรียน, ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน, ด้านการจัดบริการแนะแนวนักเรียน, และการจัดบริการอนามัยโรงเรียนนั้น มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน พบว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3. นักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบนักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ พบว่า ในด้านการจัดบริการแนะแนวนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ส่วนด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน, ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน, ด้านการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน และการจัดบริการอนามัยโรงเรียน พบว่านักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไสภาค วิริโยธิน (2536:170) ที่ศึกษาลักษณะโครงสร้างองค์การและผลการปฏิบัติงานด้านกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่สังกัดกรมสามัญศึกษากระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานด้านกิจการนักเรียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีแบบโครงสร้างองค์การแตกต่างกัน มีผลการปฏิบัติงานด้านการจัดกิจกรรมนักเรียนไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนต่างๆ ต้องยึดระเบียบแนวทางปฏิบัติของกระทรวงศึกษาธิการเป็นหลัก เช่น ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียน หรือนักศึกษา พ.ศ. 2515 เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2525 ซึ่งได้กำหนดไว้ว่าหากการปฏิบัติผิดไปจากระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ เป็นการฝ่าฝืนระเบียบ ผู้บริหารการศึกษาที่เป็นหัวหน้าสถานศึกษามีความผิดวินัยฐานไม่ปฏิบัติตามระเบียบวินัยของทางราชการ หรือในเรื่องของการจัดกิจกรรมนักเรียน ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ปรับปรุงใหม่ปี พ.ศ. 2533 นั้น กระทรวงศึกษาธิการกำหนดกิจกรรมนักเรียนไว้ในโครงสร้างของหลักสูตร มีกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ กิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี หรือยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ เป็นกิจกรรมบังคับแต่ละภาคเรียน นักเรียนต้องเลือกกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งโดยใช้เวลา 1 คาบต่อสัปดาห์ ต่อภาคเรียน

ดังนั้นการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียนโดยทั่วไป จึงไม่ค่อยมีความแตกต่างกันมากนัก ในส่วนของนักเรียนก็เป็นเด็กที่อยู่ในวัยเดียวกันจึงมีความรู้สึกนึกคิด ความต้องการ พัฒนาการในด้านต่างๆ ไม่แตกต่างกันเท่าใด

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง พบว่ามีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตนภา วิณิษฐโรตม์ (2540 : 115-116) ที่ศึกษาการเปรียบเทียบพัฒนาการทางสังคมของวัยรุ่นในเขตเมืองและชนบทในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าวัยรุ่นชายและวัยรุ่นหญิงมีพัฒนาการของบทบาทไม่แตกต่างกันทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนในวัยนี้มีวุฒิภาวะ ความต้องการในด้านต่างๆ คล้ายคลึงกันเพราะอยู่ในวัยเดียวกัน

เมื่อพิจารณาถึงระดับการศึกษา พบว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลินดา พัฒนพงษ์ (2535) ที่ศึกษาผลการใช้กลุ่มสัมพันธ์ในการจัดกิจกรรมอิสระกับความสามารถในการปรับตัวทางสังคม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่านักเรียนเข้ากลุ่มทดลองมีการปรับตัวทางสังคมสูงกว่าก่อนการทดลอง แสดงให้เห็นว่ากลุ่มสัมพันธ์สามารถพัฒนาการปรับตัวทางสังคม และในการใช้กลุ่มสัมพันธ์ในการจัดกิจกรรมอิสระ พบว่านักเรียนมีอารมณ์สนุกสนาน มีความกระตือรือร้นที่จะมาเข้าร่วมกลุ่ม และให้ความร่วมมือในการกระทำกิจกรรมเป็นอย่างดี ส่วนงานวิจัยของอชวรรณ พิมพ์งาม (2538 : 137-144) ที่ศึกษารายกรณีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีปัญหาการปรับตัว โรงเรียนวินิตศึกษา จังหวัดลพบุรี พบว่าปัญหาการปรับตัวของนักเรียน มีสาเหตุมาจากตัวนักเรียนเอง เมื่อทำการศึกษารายกรณีและช่วยเหลือแล้ว พบว่ามีการปรับตัวดีขึ้น ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักเรียนมัธยมศึกษา ยังอยู่ในช่วงวัยรุ่นเหมือนกัน อายุไม่ต่างกันเท่าใดนัก จึงมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และความต้องการไม่แตกต่างกัน

ส่วนความคิดเห็นของนักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่และ ขนาดใหญ่พิเศษ พบว่ามีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจกรรมนักเรียน ทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติพงษ์ วรจำปา (2536: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาบทบาทของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดนนทบุรี สังกัดกรมสามัญศึกษา ในการพัฒนาความประพฤตินักเรียน ตามทัศนะของผู้บริหาร และครูสายการสอน ใน 2 ด้าน คือ วินัยนักเรียน และกิจกรรมนักเรียน พบว่าในการพัฒนาความประพฤตินักเรียน ตามทัศนะของผู้บริหารและครูสายการสอนโรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งในด้านวินัยนักเรียนและด้านกิจกรรมนักเรียน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะถึงแม้ขนาด

โรงเรียนจะต่างกันแต่วิธีการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน ระเบียบปฏิบัติไม่ค่อยแตกต่างกันเท่าใด เนื่องจากต้องยึดระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ประกอบกับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาจะมีพฤติกรรม ความต้องการ พัฒนาการในด้านต่างๆ ใกล้เคียงกัน

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ผลการวิจัยมีดังนี้

2.1 นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ในด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน และด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน พบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 ส่วนในด้านการจัดบริการแนะแนวนักเรียน, การจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน และการจัดบริการอนามัยโรงเรียนนั้น นักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน และด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน นักเรียนทุกคนจะได้รับการปฏิบัติเหมือนกัน จึงมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันระหว่างนักเรียนหญิงที่ส่วนมากจะปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียนกับนักเรียนชาย ซึ่งส่วนใหญ่มักจะมีปัญหาไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน ส่วนในด้านการจัดบริการแนะแนวนักเรียน การจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน และการจัดบริการอนามัยโรงเรียนเป็นบริการที่โรงเรียนจัดขึ้น นักเรียนสามารถที่จะเลือกปฏิบัติ เลือกใช้บริการตามความสนใจ หรือความต้องการของตนเองได้ นักเรียนที่ไม่ได้ใช้บริการจึงไม่ค่อยมีความคิดเห็น ผลที่ออกมาจึงไม่แตกต่างกัน

2.2 นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ในด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน, ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน, ด้านการจัดบริการแนะแนวนักเรียน, และการจัดบริการอนามัยโรงเรียนนั้น มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 ส่วนด้านการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน พบว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียนจะมีระเบียบหรือมาตรฐานของห้องสมุดที่เหมือนกัน การจัดให้บริการ วิธีดำเนินงานต่างๆ มักจะไม่ต่างกัน จึงทำให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.3 นักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ในด้านการจัดบริการ

แนะแนวนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 ส่วนด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน, ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน, ด้านการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน และการจัดบริการอนามัยโรงเรียน พบว่านักเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ต้องใช้บริการแนะแนวในด้านต่างๆ มาก ส่วนนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมักจะมีความพร้อมในด้านต่างๆ มากกว่า จึงไม่จำเป็นต้องใช้บริการแนะแนวมักนัก จึงมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลจากการศึกษาค้นคว้า แสดงว่านักเรียนส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการจัดบริการกิจการนักเรียนที่โรงเรียนจัดให้ จากผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้พบว่าเพศชายและเพศหญิง ตลอดจนระดับการศึกษา มีผลต่อการจัดบริการกิจการนักเรียน ดังนั้นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดบริการกิจการนักเรียนควรคำนึงถึงเพศและวัยที่แตกต่างกันของนักเรียนด้วย

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ด้านการควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน ควรมีการอธิบายแสดงความคิดเห็นร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครูอาจารย์ นักเรียน และผู้ปกครองในเรื่องของระเบียบกฎเกณฑ์ข้อบังคับ และการลงโทษ ให้นักเรียนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการออกระเบียบ เป็นการปลูกฝังความรู้สึกรับผิดชอบ ให้นักเรียนสามารถควบคุมตนเองให้อยู่ในระเบียบวินัยที่ดี มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ครูอาจารย์ควรใช้หลักจิตวิทยาในการแก้ไข้ปัญหา และลงโทษ ควรทำการวิจัยปัญหาเพื่อหาแนวทางในการแก้ไข
2. ด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน ควรมีการประชุมปรึกษาหารือระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรม เพื่อวางแผนการดำเนินงาน จัดอาจารย์ที่ปรึกษาให้เหมาะสมกับความสามารถตรงกับกิจกรรมนั้นๆ และควรมีการสำรวจความต้องการความสนใจของนักเรียนในการเลือกกิจกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับอาจารย์ที่ปรึกษาประจำกิจกรรมนั้นๆ และควรมีการประเมินผลทุกครั้งหลังจากการจัดกิจกรรม
3. ด้านการจัดบริการแนะแนวนักเรียน ควรจัดอาจารย์ที่มีความรู้ทางด้านจิตวิทยา ในการให้คำปรึกษาแนะแนวนักเรียน เป็นผู้ที่มีจิตใจโอบอ้อมอารีเป็นที่ไว้วางใจของนักเรียน โรงเรียนควรมีการสำรวจความต้องการของนักเรียนตลอดทั้งปี เพื่อสามารถช่วยเหลือแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียนได้ทันที

4. ด้านการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน ควรจัดอาจารย์ที่มีความรู้ทางด้านบรรณารักษศาสตร์ เป็นผู้ดำเนินงานห้องสมุด มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เห็นความสำคัญของการอ่าน จัดบริการที่ทันสมัยเพื่อให้นักเรียนมาใช้บริการเพิ่มมากขึ้น

5. ด้านการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน ควรจัดอาจารย์ที่มีความรู้ทางด้านอนามัย คอยให้บริการตลอดเวลา เพื่อช่วยเหลือได้ทันในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุ โรงเรียนควรมีการประสานงานกับโรงพยาบาล หรือ ศูนย์อนามัยที่อยู่ใกล้เคียง จัดหาเวชภัณฑ์ให้เพียงพอ มีการตรวจสุขภาพนักเรียนทุกปี หรือฉีดวัคซีนป้องกันเมื่อมีโรคระบาด

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ทั้ง 5 ด้านคือ การควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน การจัดกิจกรรมนักเรียน การจัดบริการแนะแนวนักเรียน การจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน และการจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน

2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 จำแนกตามตัวแปรเพศ ระดับการศึกษา และขนาดโรงเรียน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ปีการศึกษา 2540 จำนวน 13 โรงเรียน จำแนกเป็นนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 11,881 คน นักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 12,254 คน นักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 5,957 คน และ นักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 7,034 คน รวมประชากรทั้งหมดจำนวน 37,126 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา สุ่มมาจากประชากรซึ่งเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ปีการศึกษา 2540 ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นชั้น ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 394 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 ใน 5 ด้าน คือ การควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน การจัดกิจกรรมนักเรียน การจัดบริการแนะแนวนักเรียน การจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน การจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน แบบสอบถามได้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กัญญา แสงพินิจ. วิธีการและผลของวิธีการที่ครูใช้ลงโทษพฤติกรรมผิดวินัยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2532. อัดสำเนา.
- กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์. การบริหารงานกิจการนักเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- . การบริหารงานกิจการนักเรียน เล่ม 1. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.
- . การบริหารงานกิจการนักเรียน เล่ม 2. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.
- กิตติพงษ์ วรจำปา. บทบาทของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดนนทบุรี สังกัดกรมสามัญศึกษา ในการพัฒนาความประพฤตินักเรียน. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- กิตติมา ปรีดีดิลก. การบริหารและนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรบัณฑิต, 2532.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การบริหารกิจการนักเรียนโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2528.
- . เอกสารประกอบคำบรรยายหลักสูตรผู้บริหารการศึกษาระดับสูง. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2536.
- คณะกรรมการพัฒนาการศึกษาอบรมและดูแลเด็กวัยรุ่น. วัยรุ่นสร้างสรรค์เพื่อสังคมไทย. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป, 2535.
- คมเพชร ฉัตรศุภกุล. การแนะแนวเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
- จารุวรรณ สินธุโสภณ. หลักการบริหารและการจัดการห้องสมุด. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ปรเมษฐ์การพิมพ์, 2527.
- จิตนภา วาณิชวิโรดม. การศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการทางสังคมของวัยรุ่นในเขตเมืองและชนบทในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540.

- เชาวน์ มณีวงศ์. การบริหารกิจการนักเรียน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, อมรรการพิมพ์, 2527.
- ธีรฤทธิ ประทุมพรรัตน์. การบริหารกิจการนักเรียน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2534.
- นพคุณ สิงห์สถิตย์. กิจกรรมนันทนาการในโรงเรียน ของนักเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์
วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529. อัดสำเนา.
- นิตยา วีระพันธ์. การปกครองนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในสังกัด
กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 1 ฉบับปรับปรุง. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2523.
- ประดิษฐ์ สวบทเจริญ. คู่มือสอบและปฏิบัติงานผู้บริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
อักษรพิทย, 2532.
- ประทีป จรัสรุ่งรวิธร. ห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า. กรุงเทพฯ : ดันอ้อ, 2535.
- ประภาพรรณ สุวรรณสุข. การบริหารกิจการนักเรียน. กรุงเทพฯ : สาขาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2529.
- ประภาพรรณ เอี่ยมสุภชาติ และเดโช บุญยศักดิ์. "การบริหารกิจการนักเรียน," เอกสารการสอน
ชุดฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา หน่วยที่ 5-8. หน้า 800-912 ;
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2528.
- ประมวญ คิดคินสัน. วัยรุ่นวัยเล่น. กรุงเทพฯ : แพรววิทยา, 2520.
- ประสาธ อิศรปริดา. จิตวิทยาวัยรุ่น. มหาสารคาม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม : เรือนแก้วการพิมพ์, 2523.
- ประเวศ สิทธิกุล. ปัญหาการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษา จังหวัดสระบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539. อัดสำเนา.
- ผกา บุญเรือง. เอกสารประกอบการสอนวิชาแนะแนว 314. ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยา
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มศว บางแสน, 2526.
- ภิญญาพร นิตยะประภา. ห้องสมุดโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรินต์ติ้งเฮาส์, 2534.
- รวิวรรณ ภูมิชัย. เอกสารคำสอนวิชามัธยม 311 การมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตร
และการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536.
- รัญจวน อินทรกำแหง. การบริการห้องสมุดโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท. 2517.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2538.

ลมุล รัตตากร. การใช้ห้องสมุด. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2530.

ลินดา พัฒนพงษ์. ผลของการใช้กลุ่มสัมพันธ์ในการจัดกิจกรรมอิสระกับความสามารถในการปรับตัวทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2535. อัดสำเนา.

วัลลดา สุขมาก. การมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, 2535.

วิชาการ, กรม. คู่มือปฏิบัติการแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2532.

_____. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2533. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2533.

วิเชียร เกตุสิงห์. "ค่าเฉลี่ยกับการแปลความหมาย : เรื่องง่ายๆ ที่บางครั้งก็พลาดได้," ข่าวสารวิจัยการศึกษา. 18 (3) : 8 - 11 ; กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2538.

วิวัฒน์ สัมฤทธิ์รัชดาลัย. ปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในทัศนะของผู้บริหารงานวิชาการ และผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตรสังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตการศึกษา 7 และ 8. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2534. ถ่ายสำเนา.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. คู่มือการจัดกิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารีชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 (ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่). กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ, 2533.

_____. เอกสารประกอบการสัมมนาผู้บริหารโรงเรียนมัธยมระดับสูง. กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์, 2531.

สนั่น วงศ์ประเสริฐ. ปัญหาการบริหารกิจการนักเรียนที่เกี่ยวกับการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียนของผู้บริหารและครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำปาง. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.

สามัญศึกษา, กรม. คู่มือการปกครองนักเรียนโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ : กองพัสดุและอุปกรณ์การศึกษา, 2530.

----- . คู่มือผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, 2519.

สารวัตตรนักเรียน กอง, กรมพลศึกษา. แผนพัฒนางานสารวัตตรนักเรียน ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-

เอกสารลำดับที่ 2/2534. กรุงเทพฯ : กองสารวัตตรนักเรียน กระทรวงศึกษาธิการ,
2534 ข.

สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. การจัดการโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2526.

-----, เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารบุคลากรในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2528.

-----, เอกสารการสอนชุดวิชาฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่
2. กรุงเทพฯ : ฝ่ายการพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2528.

-----, เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมการสอนมัธยมศึกษาหน่วยที่ 6-10. กรุงเทพฯ :
ฝ่ายการพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2526.

เสริมวิทย์ ศุภเมธี. การบริหารกิจการนักเรียน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะวิชา
ครุศาสตร์ วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2531.

เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์. ประมวลสาระชุดวิชาการวิจัยการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2536.

โสภาค วิริโยธิน. การศึกษาโครงสร้างองค์การและผลการปฏิบัติงานด้านกิจการนักเรียน
ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่. ปริญญาโท กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.

อัครวรรณ พิมพ์งาม. การศึกษารายกรณีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีการปรับตัว โรงเรียน
วินิตศึกษา ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดลพบุรี. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.

อาวีพรรณ แสงศิริไพโรจน์. "ลูกเรากับเพื่อนวัยรุ่น." ในรวบรวมนบทความสื่อขวัญประสานใจ
จากนโยบายการปฏิบัติ. หน้า 68-69 กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2533.

อำรุง จันทวนิช. "การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของการประถมศึกษา," วารสารการประถมศึกษา
แห่งชาติ. 14 (ตุลาคม - พฤศจิกายน 2522).

Cronbach, Lee. Joseph. Essentials of Psychological Testing. New York : Harper and
Row, 1970.

Faber, Charles F. and Gillbert Chearon. Elementary School Administration.
New York : Holt Rineheart and Winstion Inc., 1970.

- Good, Carter V. Dictionary of Education. New York : Mc Graw - hill Book Company, 1973.
- Gorton, Richard A. School Administrators and Supervisors : Leadership, Challenges and Opportunities. U.S.A. : Wm. C. Brown Company Publishers, 1983.
- Krejcie, Robert V. and Daryle W. Morgan. "Determining sample Size for Research Activities," Journal of Education and Psychological Measurement. 30 (3) : 607-610 ; November, 1970.
- Moran, Patricia Blanche. "Factors Related to Variability in Delinquency Behaviors, Academic Performance, and Emotional Adjustment Among Early Adolescents in Divorce and Intact Families," Dissertation Abstracts International. 50 (11B) : 5347 ; May, 1990.
- Mul Holland, Debra Japzon. "Resilient and Vulnerable children of Divorce," Dissertation Abstracts International. 51 (1) : 469 ; July, 1990.
- Nardone, M.I. "A Comprehensive Group Treatment to Teacher Self Control to Impulsive/Aggressive Boys," Dissertation Abstracts International. 43 (4) : 125 B ; October ; 1982.
- Naumann, James L. "Relationships of Secondary School Discipline to School Climate," Dissertation Abstracts International. 44 (1) : 354 - A August, 1983.
- Okla, Katherine Keefer. "Gender Roles and Adjustment in Children of Divorce" Dissertation Abstracts International. 51(7B) : 3577 ; January, 1991.
- Pentz, Mary Ann Wood. "Assertion Training and Effects on Unassertive and Aggressive Adolescents," Journal of Counseling Psychology. 27(1) : 76 - 83; 1980.
- Schnell, Marry Mullany. "The Effects of Divorce on the Mildly mentally Handicapped Children," Dissertation Abstracts International. 51(12B) : 6118 ; June, 1991.
- Scott, P.B.B. Roger and R.Y. Marian. "School Reinforcement Under Nature Conditions," Child Development. 38 : 63 ; July, 1967.
- Stoop, Emery. Handbook of Educational Administration. A Guide for Practitioners. Boston : Allyn and Bacon, Inc., 1983.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

1. ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ	อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (กศ.ด.)
2. อาจารย์ขวาลิต รวยอาจิณ	อาจารย์ประจำภาควิชาการวิจัย และวัดผลทางการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (กศ.ม.)
3. รศ. ทวีบูรณ์ หอมเย็น	อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (M.Ed)
4. ดร.ทัศนาศ แสงศักดิ์	อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (กศ.ม.)
5. นายสุวรรณ คำฝ่าย	ผู้อำนวยการโรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัย (ศษ.ม.)
6. นายอมรรัตน์ ปิ่นเงิน	ผู้อำนวยการโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทร์เดชา
(สิงห์ สิงหเสนี) (ศษ.ม.)
7. ดร.วัชรรัตน์ สุระวิญญู	ผู้ช่วยผู้อำนวยการ โรงเรียนสิริรัตนาร (Ed.D.)

ที่ ทม 1007/ ๒๕๔๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุชุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๕ มีนาคม 2541

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน

เนื่องจาก นายปัญญา คล้ายจันทร์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังทำปริญญาโท เรื่อง "ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการ
ปฏิบัติงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4" ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความควบคุมดูแลของ

ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ ประธาน

อาจารย์สวัสดิ รวยอาจิน กรรมการ

มีความประสงค์จะขอเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัยจึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ในครั้งนี้ด้วย และขอขอบคุณในความช่วยเหลือ
อนุเคราะห์ที่ท่านจะให้แก่นิสิตผู้เ

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ที่ ทม 1007/ ๒๒๕

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๕ มีนาคม 2541

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน

เนื่องจาก นายปัญญา คล้ายจันทร์ นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการ
ปฏิบัติงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4" ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความควบคุมดูแลของ

ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ

ประธาน

อาจารย์ขวลิท รวยอาจิน

กรรมการ

มีความประสงค์จะขอให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือนมีนาคม 2541
เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยจึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ในเรื่องนี้ด้วย และขอขอบคุณในความช่วยเหลือ
อนุเคราะห์ที่ท่านจะให้แก่บัณฑิตผู้นี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 258-1119

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน
ของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4

.....

คำชี้แจง

1. จุดมุ่งหมายของแบบสอบถามนี้ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง กลุ่มที่ 4 เพื่อเป็นข้อมูลในการเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงการบริหารกิจการนักเรียน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารการศึกษาต่อไป

2. การปฏิบัติงานกิจการนักเรียน หมายถึง การดำเนินงานที่เกี่ยวกับตัวนักเรียนและกิจกรรมนักเรียนทั้งหมด ที่นอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียนปกติ เพื่อช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตรมากยิ่งขึ้น ครอบคลุมในเรื่องต่างๆ ดังนี้

2.1 การควบคุมความประพฤติและระเบียบวินัยนักเรียน หมายถึง การวางระเบียบกฎเกณฑ์ หรือมาตรการที่กำหนดขึ้นให้นักเรียนปฏิบัติตาม หรือเชื่อฟังครูอาจารย์ ไม่กล้าฝ่าฝืนเพราะกลัวการลงโทษ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยขึ้นในสังคมโรงเรียน

2.2 การจัดกิจกรรมนักเรียน หมายถึง การให้ประสบการณ์แก่ ผู้เรียน ด้านพัฒนาทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และจิตใจ นอกห้องเรียนปกติ เพิ่มเติมจากการเรียนรายวิชาต่างๆ กิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการที่เป็นกิจกรรมบังคับ ได้แก่ กิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี หรือยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ ซึ่งนักเรียนต้องเลือกเรียนกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมอื่นๆ ที่โรงเรียนจัดให้นักเรียนอีกตามความสนใจ

2.3 การจัดบริการแนะแนวนักเรียน เป็นการให้บริการคำปรึกษา แนะนำให้นักเรียนรู้จักตนเองมากขึ้น สามารถปรับตัวให้เข้ากับเหตุการณ์ต่างๆ รอบตัวเองได้ ช่วยแก้ปัญหาให้กับนักเรียนที่ปัญหาในด้านการเรียน จัดหาทุนการศึกษา ทุนอาหารกลางวัน ให้กับนักเรียนที่ขาดแคลน

2.4 การจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน หมายถึง การจัดสถานที่รวบรวมความรู้สรรพวิชาการต่างๆ ในรูปของหนังสือ สิ่งพิมพ์ และสื่อทัศนวัสดุต่างๆ เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียนปกติ เป็นการส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

2.5 การจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน เพื่อให้นักเรียนมีความเจริญเติบโตทางด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคม จิตใจและร่างกาย ที่สมบูรณ์แข็งแรง มีการบริการให้คำปรึกษา แนะนำ ป้องกัน รักษา ตรวจสุขภาพเป็นประจำ จัดทำบัตรสุขภาพให้กับนักเรียนทุกคน

.....

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อที่เป็นความจริงเกี่ยวกับตัวของท่าน

1. สถานภาพ

() เพศชาย

() เพศหญิง

2. ระดับการศึกษา

() มัธยมศึกษาตอนต้น

() มัธยมศึกษาตอนปลาย

3. ขนาดโรงเรียน

() ขนาดใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 1,500 – 2,499 คน)

() ขนาดใหญ่พิเศษ (นักเรียนตั้งแต่ 2,500 คน ขึ้นไป)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนด้านต่างๆ

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียน

ว่าท่านมีความคิดเห็น และความพึงพอใจในระดับใด

เมื่อท่านอ่านแบบสอบถามแต่ละข้อแล้ว โปรดกาเครื่องหมาย / ลงในช่องใดช่องหนึ่ง ที่ตรงกับระดับความคิดเห็นและความพึงพอใจของท่าน ที่มีต่อการปฏิบัติงานกิจการนักเรียนในเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจการนักเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
	<u>การควบคุมความประพฤติและระเบียบ วินัยนักเรียน</u>						
1	โรงเรียนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการ กำหนดระเบียบวินัย						
2	โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนมี ระเบียบวินัยในตนเอง						
3	โรงเรียนเชิญผู้ปกครองมาปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ด้านระเบียบ วินัย และความประพฤติของนักเรียน						
4	ระเบียบวินัยที่โรงเรียนใช้อยู่ไม่เหมาะสม เป็นเหตุให้เกิดปัญหา						
5	การฝ่าฝืนระเบียบวินัยของนักเรียนมา จากพื้นฐานเดิมที่บ้านของนักเรียน						
6	การขาดความร่วมมือเอาใจใส่ และรับผิดชอบ ของบุคลากรในโรงเรียนทำให้นักเรียน ฝ่าฝืนระเบียบวินัย						
7	โรงเรียนมีมาตรการควบคุมให้นักเรียน ปฏิบัติตามระเบียบวินัยของโรงเรียน อย่างเคร่งครัด						
8	โรงเรียนมีการจัดอบรมนักเรียน ในเรื่อง ของระเบียบวินัย และความประพฤติเป็น ประจำทุกสัปดาห์						
9	โรงเรียนมีการจัดทำข้อมูลในด้านต่างๆ เกี่ยวกับนักเรียนเพื่อเก็บไว้เป็น หลักฐานด้านพฤติกรรม						
10	โรงเรียนได้รายงาน การพัฒนาความ ก้าวหน้าและความดีความชอบของ นักเรียนให้ผู้ปกครองได้ทราบ						

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจการนักเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
11	โรงเรียนจัดให้มีการให้รางวัลหรือชมเชย นักเรียนที่ประพฤติดี เพื่อเป็นกำลังใจ และตัวอย่างที่ดี						
12	การลงโทษนักเรียนที่กระทำความผิดเป็น ไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ เช่น มีการว่ากล่าวตักเตือนก่อน, ทำ ทัณฑ์บน, ฯลฯ						
13	โรงเรียนได้จัดทำประกาศหรือคู่มือ นักเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนได้ทราบและเข้า ใจถึงกฎเกณฑ์ข้อบังคับเกี่ยวกับระเบียบ วินัยของนักเรียน						
14	โรงเรียนมีการผ่อนผันให้นักเรียนที่ต้อง ช่วยงานผู้ปกครอง มาโรงเรียนสายได้ เป็นบางกรณี						
15	ครู-อาจารย์ ได้สอบถามสาเหตุข้อเท็จ จริงก่อนทุกครั้งที่จะลงโทษนักเรียนที่ทำ ความผิด						

ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....

.....

.....

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจการนักเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
	การจัดกิจกรรมนักเรียน						
1	โรงเรียนมีการสำรวจความต้องการของ นักเรียนที่จะเลือกกิจกรรมชุมนุมก่อนที่จะ จะมีการเปิดรับนักเรียนแต่ละกิจกรรม						
2	นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผน กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น						
3	การเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียนไม่ควร บังคับไว้ในหลักสูตร						
4	กิจกรรมที่จัดขึ้นในโรงเรียนไม่น่าสนใจ						
5	นักเรียนสามารถเลือกสมัครเข้าเป็น สมาชิกของชุมนุมที่ตรงตามความถนัด และความสามารถของตนเองได้						
6	โรงเรียนจัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น การจัดนิทรรศการทางวิชาการ, การแข่งขันกีฬา, การจัดการแสดง ฯลฯ						
7	การจัดกิจกรรมนักเรียนมีผลกระทบต่อ เวลาเรียนของนักเรียน						
8	โรงเรียนจัดอาจารย์ที่ปรึกษาได้เหมาะสม กับแต่ละกิจกรรม เพื่อให้คำปรึกษาช่วย เหลือนักเรียน						
9	ในการจัดกิจกรรมนักเรียนแต่ละครั้ง โรงเรียนได้จัดให้มีการประเมินผลไว้เพื่อ พัฒนาหรือปรับปรุงแก้ไข						
10	กิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัด ไม่เป็นไปตาม ความต้องการของนักเรียน						
11	นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมชุมนุมของ โรงเรียนด้วยความสมัครใจ						

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจกรรมนักเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
12	โรงเรียนจัดให้มีเอกสาร,ตำรา,สื่อ,วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมอย่างเพียงพอ						
13	นักเรียนสามารถเปลี่ยนหมุนมุมได้แต่ละภาคเรียน						
14	ในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ						
15	โรงเรียนได้เชิญผู้ปกครองและบุคคลภายนอกให้มามีส่วนร่วมกิจกรรมของนักเรียน						

ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....

.....

.....

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจการนักเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
1	การจัดบริการแนะแนวนักเรียน โรงเรียนจัดให้มีห้องหรือหน่วยบริการ แนะแนวไว้เฉพาะอย่างเหมาะสม						
2	โรงเรียนมีอาจารย์และบุคลากรที่มีความ รู้ความเข้าใจ เพื่อทำหน้าที่แนะแนว เพียงพอต่อปริมาณนักเรียน						
3	โรงเรียนได้จัดหาเอกสารและข้อมูลเพื่อ ประโยชน์แก่การแนะแนวให้นักเรียนได้มี โอกาสศึกษาค้นคว้า						
4	โรงเรียนได้เชิญผู้เชี่ยวชาญหรือบุคคล ภายนอกที่ประสบความสำเร็จในอาชีพ ต่างๆ มาร่วมให้การแนะแนวนักเรียน						
5	โรงเรียนได้จัดหาทุนอุดหนุนการศึกษา สำหรับนักเรียนที่ขาดแคลนได้เพียงพอ						
6	โรงเรียนได้จัดพิมพ์เอกสารหรือประกาศ แหล่งทุนให้นักเรียนได้ทราบ						
7	การแนะแนวมุ่งแต่เพียงเรื่องการศึกษา ต่อเท่านั้น มิได้มุ่งด้านความประพฤติ หรือปัญหาทางด้านจิตใจ						
8	การประชาสัมพันธ์ในเรื่องการให้ทุน ยังไม่ดีพอ						
9	เมื่อมีปัญหาด้านต่างๆ นักเรียนสนใจที่ จะใช้บริการแนะแนวของทางโรงเรียน						
10	โรงเรียนมีการจัดนิทรรศการให้ความรู้ เกี่ยวกับการศึกษาต่อ						
11	โรงเรียนมีการติดต่อกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อรับนักเรียนเข้าทำงานพิเศษหลังเวลา เลิกเรียนหรือช่วงปิดภาคเรียน						

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจการนักเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
12	โรงเรียนมีทุนช่วยเหลือนักเรียนได้ทันที ที่นักเรียนประสบความเดือดร้อน เช่น บ้านถูกเพลิงไหม้						
13	โรงเรียนกำหนดคุณสมบัติของนักเรียนที่ จะขอรับทุนมากเกินไป						
14	โรงเรียนให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวก ให้กับนักเรียนที่ต้องการจะ ออมทรัพย์ โดยติดต่อธนาคารหรือ ออมสินให้มารับฝากเงินที่โรงเรียน เป็นประจำทุกเดือน						
15	โรงเรียนมีการประสานงานกับธนาคาร เพื่อให้ นักเรียนกู้เงินยืมเรียนได้						

ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....

.....

.....

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจการนักเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
1	การจัดบริการห้องสมุดโรงเรียน ที่ตั้งของห้องสมุดมีความเหมาะสม โดย ห่างไกลจากเสียงรบกวน, อากาศถ่ายเท สะดวก						
2	การตกแต่งบรรยากาศในห้องสมุด สะอาด ร่มรื่นสวยงามดูใจให้มาใช้ บริการ						
3	ภายในห้องสมุดมีการจัดแบ่งพื้นที่เป็น สัดส่วนได้แก่ มุมหนังสือแบบเรียน, มุมหนังสือทั่วไป, มุมหนังสืออ้างอิง, มุมวารสารหนังสือพิมพ์ ฯลฯ						
4	ห้องสมุดมีหนังสือประเภทต่างๆ ให้ บริการอย่างเพียงพอกับความต้องการ ของนักเรียน						
5	การจัดหนังสือในห้องสมุดสะดวกแก่การ ค้นหา						
6	มีบริการโสตทัศนวัสดุภายในห้องสมุด						
7	มีบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ให้บริการ ตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า						
8	ห้องสมุดมีการประชาสัมพันธ์หรือจัด แสดงรายชื่อหนังสือที่เข้ามาใหม่ หรือ หนังสือที่น่าสนใจ						
9	ห้องสมุดมีบริการหนังสือแบบเรียนให้ นักเรียนขอยืมเรียน						
10	ห้องสมุดจัดให้มีพื้นที่ในการนั่งอ่านอย่าง เพียงพอ และเป็นสัดส่วน เช่น มุมศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง, มุมสบาย, มุมสวน หย่อม ฯลฯ						

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจการนักเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
11	มีการจัดห้องสมุดเคลื่อนที่ในโรงเรียน ตามจุดต่างๆ เช่น มุมอาคาร, โรงอาหาร, ใต้ต้นไม้ ฯลฯ						
12	นักเรียนมีนิสัยรักการศึกษาค้นคว้าด้วย ตนเองโดยใช้เวลาส่วนใหญ่ศึกษาค้นคว้า ในห้องสมุด						
13	สภาพหนังสือในห้องสมุดมีเนื้อหาที่ ทันสมัยน่าอ่านและไม่ซ้ำรุดซ้ำซาก						
14	ห้องสมุดมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการ อ่านและการศึกษาค้นคว้า ให้กับนักเรียน						
15	มีการจัดห้องสมุดหมวดวิชาต่างๆ ให้ บริการแก่นักเรียน นอกเหนือจาก ห้องสมุดโรงเรียนอีก						

ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....

.....

.....

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจการนักเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
1	การจัดบริการสุขภาพอนามัยนักเรียน โรงเรียนจัดให้มีครูอนามัยหรือครูดูแล ห้องพยาบาลตลอดเวลา						
2	โรงเรียนจัดให้มีบริการตรวจสุขภาพแก่นักเรียนเป็นประจำทุกปี						
3	มีแพทย์และพยาบาลหรือเจ้าหน้าที่ สาธารณสุขมาตรวจสุขภาพนักเรียนที่ โรงเรียนเป็นครั้งคราว						
4	โรงเรียนจัดให้มีบริการฉีดวัคซีนภูมิคุ้มกัน โรคให้กับนักเรียนเมื่อเกิดโรคระบาดขึ้น						
5	ห้องพยาบาลมีเครื่องชั่งน้ำหนักและวัด ส่วนสูงไว้บริการแก่นักเรียน						
6	โรงเรียนมีเตียงพยาบาลและเครื่องนอน จำนวนเพียงพอให้บริการแก่นักเรียน ที่ป่วย						
7	ห้องพยาบาลมีอุปกรณ์ที่ใช้ล้างแผล, ทำแผลให้กับนักเรียนที่ได้รับบาดเจ็บ						
8	โรงเรียนจัดให้มีระเบียบและข้อปฏิบัติ เกี่ยวกับการใช้ห้องพยาบาลให้นักเรียน ทราบอย่างทั่วถึง						
9	นักเรียนได้รับความสะดวกในการรับ บริการต่างๆ จากห้องพยาบาล						
10	โรงเรียนมีการจัดส่งต่อนักเรียนที่เจ็บป่วย ไปรับการรักษาจากแพทย์หรือสถาน พยาบาลใกล้เคียง						
11	โรงเรียนจัดให้มีการบันทึกชื่อผู้ป่วย อาการ และการรักษาพยาบาลลงในสมุด บันทึกประจำวันของห้องพยาบาล						

ข้อ ที่	ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงาน กิจกรรมนักเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
12	โรงเรียนมีการติดต่อหรือแจ้งให้ผู้ปกครอง ทราบเกี่ยวกับการเจ็บป่วยของนักเรียน						
13	โรงเรียนจัดให้มียาและเวชภัณฑ์ ให้บริการ แก่นักเรียนอย่างเพียงพอ						
14	โรงเรียนมีการเชิญวิทยากรจากภายนอก มาให้ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมและ รักษาสุขภาพอนามัยให้กับนักเรียน						
15	มีการจัดกิจกรรม, บอร์ดนิทรรศการให้ ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ, โรคต่างๆ เช่น โรคเอดส์, ไวรัสตับอักเสบ ฯลฯ						

ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....

.....

.....

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นายปัญญา คล้ายจันทร์

เกิดวันที่ 20 เดือน มิถุนายน พุทธศักราช 2494

สถานที่เกิด 349 ถนนเจ้าพระยาบดินทร์ ตำบลประจันตคาม อำเภอประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี

สถานที่อยู่ปัจจุบัน 2001/202 หมู่บ้านสาธิตวิลล่า แขวงบางจาก เขตพระโขนง กรุงเทพฯ

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน ผู้อำนวยการโรงเรียน

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนสิริรัตนารุ เขตบางนา กรุงเทพฯ 10260

ประวัติการศึกษา พ.ศ. 2509 มัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนอานวยศิลป์ พญาไท

พ.ศ. 2515 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง จากวิทยาลัยครูเทพสตรี

พ.ศ. 2524 ครุศาสตรบัณฑิต จากวิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาสงครณ

พ.ศ. 2541 การศึกษามหาบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร